

PAGINA NURSING

Esențiale Analize Medicale

Ghid ilustrat pentru asistenți medicali

GHIDUL PRINCIPALELOR ANALIZE MEDICALE
DE LABORATOR EXPLICATE PENTRU
ASISTENȚI MEDICALI

PAGINA NURSING

Cuprins

Hematologie

- 4 HEMOLEUCOGRAMĂ
- 6 HEMOGLOBINĂ
- 8 HEMATOCRIT
- 10 VSH

Coagulare

- 14 Fibrinogen
- 16 Antitrombina III
- 18 Proteina S
- 20 aPTT Timp de tromboplastină parțială activat
- 22 PT - TQ - INR Timpul de protrombină sau timpul Quick
- 24 TS Timpul de sângerare
- 26 TT Timp de trombină

Biochimie

- 30 CREATININĂ SERICĂ
- 32 ACID URIC SERIC
- 34 BILIRUBINA TOTALĂ
- 36 TGO/ASAT/AST
- 38 TGP/ALAT/ALT

Biochimie

- 40 ALBUMINA SERICĂ
- 42 UREE SERICĂ
- 44 AMILAZA SERICĂ
- 46 LIPAZA SERICĂ
- 48 FOSFATAZA ALCALINĂ
- 50 FOSFATAZA ACIDĂ
- 52 PROTEINE TOTALE SERICE
- 54 ELECTROFOREZA PROTEINELOR
- 56 GGT Gama - glutamiltransferază
- 58 IOD SERIC
- 60 GLUCOZA SERICĂ (GLICEMIA)
- 62 CREATINKINAZA CK
- 64 CREATINKINAZA MB CK-MB
- 66 TROPONINA T TNT
- 68 Complement C4
- 70 Complement C3
- 72 Hb A1c HEMOGLOBINA GLICATĂ
- 74 TTGO Toleranță la glucoză

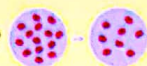
Markeri ososi

- 78 25-OH VITAMINA D
- 80 PTH Parathormon

Cuprins

Markeri anemie

- 84 SIDEREMIA
- 86 FERITINA
- 88 TRANSFERINA

Endocrini

- 92 TSH Tirotropina
- 94 T3 Triiodotironina
- 96 FT3 Triiodotironina liberă
- 98 T4 Tiroxina totală
- 100 FT4 Tiroxina liberă
- 102 CORTIZOL SERIC
- 104 ACTH Hormon adrenocorticotrop
- 106 LH Hormon luteinizant
- 108 FSH Hormon foliculostimulant
- 110 PROLACTINA
- 112 TESTOSTERON
- 114 PROGESTERON
- 116 ESTRADIOL
- 118 BETA - HCG Gonadotropina
corionică umană
- 120 Indice HOMA

Profil lipidic

- 124 COLESTEROL LDL
- 126 COLESTEROL HDL
- 128 TRIGLICERIDE

Inflamație

- 132 CRP Proteina C REACTIVĂ

Imunologie

- 136 ASLO ANTISTREPTOLIZINA O
- 138 AG HBS
- 140 ANTI-HCV
- 142 VDRL
- 144 AFP ALFA-FETO PROTEINA
- 146 ANTI - TPO
- 148 FACTOR REUMATOID
- 150 IMUNOGLOBULINA IGA
- 152 IMUNOGLOBULINA IGG
- 154 IMUNOGLOBULINA IGM

Electroliti

- 158 CALCIU SERIC
- 160 SODIU SERIC
- 162 POTASIU SERIC

Cuprins

Electroliti

- 164 MAGNEZIU SERIC
- 166 CLOR SERIC
- 168 FOSFOR SERIC

Urina

- 172 SUMAR URINĂ
- 174 DENSITATE URINĂ
- 176 Ph URINAR
- 178 LEUCOCITE în urină (leucocituria)
- 180 NITRIȚI în urină
- 182 PROTEINE în urină (proteinurie)
- 184 GLUCOZA în urină (glicozuria)
- 186 CORPI CETONICI în urină (cetonuria)
- 188 BILIRUBINA în urină
- 190 ERITROCITE în urină (hematurie)
- 192 CELULE EPITELIALE
- 194 UROCULTURĂ cu antibiogramă
- 196 ACID URIC URINAR
- 198 CREATININA URINARĂ
- 200 SODIU URINAR
- 202 POTASIU URINAR
- 204 MAGNEZIU URINAR
- 206 CLOR URINAR

Urina

- 208 CALCIU URINAR
- 210 FOFOR URINAR
- 212 UREE URINARĂ

Materii fecale

- 216 COPROCULTURĂ
- 218 COPROPARAZITOLOGIC

Secreții tract respirator

- 222 EXSUDAT FARINGIAN
- TEST RAPID DETECȚIE
- 224 STREPTOCOC GRUP A
- 226 EXSUDAT NAZAL
- 228 CULTURĂ SPUTĂ

Secreții urogenitale

- 232 SPERMOGRAMA ȘI
- SPERMOCULTURĂ
- 234 CULTURĂ SECREȚII
- VAGINALE / CERVICALE
- 236 SECREȚIE URETRALĂ

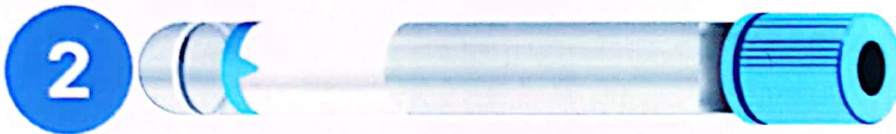
RECOLTARE

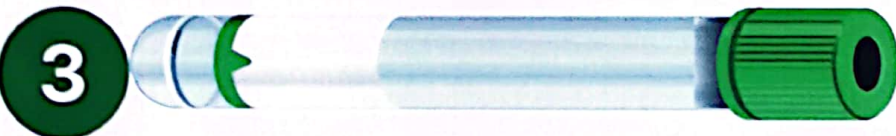
Roșu
fără aditivi, cu clot activator, folosit la recoltări biochimice.

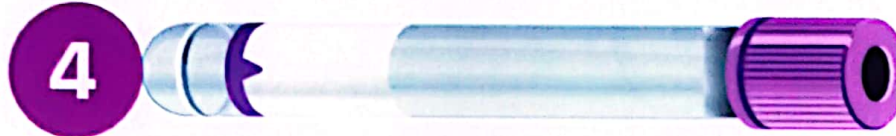
Galben/Portocaliu
cu clot activator și gel separator, pentru recoltări biochimice.

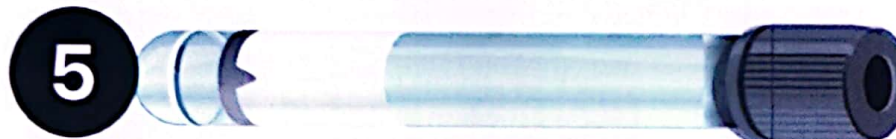
Bleu – pentru teste de coagulare, fibrinogen, Tq. Conține citrat de sodiu.

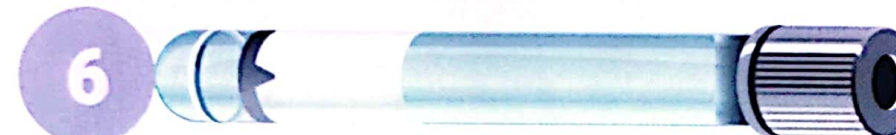
Verde – pentru recoltări biochimice – conține heparină.

Mov – pentru determinări hematologice – conține soluție EDTA.

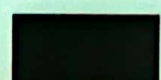
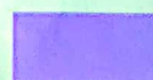
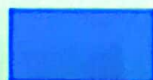
Negru – pentru VSH.

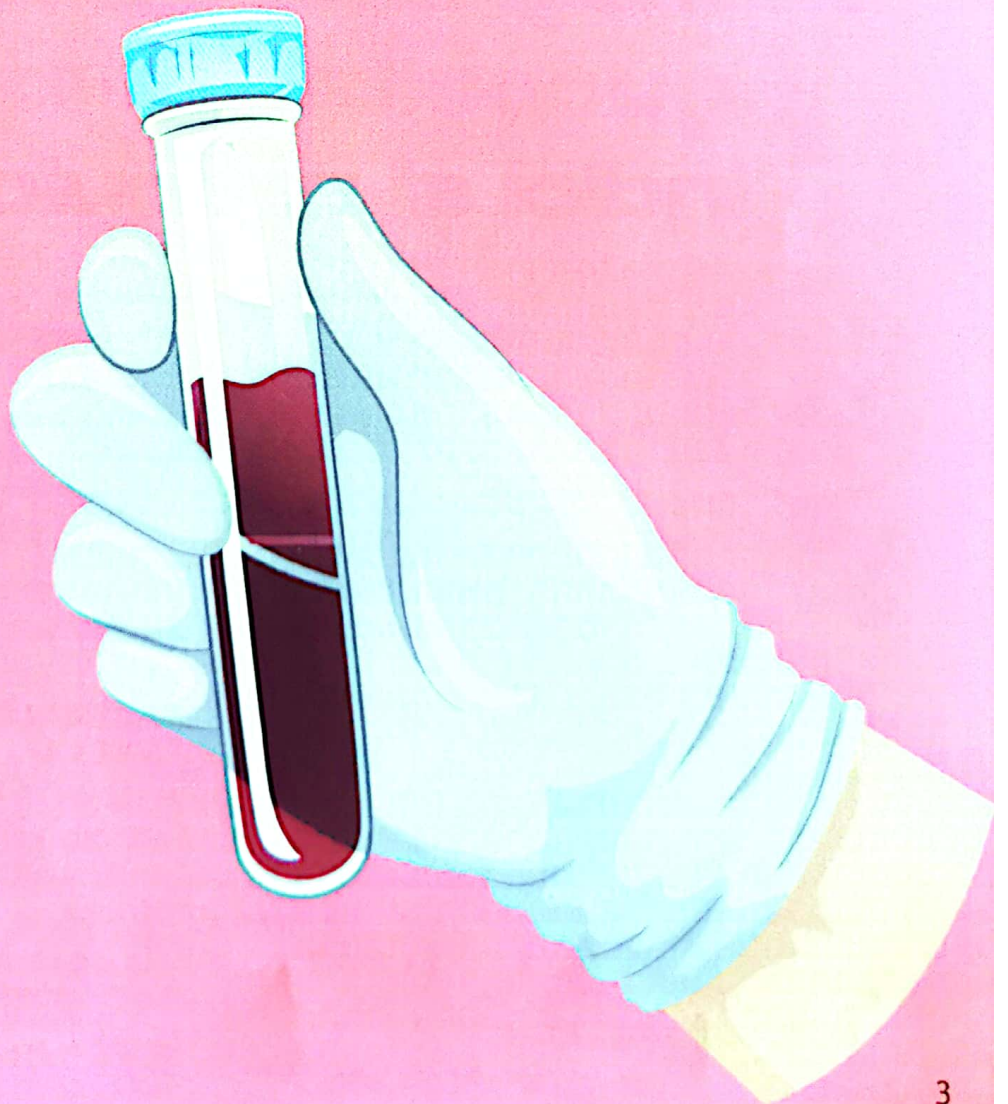
Gri - pentru glicemie conține fluorura de sodiu/ Na_2EDTA

ORDINE DE UMLERE VACUETE

1. Vacueta pentru ser (dop **roșu**, **galben/portocaliu**)
2. Vacueta pentru coagulare cu citrat (dop **albastru**)
3. Vacueta cu heparină (cu dop **verde**)
4. Vacueta cu EDTA pentru hemogramă (dop **mov**)
5. Vacueta pentru VSH (dop **negru**)

Hematologie

HEMOLEUCOGRAMA

**Hemogramă cu formulă
leucocitară, Hb, Ht,
indici și reticulocite**

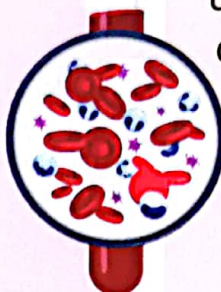
HEMOLEUCOGRAMA

Hemoleucograma completă măsoară:

- leucocitele, eritrocitele;
- concentrația de hemoglobină;
- hematocritul;
- indici eritrocitari:

VEM, HEM, CHEM, RDW

- concentrația medie de HGB
- număr de trombocite;
- indici trombocitari;
- formulă leucocitară;
- numărul de reticulocite.

Recomandări analiză

Hemograma este un test screening de bază, fiind unul din cele mai frecvent cerute teste de laborator, reprezentând adesea primul pas în stabilirea statusului hematologic și diagnosticul diverselor afecțiuni.

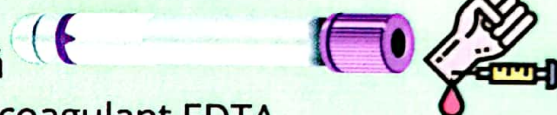
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun sau postprandial (se evită mesele bogate în lipide);

Specimen recoltat

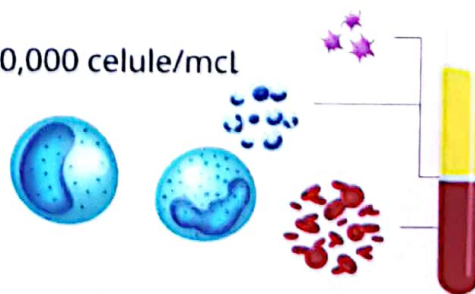
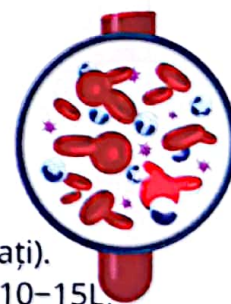
- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient de recoltare: tub cu anticoagulant EDTA
- Tubul trebuie să fie umplut cel puțin trei sferturi pentru ca raportul sânge/anticoagulant să fie optim.

Valori de referință

- **RBC Eritrocite** - bărbați, 4,5-6 milioane/mm³;
- femei, 4-4,5 milioane/mm³
- **Hgb Hemoglobină** - 14-18 g/100 ml pentru bărbați
- 12-16 g/100 ml pentru femei.
- **Hct Hematocritului** - 36%-48% la femei
- 40%-53% la bărbați.
- Atleții 36%-41% (femei) și 40%-45% (bărbați).
- **MCV Volumul celular mediu** - 80-95 fL (1 femtolitru (fL) = 10⁻¹⁵L,
- **MCHC Concentrația medie a hemoglobinei** - 31%-37%
- **RDW Lărgimea distribuției eritrocitare** - 11%-16%
- **WBC Numărul leucocitelor:** 4,500 - 10,000 celule/mcl
- **Neutrofile** - 52-62% din leucocite
- **Eozinofile** - 1-3% din leucocite
- **Bazofile** - <1% din leucocite
- **Monocite** - 3-9% din leucocite
- **Limfocite** - 25-33% din leucocite
- **PLT Trombocitele** (plachete sanguine) - 150 la 440 mii/microlitru.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

HGB

HEMOGLOBINĂ

11,7-17 g/dl

Hemoglobina (HGB) este componentul principal al eritrocitelor și este cea care conferă culoarea roșie a sângelui. Aceasta are rolul în transportul oxigenului și a dioxidul de carbon.

Recomandări analiză

- Determinarea hemoglobinei se recomandă în diagnosticul și tratamentul anemiilor (o deficiență calitativă sau cantitativă a hemoglobinei din globulele roșii) sau policitemiei (policitemia sau poliglobulia este o afecțiune care constă în creșterea hematocritului și/sau concentrației de hemoglobină în sângele periferic).

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient de recoltare: tub cu anticoagulant EDTA
- tubul trebuie să fie umplut cel puțin trei sferturi pentru ca raportul sânge/anticoagulant să fie optim.

Creșteri

Eritrocitoză/policitemie
efort fizic intens.

Scăderi

Anemie, sarcină
pierderi mari de sânge
boli infecțioase
malnutriție, medicamente.

Valori de referință

18-44 ani - 13,2 – 17,3 g/dL – bărbați
11,7-15,5 g/100 g/dL – femei
45-64 ani 13.1-17.2 g/dL – bărbați
11.7-16.0 g/dL – femei
65-74 ani 12.6-17.4 g/dL bărbați
11.7-16.1 g/dL femei

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

HEMATOCRIT

36% -53%

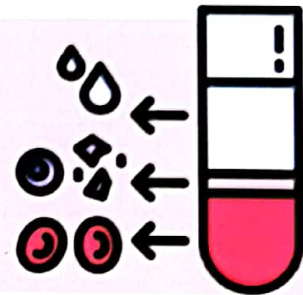
HEMATOCRIT

36% -53%

Hematocritul este masa de hematii dintr-un anumit volum de sânge. Sângele se recoltează într-un tub de sticlă, care ulterior se centrifughează puternic, iar în urma acestei proceduri sângele se separă în stratul superior (plasma) și stratul inferior (format din globule roșii). Hematocritul se definește ca fiind volumul stratului de globule roșii (procent) față de volumul total al sângelui din tubul de sticlă.

Recomandări analiză

- Hematocritul, alături de dozarea hemoglobinei și de numărătoarea globulelor roșii, ajută diagnosticarea anemiei.

Pregătire pacient

- a jeun (pe nemâncate);

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă
- Sânge venos recoltat pe anticoagulant: EDTA (tub cu capac mov/roz)

Creșteri

Rar, când se pierde multă apă din corp prin deshidratare, transpirație, prin febră, prin vărsături, precum și în boala care se caracterizează prin creșterea exagerată a numărului de globule roșii (poliglobulie).

Scăderi

În anemii, în pierderea de sânge sau când se consumă multe lichide înainte de recoltarea sângelui.

Valori de referință

- 36%-48% la femei.
- 40%-53% la bărbați.
- Atleții 36%-41% (femei) și 40%-45% (bărbați).

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

VSH

Viteza de sedimentare a hematiilor

0.15 - 0.30 mm/hr

Viteza de sedimentare a hematilor (VSH) este o analiză curentă destul de frecventă care evidențiază existența unei inflamații și monitorizează evoluția acesteia. Valoarea este mai mare cu cât hematile sedimentează mai repede în intervalul precizat.

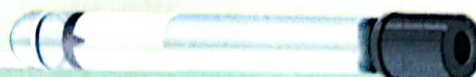
Recomandări analiză

- Screening pentru a afla dacă o inflamație sau o afecțiune este prezentă în organism;
- Când organismul are o inflamație, hematile sedimentează mai repede sub acțiunea unor proteine care sunt produse în inflamații, infecții, boli autoimune, cancer. În mod normal, hematile sedimentază lent.

Pregătire pacient

- a jeun;

Specimen recoltat

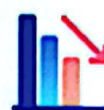
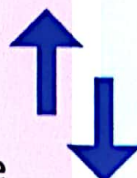
- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient de recoltare: tub cu citrat de sodiu 3.8% tamponat

Creșteri

Boli autoimune, de colagen, neoplazice, de tiroidă, cronice ale rinichilor, infecții, boala inflamatorie pelvină sau apendicită, inflamații ale articulațiilor, sarcină, distrucții de țesut: infarct miocardic acut, postoperator.

Scăderi

Ulcer peptic, Mononucleoză, Policitemie vera, Anemie feriprivă, Boli ale ficatului, insuficiență cardiacă, Hiperglicemie

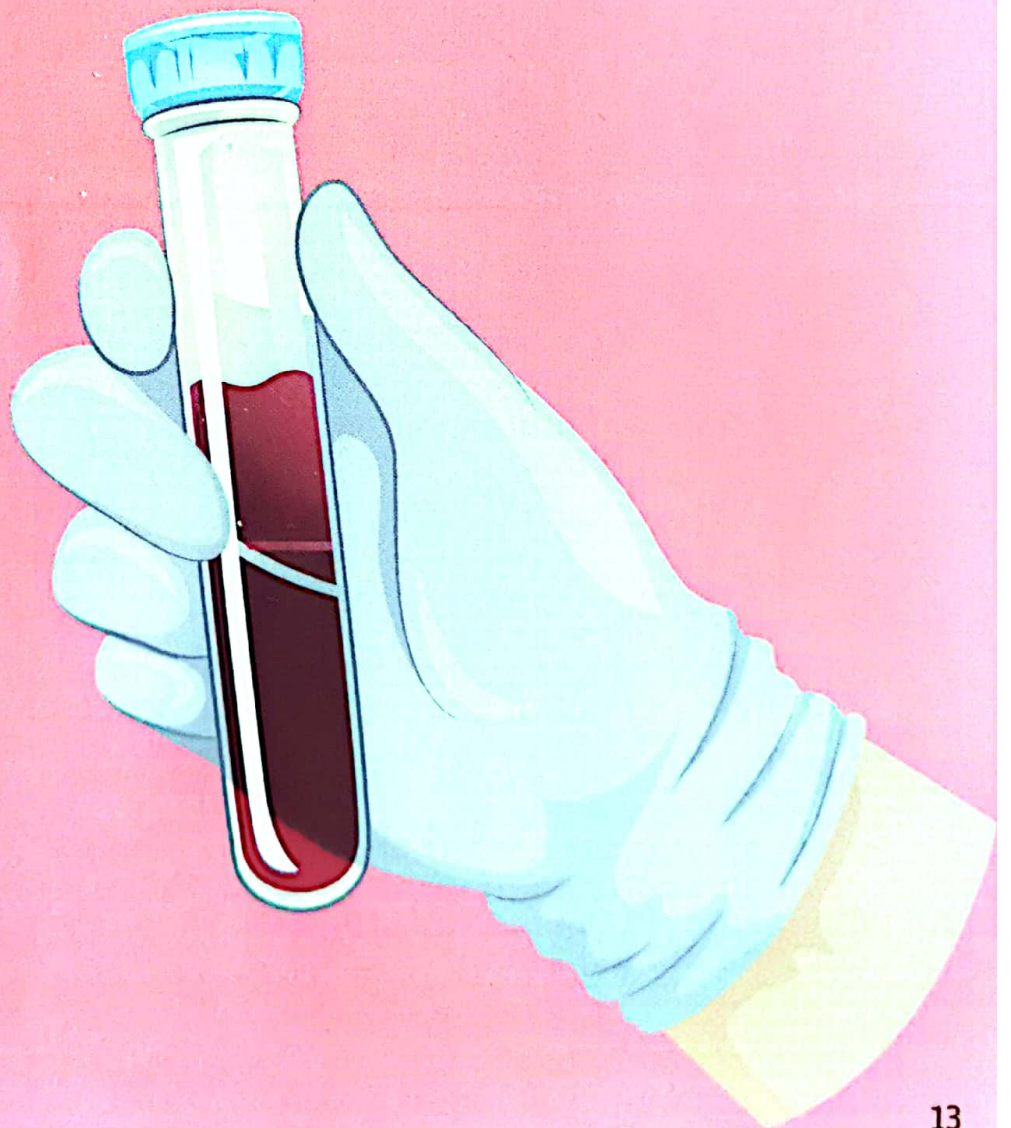
creșteri extreme ale VSH apar în limfoame, carcinoame maligne și artrita reumatoidă.

Valori de referință

- Bărbați – 0-15 mm/hr sau 0-20 mm/hr (peste 50 de ani)
- Femei – 0-20 mm/hr sau 0-30 mm/hr (peste 50 de ani)
- Copii – 0-10 mm/hr
- Nou-născuți – 0-2 mm/hr

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Coagulare

FIBRINOGEN

200-400 mg/dL

FIBRINOGEN 200-400 mg/dL

Fibrinogenul este factorul I plasmatic al coagulării. Fibrinogenul este o proteină prezentă în plasma sanguină care, sub acțiunea trombinei (ultima enzimă din procesul coagulării), este hidrolizată rezultând o proteina insolubilă, fibrină.

Recomandări analiză

- Evaluarea terapiei tromboembolitice;
- În procesele inflamatorii;
- Monitorizarea riscului de procese trombotice cardiovasculare;
- În deficit de fibrinogen.

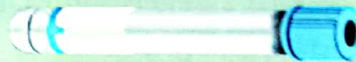
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

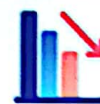
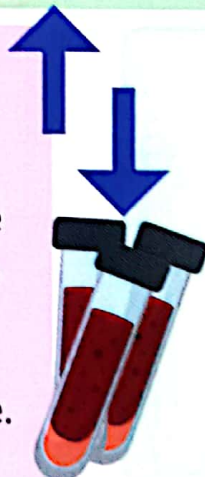
- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient: vacutainer cu citrat de Na (raport citrat de sodiu – sânge=1/9)

Creșteri

Afecțiuni renale (pielonefrită), obstrucții de tract urinar (litiază renală), deshidratare, afecțiuni musculare (ex: miastenia gravis), tulburări endocrine.

Scăderi

Sarcină, dietă săracă în proteine, afecțiuni hepatice, medicamente

Valori de referință

200-400 mg/dL

Valori critice – <100mg/dL2

! La valori <50mg/dL pot apărea evenimente hemoragice.

Valorile >700mg/dL indică un risc crescut pentru boli coronariene și cerebrovasculare.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită

ANTITROMBINA

80-120 %

ANTITROMBINA III

80-120 %

Antitrombina III este o proteină care ajută la prevenirea și reglarea coagulării sângelui. Antitrombina III este un anticoagulant natural care inhibă enzimele coagulării.

Recomandări analiză

- Investigarea complicațiilor tromboembolice; determinarea cauzelor hipercoagulării (coagularea mărită a sângelui);
- Investigarea episoadelor de tromboză venoasă;
- Monitorizarea tratamentului.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun; tratamentul cu heparină va fi întrerupt cu 2 zile înaintea recoltării.

Specimen recoltat

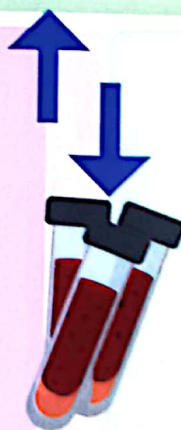
- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub cu citrat de Na (capac bleu)

Creșteri

Hepatită acută;
transplant renal;
inflamații (VSH crescut);
hiperglobulinemie

Scăderi

Deficit congenital (ereditar);
transplant hepatic, ciroză,
insuficiență hepatică;
boală trombotică activă
infarct miocardic acut;
embolism pulmonar;
carcinoame, traumatisme,
inflamații severe;
eșec al tratamentului cu
heparină.

Valori de referință

Adulți
Activitate antitrombină (%)
80-120

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

PROTEINAS

57-143%

PROTEINA S

57-143%

Proteina S este o glicoproteină dependentă de vitamina K și sintetizată la nivelul ficatului. Ea există sub două forme: proteina s liberă (40%) și cea legată de proteina C4b a complementului seric (60%). Are rol important anticoagulant.

Recomandări analiză

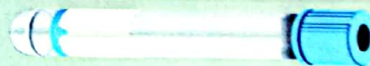
- Investigarea unor complicații tromboembolice neexplicabile;
- Înaintea administrării contraceptivelor orale la pacienți cu episoade trombotice în antecedente sau cu istoric familial.

Preghătire pacient

- Recoltare à jeun; tratamentul cu anticoagulante va fi întrerupt cu 2 săptămâni înaintea recoltării.

Specimen recoltat

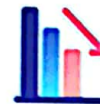
- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient: tub cu citrat de Na (capac bleu)

Creșteri

Nu se cunoaște semnificația clinică a nivelului crescut de activitate a proteinei S.

Scăderi

Ereditar, datorat lipsei de vitamina K, în terapii hormonale, sarcină, boli hepatice, HIV, infecții cronice, nefropatie diabetică, afecțiuni autoimune.

deficitul de proteină S duce la un risc crescut de tromboză venoasă și/sau embolism pulmonar.

Valori de referință

Femei: 57-131%
Bărbați: 66-143%

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

aPTT

Timp de tromboplastină parțială activat

<40s

APTT (timp de tromboplastină parțială activat) este un test util în evaluarea căii intrinseci a coagulării (factorii XII, XI, IX, VIII) și a căii comune a coagulării (factorii X, V, II, I).

Rezultatele aPTT se coroborează cu valorile PT.

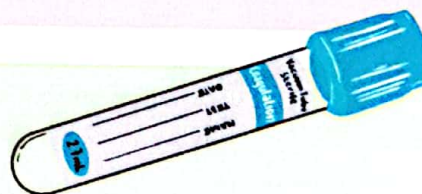
Recomandări analiză

- Monitorizarea tratamentului cu heparină nefracționată;
- Suspiciunea de hemofilie și boala von Willebrand;
- Detectarea deficiențelor congenitale sau dobândite a factorilor de coagulare ai căii intrinseci și comune;
- Evaluarea preoperatorie a riscului hemoragic.

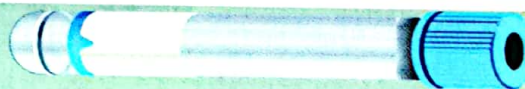
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub cu citrat de Na.

Toate deficitele congenitale ale căii intrinseci (hemofilia, boala von Willebrand), deficit de vitamina K, hipofibrinogenemie, tratament cu heparină, tratament cu anticoagulante orale, afecțiuni hepatice. APTT la copii poate fi prelungit în absența unei afecțiuni de coagulare.

Neoplasme diseminate, după o hemoragie acută.

Valori de referință

Normal: <40s

Interval terapeutic: în cursul heparinoterapiei: 1.5-2.5 ori valoarea nivelului de control

Valori critice – aPTT >70s (risc de sângerare spontană)

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

PT – TQ – INR
Timpul de
protrombină
sau timpul Quick

12-15 sec

PT sau TQ (timpul de protrombină sau timpul Quick) evaluează activitatea factorilor de coagulare. PT este o măsură a vitezei de coagulare a sângelui. Rezultatul testului se exprimă în secunde (aratând timpul necesar coagulării sângelui) sau în procente de activitate protrombinică.

Recomandări analiză

- Monitorizarea tratamentului cu anticoagulante orale de tip antivitamină K;
- Screeningul tulburărilor de coagulare;
- Disfibrinogenemii;
- Deficit de vitamina K;
- Monitorizarea funcției de sinteză proteică a ficatului;
- Screeningul preoperator al hemostazei.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient: tub cu citrat de Na.

PT prelungit

Tratament cu anticoagulante orale, deficit congenital sau dobândit de factori II, V, VII, X, deficit de vitamina K la nou născuți, diateze hemoragice la nou născuți, afecțiuni hepatice, obstrucție biliară, tulburări de absorbție intestinală a grăsimilor (de ex.: boala celiacă, diaree cronică), malnutriție, sindrom Zollinger-Ellison, hipofibrinogenemie.

INR

Testul INR este un test calculat din testul PT timpul de protrombină.

La persoanele care nu sunt în tratament cu anticoagulante, valorile INR sunt aproximativ 1. Cu cât este mai mare valoarea INR coagularea se realizează mai greu și viceversa.

Valori de referință TQ

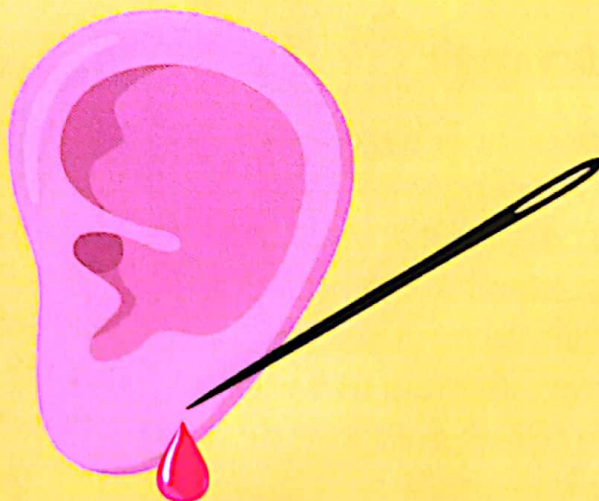
- 12 – 15 secunde sau
80 – 100%

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

TS

Timpul de sângerare

2-4 minute

Timpul de sângerare este un test de investigare a hemostazei primare (mecanismul vascular și trombocitar), stadiu în care se formează trombusul plachetar.

Recomandări analiză

- Un indicator al eficienței fazelor vasculară și plachetară.

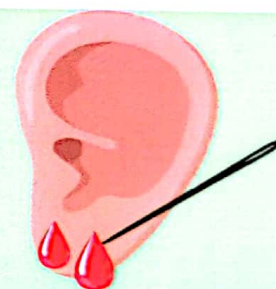
✓ Pregătire pacient

- Pacientul nu va lua medicamente care conțin aspirina timp de 7 zile înainte de test;
- Pacientul nu va consuma băuturi alcoolice.
- TS poate fi fals crescut în cazul consumului excesiv de alcool.

🩸 Specimen recoltat

- Se dezinfectează lobul urechii; se incizează ferm lobul la o adâncime de 3 mm, declanșându-se concomitent cronometrul; din 30 în 30 de secunde se absorb picăturile de sânge până la oprirea sângerării (metoda Duke)

TS prelungit

Prelungirea TS indică o perturbare în mecanismul de coagulare a sângelui, cu tendința la hemoragie.

- Trombocitopenii (TS de aproximativ 10 minute)
- Trombocitopatii (boală von Willebrand, trombastenii Glanzmann, sindrom Bernard-Soulier, uremie, cancere cu metastază medulară, infecții virale, insuficiență hepatică).
- Deficiențe ale factorilor plasmatici ai coagulării: Hemofilii, deficit de factor V, consum exagerat de Fibrinogen (factor I).

Valori de referință TS

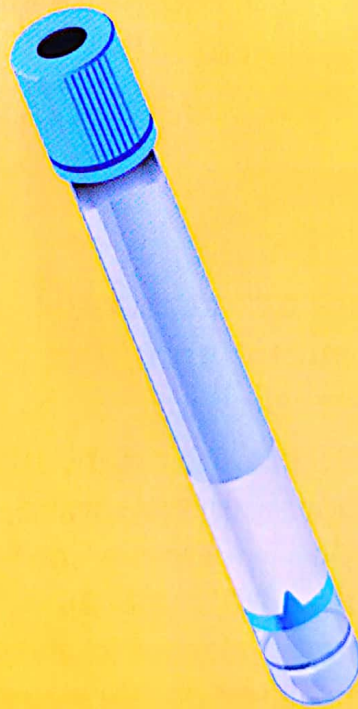
Valori normale: 1 – 4 minute
Valori critice: TS > 5 minute.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

TT

Timp de trombină

2-4 minute

Timp de trombină TT

2-4 minute

Setul de teste efectuate pentru investigarea unei anomalii hemostatice include PT, aPTT și numărul de trombocite. TT are valoare diagnostică mică și trebuie interpretat coroborat cu alte teste de coagulare, respectiv PT, aPTT, fibrinogen.

Recomandări analiză

- Investigarea cauzei unui PT sau aPTT prelungit;
- Disfibrinogenemii, hipo-/afibrinogenemii;

Pregătire pacient

- à jeun (pe nemâncate)

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă
- Tub cu citrat de Na (raport citrat de sodiu – sânge=1/9) capac bleu

TT prelungit

Hipo-/dis-/fibrinogenemii, terapie cu heparină, mielom multiplu, uremie, afecțiuni hepatice severe, boli maligne, tratamentul cu streptokinaza, urokinază.

Valori de referință TT

Normal – $\leq 21s$.
Valori critice: $>60s$

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Biochimie

CREATININĂ SERICĂ

< 1.2 mg/dl

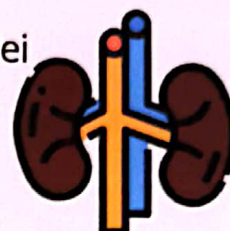

CREATININA SERICĂ < 1.2 mg/dl

Creatinina este o analiză importantă pentru evaluarea funcției renale. Aceasta este o moleculă generată de metabolismul muscular. Variații ale nivelului de creatinină apar în tulburările funcției renale.

Recomandări analiză

- Creatinina serică reprezintă un indicator al funcției renale și se va măsura de regulă împreună cu nivelul de uree serică.

✓ Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

🩸 Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (galben, roșu).

Creșteri ↑

Afecțiuni renale (pielonefrită), obstrucții de tract urinar (litiază renală), deshidratare, afecțiuni musculare (ex: miastenia gravis), tulburări endocrine.

Scăderi ↓

Sarcină, dietă săracă în proteine, afecțiuni hepatice, medicamente.

Valori de referință

- Femei < 1 mg/dl
- Bărbați < 1.2 mg/dl

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

ACID URIC SERIC

< 7 mg/dl

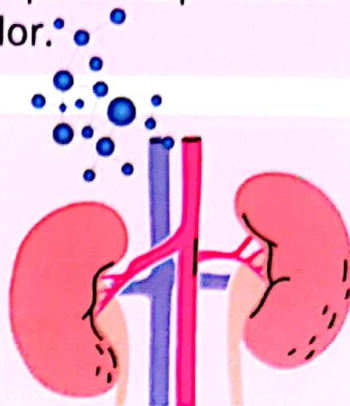

ACID URIC SERIC < 7 mg/dl

Acid uric este un acid organic care se găsește în sânge și urină, rezultând din arderea proteinelor. Acidul uric reprezintă produsul final al metabolismului purinelor.

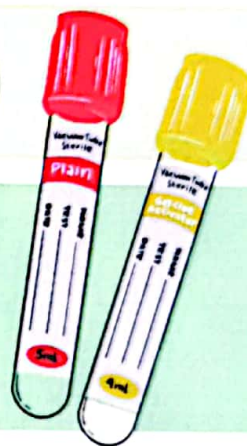
Recomandări analiză

- Evaluarea insuficienței renale;
- Monitorizarea tratamentului gutei;
- Monitorizarea tratamentului și urmărirea răspunsului terapeutic

Pregătire pacient

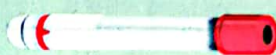
- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

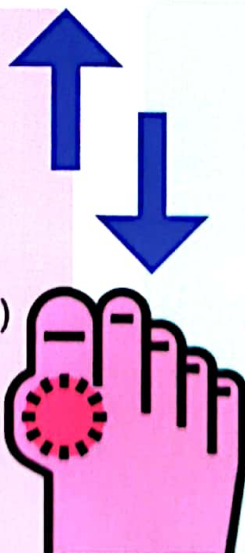
- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient: tub fără anticoagulant (galben, roșu)

Creșteri

Supraproducția de acid uric apare în gută, în produceri și distrugeri masive de celule (leucemie) sau incapacitate de excreție a produsului final (insuficiența renală.)

Scăderi

Boala Wilson, după administrare de medicamente uricozurice, Acromegalie (unii pacienți), boala celiacă, unele neoplasme (ex.: boala Hodgkin).

Valori de referință

Bărbați: < 7 mg/dL

Femei: < 5.7 mg/dL.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

BILIRUBINA TOTALĂ DIRECTĂ – INDIRECTĂ

<1.2 mg/dL

BILIRUBINA TOTALĂ <1.2 mg/dL

Bilirubina este un pigment biliar care derivă din eritrocitele îmbătrânite. Când eritrocitele ajung la aproximativ 120 zile, ele sunt distruse. Atunci când acestea sunt distruse, produsul final de metabolizare este bilirubina, un pigment de culoare galbenă al cărui nivel semnifică distrugerea hematiilor.

Bilirubina totală = Bilirubina neconjugată (indirectă) + Bilirubina directă

Recomandări analiză

- În caz de icter (colorarea sclerelor și tegumentelor în galben);
- Istoric de alcoolism cronic;
- Suspiciune de anemie hemolitică;
- Se suspectează o toxicitate la un medicament;
- Se suspectează o infecție cu virusul hepatitei;
- La nou-născuții ce prezintă icter neonatal;
- Determinarea stării de funcționare a ficatului.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient de recoltare – tub fără anticoagulant cu/fara gel separator (roșu sau galben)

Creșteri

- Hemoliză necomplicată;
- Icter hepatocelular;
- Obstrucție biliară;
- Hepatită virală;
- Hepatită alcoolică.

Hiperbilirubinemia care apare ca icter – (pigmentarea galbenă a tegumentului și sclerelor), și se instalează la valori ale bilirubinei de 2-2.5 mg/dL.

Valori de referință

Bilirubina totală: Copii <1 mg/dL, Adulți <1.2 mg/dL

Bilirubina directă <0.3 mg/dL

Bilirubina indirectă <1 mg/dL

Valori critice ->15 mg/dL (bilirubina totală).

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

TGO/ASAT/AST

Aspartataminotransferaza

<40 U/L

Aspartataminotransferaza

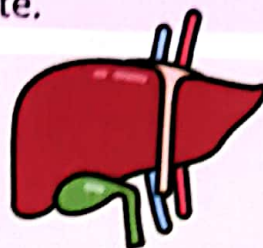
TGO/AST

<40 U/L

TGO/ASAT/AST (sau aspartataminotransferaza) sunt enzime din clasa transaminazelor care se regăsesc în celulele ficatului. Atunci când celulele ficatului sunt distruse, o cantitate mare de transaminaze ajunge în sânge, iar la analizele de laborator valorile acestora sunt crescute.

Recomandări analiză

- Diagnostic patologii hepatice;
- Evoluție și tratament hepatite.

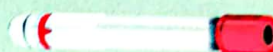
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

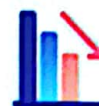
Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri ↑

Hepatite, ciroză, steatoză hepatică, obstrucția biliară, intoxicații, aritmii, sepsis, hemoragii, insuficiență cardiacă, anemii, infarct miocardic acut, mononucleoză infecțioasă.

Scăderi ↓

Dializă, malnutriție, sarcină, neoplazii, medicamente.

Valori de referință

F: >17 ani <32 U/L

M: >17 ani <40 U/L

Valori critice – sindromul alcool-acetaminofen: >20000 U/L.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

TGP/ALAT/ALT

Alaninaminotransferaza

<40 U/L

Alaninaminotransferaza

TGP/ALT

<40 U/L

TGP/ALAT/ALT (sau transaminaza glutamipiruvica/alaninaminotransferaza) sunt enzime din clasa transaminazelor care se regăsesc în celulele ficatului (și nu numai). TGO/AST este prezentă în mai multe țesuturi: miocard, ficat, mușchi, rinichi, pancreas, țesut cerebral, etc.

Recomandări analiză

- Diagnostic patologii hepatice;
- Evoluție și tratament hepatite;
- Diagnosticul diferențial între icterul hemolitic și cel hepatic.

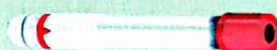
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

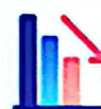
- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben)

Creșteri

Valorile transaminazelor cresc în aproape toate patologiile hepatice, dar și în afecțiuni cu sediu extrahepatic, cum ar fi infarctul miocardic acut sau alte afecțiuni ale mușchilor striți.

Scăderi

Dializă, malnutriție, sarcină, neoplazii, medicamente.

Valori de referință

F: >17 ani <32 U/L

M: >17 ani <40 U/L

Valori critice – sindromul alcool-acetaminofen: >20000 U/L

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

ALBUMINA SERICĂ

3.5-5.2 g/dL

ALBUMINA SERICĂ

3.5-5.2 g/dL

Albumina este o proteină sintetizată de celulele hepatice.
Albumina este cel mai important component proteic din plasmă,
lichidul cefalo-rahidian și urină.
Albumina constituie un indicator al stării de nutriție a organismului.

Recomandări analiză

- Evaluarea stării de nutriție;
- Sindroame edematoase ;
- Afecțiuni renale asociate cu proteinurie;
- Ciroza hepatică;

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (galben sau roșu)

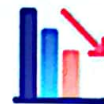

Creșteri

Albumina nu crește în condiții patologice sau fiziologice.

Valori relativ crescute pot reprezenta un indicator de deshidratare.

Scăderi

Nivelele de albumină sub 2.0-2.5 g/dL sunt asociate sindroamelor nefrotice, cirozei hepatice sau enteropatiilor cu pierderi de proteine.

Valori de referință

Adult - 3.5-5.2 g/dL
Valori critice - <1.5 g/dL.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

UREE SERICĂ

<43 mg/dL

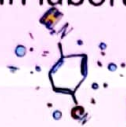
UREE SERICĂ

<43 mg/dL

Ureea este produsul final al metabolismului proteic. Ureea din sânge și urina variază în raport direct proporțional cu alimentația proteică.

Concentrația plasmatică a ureei depinde de perfuzia renală.

În laborator se determină atât ureea serică propriu-zisă, cât și partea azotată a ureei: ureea nitrogen (BUN).

Recomandări analiză

- Diagnosticul insuficienței renale, monitorizarea hemodializei
- Monitorizarea rezultatului dietei hipoproteice în insuficiența renală cronică.

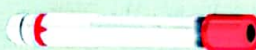

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (galben sau roșu)

Creșteri Azotemie ↑

O afectare semnificativă a funcției renale, a funcției glomerulare, deshidratare; glomerulonefrite, pielonefrite, insuficiența cardiacă congestivă, hemoragie digestivă, șoc, arsuri, neoplazii, stări febrile prelungite, IMA etc.;

Scăderi ↓

Hiperhidratare, afecțiuni hepatice severe (insuficiență hepatică), malnutriție; malabsorbție;

Valori de referință

Uree - mg/dL

< 1 an - <41

1-18 ani - <39

18-60 ani - <43

Valori critice - >100 mg/dL

Uree nitrogen BUN

< 1 an - <19

1-18 ani - <18

18-60 ani - <20

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

AMILAZA SERICĂ

<100 U/L

SERICĂ

<100 U/L

Amilaza serică este o enzimă produsă prin secreție exocrină. Pacienții cu pancreatită acută pot prezenta valori crescute ale amilazei serice.

Recomandări analiză

- Diagnosticul și monitorizarea tratamentului în pancreatita acută, abdomen acut.

Pregătire pacient

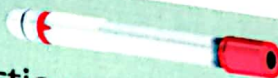
- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

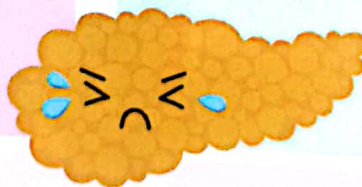
- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri

Afecțiuni pancreatice: pancreatită acută, cronică, obstrucția ductului pancreatic, traumatisme, colecistită, tumori, ulcer perforat sau penetrant, postoperator.

Scăderi

Distrucție extinsă a pancreasului, pancreatemie, leziuni hepatice severe.

Valori de referință

<100 U/L

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

LIPAZA SERICĂ

< 60 U/L

Lipaza este o glicoproteină, care transformă grăsimile în acizi grași și glicerol. Pancreasul este sursa majoră a acestei enzime.

Ca și amilaza, lipaza apare în circulație după o leziune pancreatică și rămâne crescută o perioadă mai îndelungată decât aceasta (7-10 zile). Lipaza serică este de obicei normală la pacienții fără afectare pancreatică.

Recomandări analiză

- Diagnosticul pancreatitei (este mai specifică decât amilaza);
- Diagnosticul peritonitei, infarctului intestinal, chistului pancreatic.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

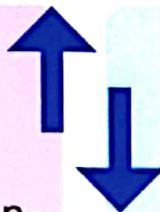
- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri

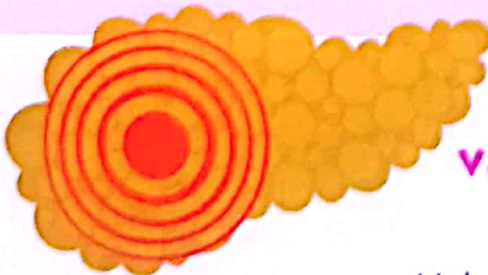
Pancreatita alcoolică sau non-alcoolică, carcinom pancreatic; colecistită, peritonită, infarct intestinal, ocluzie intestinală, ciroză hepatică.

Scăderi

Există posibilitatea scăderii nivelului lipazei serice de către: calciu, somatostatin și soluții hipersaline.

Valori de referință

< 60 U/L

Valori critice – >600 U/L

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

FOSFATAZA ALCALINĂ

<129 U/L

FOSFATAZA ALCALINĂ <129 U/L

Fosfataza alcalină este o enzima alcătuită din trei forme: hepatobiliară, osoasă și intestinală.

Recomandări analiză

- Diagnosticul diferențial al bolilor hepatice.
- Enzima cu importanță practică pentru patologia țesutului osos, și în hiperparatiroidism.

✓ Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

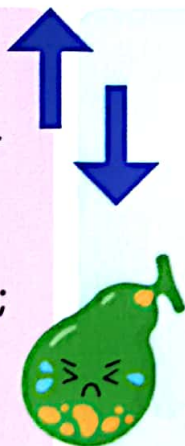
✓ Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri ↑

Obstrucția mecanică a căilor biliare, cancer de cap de pancreas, , ciroză hepatică, hepatite, hiperparatiroidism; hipertiroidism, boala Paget, metastaze osoase, afecțiuni ulcerative gastrointestinale.

Scăderi ↓

Hipotiroidism, malnutriție, deficit de zinc, deficit de magneziu; post menopauză.

Valori de referință

M: >17 ani - <129 U/L

F: >17ani - <104 U/L

0-6 luni - <449 U/L

7-12 luni - <462 U/L

1-3 ani - <281 U/L

Valorile mai mari înregistrate la copii se asociază cu perioada de creștere osoasă.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

FOSFATAZA ACIDĂ

< 3.5 U/L

FOSFATAZA ACIDĂ

< 3.5 U/L

Fosfatazele acide sunt enzime larg răspândite în țesuturi, fiind întâlnite la nivel osos, hepatic, splenic, renal. Au importanță diagnostică în special la nivelul prostatei.

Recomandări analiză

- Diagnosticul și monitorizarea cancerului de prostată;
- Au importanță diagnostică în special la nivelul prostatei, unde activitatea fosfatazei acide este de 100 ori mai mare decât în celelalte țesuturi.

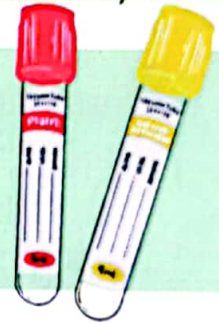
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun (pe nemancate); deoarece există variații diurne, se recomandă ca recoltarea să se efectueze dimineața.

Specimen recoltat

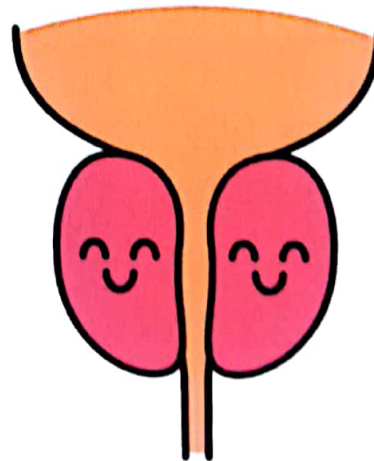
- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben)

Creșteri

Tumorile de prostată cu metastaze, metastazele osoase (de origine non-prostatică), leucemia granulocitară, boala Paget, hiperparatiroidism, boala Gaucher.

Valori de referință

Bărbați: <6.6 U/L

Femei: <6.5 U/L

Fosfataza acidă de origine prostatică
< 3.5 U/L

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

PROTEINE TOTALE SERICE

6.6-8.7 g/dL

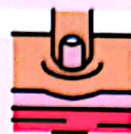

PROTEINE TOTALE SERICE 6.6-8.7 g/dL

Plasma conține mai mult de 300 de proteine diferite. Cu excepția imunoglobulinelor și a hormonilor, majoritatea proteinelor sunt eliberate în sistemul circulator. Acest test detectează suma proteinelor serice circulante, care poate suferi variații (fiziologice sau patologice).

Recomandări analiză

- Evaluarea statusului nutrițional;
- Investigarea sindroamelor edematoase.

Preghătire pacient

- Recoltare à jeun;
- Recoltarea se va efectua în decubit dorsal, deoarece în ortostatism nivelul proteinelor serice crește cu 5-10%;
- Se va evita staza venoasă prelungită la aplicarea garoului.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri

Deshidratare, hemoconcentrație datorită pierderilor de fluide, hepatice cronice, mielom multiplu, colagenoze (LES) și poliartrită reumatoidă, alte condiții asociate cu infecții/inflamații cronice.

Scăderi

Inaniție sau malabsorbție, ciroza hepatică și alcoolism, glomerulonefrite și sindroame nefrotice, boala Crohn și colită, afecțiuni dermatologice severe și arsuri, hipotiroidism.

Valori de referință

Nou născut - 4.6-7 g/dL
Copii > 3 ani - 6.0-8.0 g/dL
Adulți - 6.6-8.7 g/dL

Scăderea proteinelor totale <4 g/dL poate cauza edeme.

Hemoliza poate determina false creșteri.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

ELECTROFOREZA PROTEINELOR SERICE

Albumina: 52-65.1%
Alfa1 globuline: 1-3%
Alfa2 globuline: 9.5-14.4%
Beta1 globuline: 6-9.8%
Beta2 globuline: 2.6-5.8%
Gamma globuline: 10.7-20.3%

ELECTROFOREZA PROTEINELOR SERICE

Proteinele serice au funcții variate în organism: sursă nutriție, rol imunologic, transport, rol în reglare. Electroforeza este metoda curentă pentru separarea proteinelor serice utilizată în laboratoarele de biochimie.

Recomandări analiză

- Pentru a identifica prezența, absența sau nivelul anormal;
- Afecțiuni asociate cu prezența de proteine anormale (ex: mielom multiplu, afecțiuni inflamatorii, boli autoimune, infecții etc).

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun (pe nemâncate) sau postprandial;

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri

Albumina - deshidratări.

a1 - reacții inflamatorii.

a2 - pancreatite acute severe, leziuni hepatocelulare.

b - în anemia feriprivă și ciroză biliară

g - proces imunologic cronic asociat cu afecțiuni hepatice (hepatită cronică activă, ciroză), boli de collagen (LES, poliartrită reumatoidă), neoplazii (ex. boala Hodgkin), leucemie mielo-monocitară cronică.

Scăderi

Hipoalbuminemie -

malnutriție, sindrom nefrotic, neoplazii.

a1 - boli pulmonare (emfizem cu debut precoce) și hepatice .

a2 - infecții acute, reumatism articular acut, sindrom nefrotic, diabet zaharat, neoplazii.

b - scade în boli autoimune (LES), nefroză, afecțiuni hepatice, neoplazii,

g - scade în agamaglobulinemie și sindroame nefrotice.

Albumina: 52-65.1%

Alfa1 globuline: 1-3%

Alfa2 globuline: 9.5-14.4%

**Valori de
referință**

Beta1 globuline: 6-9.8%

Beta2 globuline: 2.6-5.8%

Gamma globuline: 10.7-20.3%

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

GGT

Gama – glutamyltransferază

<36-61 U/L

GGT sau Gama – glutamiltransferază este o proteină cu rol important în metabolismul mediatorilor inflamației.

Recomandări analiză

- Diagnosticul colestazei hepatice.
- GGT e indicator pentru depistarea alcoolismului. La alcoolici nivelul seric al GGT poate ajunge la valori de 50 de ori peste valoarea normala.
- Pentru bolile hepato-biliare, valoarea GGT se corelează cu nivelurile fosfatazei alcaline. Creșterile nu sunt specifice.

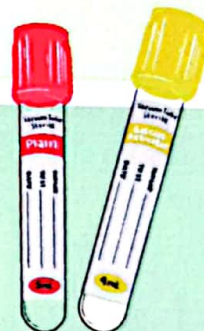
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

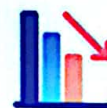
- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben)

Creșteri

Afecțiuni hepatice (hepatita acută virală, ciroză alcoolică, ficat gras, în sindromul de colestază, IMA. Creșteri ușoare pot să apară în obezitate, afecțiuni renale, afecțiuni cardiace, stări postoperatorii.

Scăderi

Anumite medicamente, Hemoliza poate genera valori fals scăzute.

Valori de referință

Bărbați <61 U/L

Femei <36 U/L

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

IOD SERIC

46-70 $\mu\text{g/L}$

Iodul deține un rol direct în formarea hormonilor tiroidieni; Acesta constituie un oligoelement esențial pentru funcționarea optimă a glandei tiroide și dezvoltarea neurologică a fătului. Astfel, deficitul de iod este recunoscut ca fiind cauza cea mai obișnuită de gușa și hipotiroidism primar, precum și de retard mental ce poate fi prevenit.

Recomandări analiză

- Determinarea nivelului de iod servește ca indicator important al aportului alimentar adecvat de iod, dar și al supraîncărcării, ce poate apărea în cursul terapiei cu diverse medicamente.

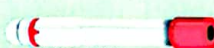
✓ Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

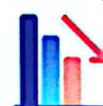
- Sânge venos prin puncție venoasă
- Dezinfectanții care conțin iod (Betadină) nu trebuie utilizați la locul de puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant.

Creșteri

Hipertiroidie, un regim alimentar necorespunzător, expunerea recentă la substanțe de contrast sau administrare de medicamente pe bază de iod.

Scăderi

Hipotiroidism, deficit de iod în alimentație.

Valori de referință

46-70 $\mu\text{g/L}$

Pacienții cărora li s-au administrat substanțe de contrast sau medicamente pe bază de iod (amiodaronă), vor prezenta valori crescute.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

GLUCOZA SERICĂ (GLICEMIA)

60-99 mg/dl

GLICEMIA

60-99 mg/dl

Glucosa este un monozaharid important din sânge. Activitatea celulară este susținută de glucoză, ca principal furnizor de energie în organism. ⚡

Recomandări analiză

- Screeningul diabetului zaharat.

✓ Pregătire pacient

- Recoltare à jeun; (absența ingestiei de alimente în ultimele 8 ore).
La diabeticii cunoscuți recoltarea se face înaintea administrării medicației (insulină sau medicație hipoglicemiantă).
 - Recoltare la 2 ore după masă.
 - Pacientul va menționa timpul scurs de la ultima masă.
- Vezi și Testul de toleranță la glucoză per os.

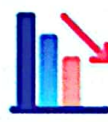
🩸 Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient: de preferat vacutainer cu fluorură de sodiu/ Na_2EDTA

Creșteri ↑

Diabet zaharat
Cushing, feocromocitom,
pancreatită
IMA, AVC
stres emoțional.

Scăderi ↓

Hipoglicemie
Boala Addison, tumori
extrapancreatice,
malabsorbție
afecțiuni hepatice (hepatite),
tulburări endocrine.

Valori de referință

Normal 60-99

Glicemie bazala modificata (IFG) 100-125

Diabet zaharat ≥ 126

Notă: Diagnosticul de diabet zaharat se va stabili pe baza a cel puțin 2 valori crescute ≥ 126 ale glicemiei bazale obținute în zile diferite.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

CREATINKINAZA

CK

<192 / <308 U/L

Creatinkinaza (creatinfosfokinaza CPK) este o enzimă care se găsește în miocard și mușchii scheletici și, în concentrații mai mici, la nivelul creierului.

Recomandări analiză

- Diagnosticul infarctului miocardic acut și al diverselor afecțiuni musculare.

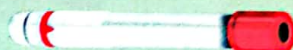
✓ Pregătire pacient

- Recoltare à jeun sau postprandial;
- Înainte de recoltare pacientul nu va face exerciții fizice.

🩸 Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben)

Creșteri

Infarct miocardic acut, miocardită, după intervenție chirurgicală deschisă pe cord, defibrilare electrică, distrofie musculară, traumatisme musculare, ischemie.

Scăderi

Reducerea masei musculare
tumori în stadiu metastatic,
corticoterapie, boala alcoolică
a ficatului.

În IMA, creatinkinaza MB oferă indicații mai precise despre afectarea miocardică decât creatinkinaza totală. Efortul fizic, ridicarea de greutăți sau travaliul pot determina creșteri de CK. Injecțiile intramusculare pot determina creșteri variabile.

Valori de referință

Femei <192 U/L
Bărbați <308 U/L

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

CREATINKINAZA

MB

CK-MB

>24 U/L

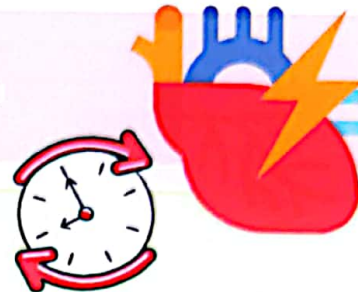
CREATINKINAZA MB

>24 U/L

CK-MB este fracțiunea miocardică a creatinkinazei asociată cu infarctul miocardic. CK-MB începe să crească la 4-6 ore de la debutul infarctului, atingând un maximum la 15-20 ore.

Recomandări analiză

- Este utilă pentru a estima mărimea zonei de necroză în IMA.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun sau postprandial;
- Pentru stabilirea valorilor bazale ale enzimei este necesară recoltarea probei la debutul bolii, după care se va repeta determinarea la un interval de 12, 24 și 48 ore.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben)

Creșteri

Infarct miocardic acut, miocardită și unele forme de cardiomiopatii. CK-MB nu prezintă creșteri și descreșteri bruște în stări patologice non-IMA, așa cum o face în IMA.

Creșteri ale CK-MB mai pot apărea în distrofie musculară, hipertermie malignă, boala mixtă de țesut conjunctiv, borelioză, poliartrită reumatoidă.

Diagnosticul de infarct miocardic nu se bazează numai pe determinarea CK-MB; Acesta e susținut de date clinice și de alte investigații de laborator. Valori crescute de CK-MB au fost descrise la alergătorii de maraton, în absența infarctului miocardic.

Valori de referință

CK-MB >24 U/L

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

TROPONINA T

TNT

0.1 ng/mL

TROPONINA T

0.1 ng/mL

Troponina T (TnT) este o proteină cu originea exclusiv în miocard. Aceasta intervine în mecanismul de reglare a contracției mușchiului cardiac. În IMA este eliberată precoce respectiv la o oră, cu valori elocvente la 3-4 ore de la apariția simptomelor clinice și cu persistența valorilor ridicate timp de 6-8 zile, până la 14 zile.

Recomandări analiză

- Creșterea valorilor TnT implică existența unui grad de necroză miocardică. Utilă în diagnosticul IMA.

Pregătire pacient

- Recoltarea probei de sânge se face în orice moment al zilei.

Specimen recoltat

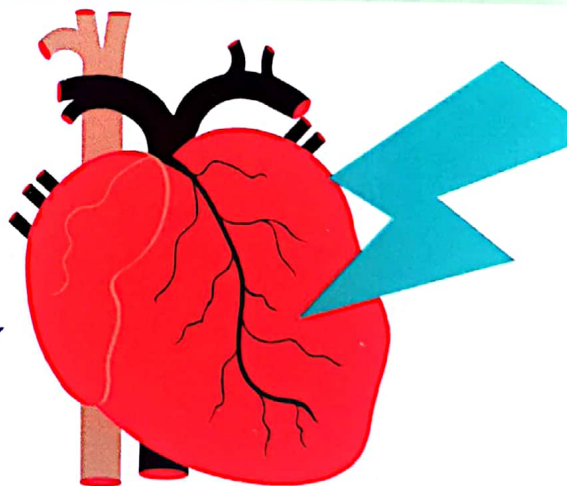
- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben)

Creșteri

Creșterea valorilor TnT implică existența unui grad de necroză miocardică (indiferent de cauză), chiar în absența unor modificări EKG;

În IMA creșterea valorilor TnT în primele 48 ore are o semnificație apropiată de cea a CK-MB, dar cu o specificitate mai mare.

Valori de referință

Cut-off clinic pentru infarctul miocardic acut: 0.1 ng/mL

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Complement C4

10-40 mg/dL

Complement C4

10-40 mg/dL

Sistemul complementului constă într-o rețea complexă de proteine plasmatice care interacționează una cu cealaltă. Valorile complementului 3 (C3) și complementului 4 (C4) sunt utile pentru monitorizarea în bolile asociate cu complexe imune cum ar fi lupusul eritematos sistemic (LES), vasculita, hepatita B, glomerulonefrită etc.

Recomandări analiză

- Concentrațiile serice de C4 reprezintă un indicator sensibil al gradului de activitate a bolii lupice.
- Suspiciune de deficit ereditar sau dobândit LES, boala serului, hepatita cronică activă, anumite glomerulonefrite).
- Evaluarea gradului de activitate a bolii în LES.

✓ Pregătire pacient

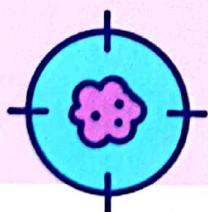
- à jeun (pe nemâncate)

🩸 Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben)

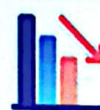

Condiții maligne.

Valori de referință

10-40 mg/dL

Scăderi

LES activ, glomerulonefrita acută, boli cu complexe imune, deficit ereditar angioedem ereditar.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Complement C3

90-180 mg/dL

Complement C3

90-180 mg/dL

C3 este sintetizat în ficat, macrofage, fibroblaști, celulele limfoide și tegument. Împreună cu celelalte componente ale sistemului complement, C3 poate fi consumat în cursul diverselor reacții imunologice antigen-anticorp.

Recomandări analiză

- Suspiciune de deficit ereditar sau dobândit (asociat cu LES, hepatita cronică activă, anumite infecții cronice, glomerulonefrita etc.).
- Evaluarea bolii LES.

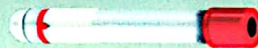

Pregătire pacient

- à jeun (pe nemâncate)

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben)

Creșteri ↑

Diverse stări inflamatorii.

Scăderi ↓

Deficit ereditar, LES activ, sindromul Sjogren, glomerulonefrită, endocardita bacteriană, vasculita urticariană.

Valori de referință

90-180 mg/dL

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Hb A1c

HEMOGLOBINA

GLICATĂ

4%-5.7%

Hb A1c

4%-5.7%

Hemoglobina glicozilată (HbA1c sau hemoglobina glicată) constituie un test de evaluare și monitorizare pe termen lung a controlului glicemic la pacienții cu diabet zaharat.

Recomandări analiză

- Determinarea HbA1c constituie un test de evaluare și monitorizare pe termen lung a controlului glicemic la pacienții cu diabet zaharat.
- HbA1c ar trebui efectuată de rutină la toți pacienții cu diabet, atât în momentul diagnosticului cât și ca parte a monitorizării continue.

Pregătire pacient

- Nu sunt necesare condițiile "a jeun";

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient de recoltare: tub cu anticoagulant EDTA.

Normal
Sub 5.7%

Prediabet
5,7 – 6,4%

Diabet
Peste 6.5%

Valori de referință

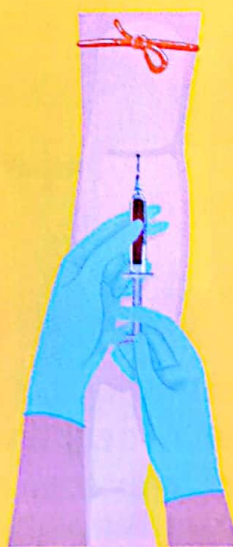
- Valori normale ale hemoglobinei glicozilate: 4%-5.7%
- Valorile hemoglobinei A1c cuprinse între 5,7% și 6,4% - prediabet.
- Persoanele cu diabet zaharat au adesea concentrații crescute de hemoglobină glicozilată, o hemoglobină glicozilată de peste 7 % înseamnă un control al glicemiei foarte slab.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

TTGO

Testul de toleranță la glucoză oral

>100 mg/dl bazal
>140 mg/dl la 2 ore

TTGO - Testul de toleranță la glucoză oral reprezintă testul ce evaluează capacitatea organismului de a metaboliza administrarea unei doze măsurate de glucoză, cu determinarea nivelurilor plasmatică și urinare ale glicemiei la intervale regulate, utilizat în special pentru diagnosticarea diabetului zaharat.

Recomandări analiză

- Testul este util pentru pacienți cu glicemie bazală modificată;

✓ Pregătire pacient

- Pacientul este instruit să aibă o dietă normală în ultimele 72 ore (3 zile) fără restricție de glucide (>150g glucide/zi și abținere de la alcool).

✓ Specimen recoltat

- se recoltează dimineața o probă de sânge prin puncție venoasă;
- se administrează oral 75 gr. de glucoză pulbere dizolvate în 200 ml apă, (copii - 1.75g/kg corp – max. 75g);
- după 2 ore se va recolta o altă probă de sânge. (sau la 60, 90, 120, 180 minute.)

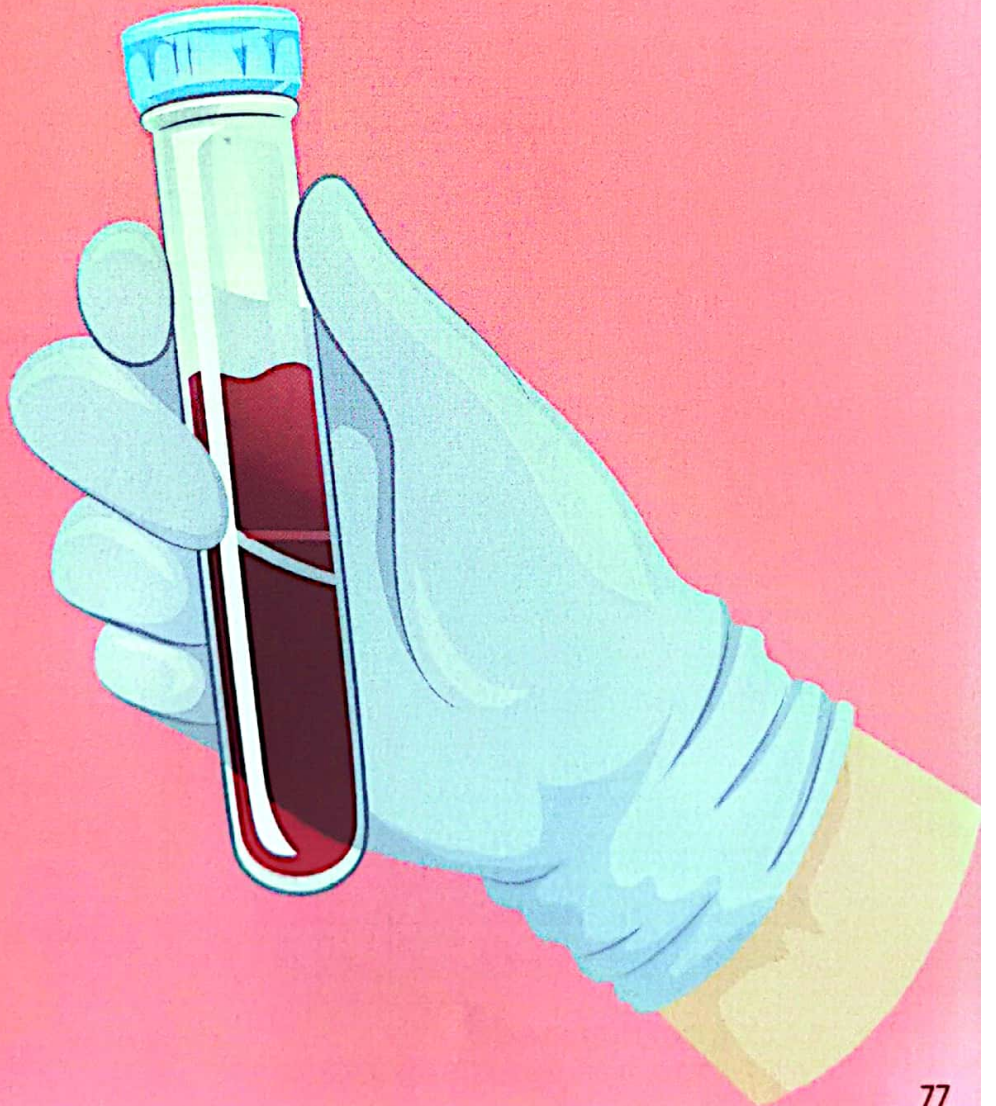
Alte condiții ce pot modifica toleranța la glucoză

- Boala Cushing, leziuni SNC, boli hepatice, tumori ale celulelor pancreatice, boala Addison, hipoparatiroidism, hipotiroidism, boli infecțioase, intervenții chirurgicale, ulcer duodenal.

Valori de referință

	Normoglicemie	Condiții asociate cu risc crescut de diabet zaharat	Diabet zaharat
Glicemie bazală	<100 mg/dL (<5.6 mmol/L)	100-126 mg/dL (5.6-6.9mmol L) (glicemie bazală modificată)	≥126 mg/dL (7.0 mmol L)
Glicemie la 2 ore după administrarea a 75g glucoza	<140 mg/dL (7.8 mmol L)	140-200 mg/dL (7.8-11.1mmol L) (intoleranță la glucoză)	≥200 mg/dL (≥11.1 mmol/L)

Markeri ososi

25-OH VITAMINA D

30-100 ng/ml

25-OH VITAMINA D 30-100 ng/ml

Nivelul 25-OH vitaminei D reflectă rezerva organismului în vitamina D. Complexul vitaminelor D cuprinde mai multe forme de vitamine D care se sintetizează sub acțiunea razelor ultraviolete (vitamina soarelui). Cele mai cunoscute vitamine D din cadrul complexului sunt: Vitamina D2- ergocalciferol și Vitamina D3- colecalciferol. La nivel hepatic are loc prima hidroxilare în urma căreia se obține 25-OH vitamina D (caldiol). Aceasta forma este cel mai bun indicator al nivelului vitaminei D în organism.

Recomandări analiză

- Diagnosticul deficitului de vitamina D, hipervitaminozei D;
- Monitorizarea terapiei cu vitamina D;
- Diagnosticul diferențial al cauzelor de rahitism și osteomalacie;

Pregătire pacient

- Nu necesită pregătire specială.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu, galben).

Creșteri

Supradozaj cu vitamina D

Valori de referință

- < 10 ng/ml: Deficiență
- 10-30 ng/ml : Insuficient
- 30-100 ng/ml : Optim
- > 100 ng/ml: Toxicitate

Scăderi

Aport necorespunzător fie prin expunere insuficientă la soare, fie prin alimentație necorespunzătoare, deficit de absorbție la nivel intestinal datorită unei afecțiuni intestinale (boala Crohn, rectocolită ulcerohemoragică), hepatice sau pancreatice, pierderi crescute de vitamina D (sindromul nefrotic).

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

PTH

Parathormon

15-65 pg/mL

PTH Parathormon

15-65 pg/mL

Parathormonul (PTH) este un hormon secretat de glandele parotide.

Acest hormon acționează atât asupra oaselor, cât și asupra rinichilor, menținând în limite fiziologice raportul de calciu și fosfor. Secreția de parathormon este reglată de cantitatea de calciu ionic din sânge; o cantitate scăzută de calciu determină o creștere de PTH, iar o cantitate crescută de calciu determină scăderea secreției.

Recomandări analiză

- Afecțiuni parotidiene (tumori, hiper sau hipoparatiroidii);
- Afecțiuni care alterează balanța fosfo-calcică;
- Monitorizarea pacienților cu dializă renală.

Pregătire pacient

- Obligatoriu à jeun; dimineața nivelul PTH este minim.
- Se recomandă determinarea simultană de calciu total, calciu ionic, fosfor, magneziu;

Specimen recoltat

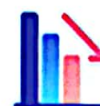
- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu, galben).

Creșteri

Hiperparatiroidism primar, secundar, sindrom Zollinger-Ellison, rahitism dependent de vitamina D, leziuni ale măduvei spinării.

Scăderi

Hipoparatiroidism prin mecanism autoimun sau indus chirurgical, hipercalcemie de cauză non-paratiroidiană, deficit de magneziu, sarcoidoză, hipertiroidism, sindrom DiGeorge.

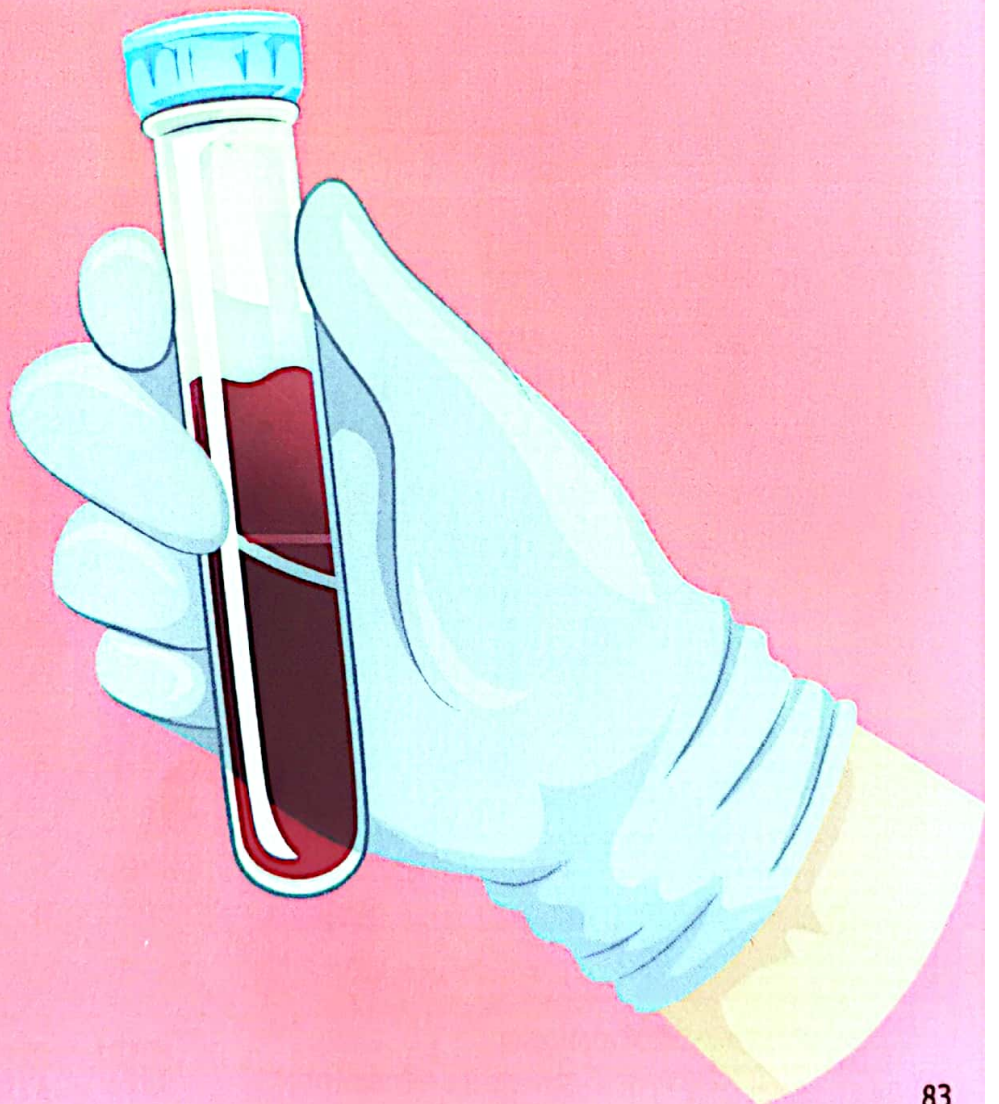
Valori de referință

PTH intact (pg/mL): 15-65

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Markeri Anemie

SIDEREMIA

37-158 mg/dl

SIDEREMIA

37-158 mg/dl

Sideremia definește concentrația procentuală de fier din plasmă. Conținutul de fier al sângelui circulant din organism se repartizează în două sectoare: în eritrocite (în structura hemoglobinei) și în plasmă.

Recomandări analiză

- De regulă se efectuează în combinație cu transferina și feritina.
- Diagnosticul anemiilor;
- Evaluarea anemiei feriprive, talasemiei, anemiei sideroblastice;
- Supraincărcarea cu fier și diagnosticul intoxicației cu fier.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;
- Dimineța valorile sideremiei sunt cele mai mari;
- Analiza se face înaintea administrării de preparate de fier și înaintea transfuziilor de sânge (sau la 4 zile după);
- Trebuie să se evite lipsa de somn, stresul întrucât sunt factori care scad sideremia.

Specimen recoltat

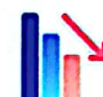
- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri

Hemocromatoze; hepatita acută virală; eritropoieza diminuată, intoxicație acută cu fier (la copii); necroza hepatică severă, hepatite virale acute;

Scăderi

Anemia feriprivă: dietă deficitară; absorbție scăzută, pierdere cronică de sânge; nevoi crescute de fier: sarcină, lactație; infecții și tumori maligne; postoperator; avitaminoza C.

Valori de referință

Nou născuți: 30 – 127 mg/dL

Bărbați: 59-158 mg/dL

Femei : 37-145 mg/dL

Intoxicație acută cu fier – 280-2550 µg/dL sau 50-456 µmol/L la copii.

Valori letale – >1800 µg/dL .

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

FERITINA

13-150 ng/mL
30-400 ng/mL

Feritina este o glicoproteină care joacă un rol important în stocarea fierului în splină, măduva osoasă, mușchi și ficat. În deficitul de fier, feritina scade înaintea apariției anemiei/altor modificări hematologice.

Recomandări analiză

- Diagnosticul diferențial al anemiilor; evaluarea anemiei feriprive și monitorizarea tratamentului de substituție cu fier, monitorizarea statusului fierului la pacienți cu boli renale cronice, diagnosticarea hemocromatozei (nivel foarte crescut de fier în organism).

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;
- Nu se recomandă efectuarea testului în timpul menstruației deoarece nivelurile de feritină pot fi scăzute.

Specimen recoltat

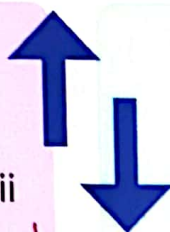
- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant

Creșteri

Hemocromatoză, transfuzii sangvine recente, intoxicație cu fier, anemie megaloblastică/hemolitică, afecțiuni inflamatorii, neoplasme, insuficiență renală cronică, boala Hodgkin, leucemie, ciroză, boli de collagen, hipertiroidie, administrarea de preparate cu fier, talasemie.

Scăderi

Deficit proteic sever, anemie feriprivă, hemodializa, malnutriție, sarcină.

Valori de referință

<1 an - 12-327 ng/mL
Fete - 13-68 ng/mL;
Băieți - 14-152 ng/mL
Adulți <60 ani
Femei - 13-150 ng/mL;
Bărbați - 30-400 ng/mL

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

TRANSFERINA

2.0-3.6 g/L

TRANSFERINA 2.0-3.6 g/L

Transferina este proteina de legare plasmatică a fierului. Transferina controlează nivelul de fier liber în fluidele biologice. Transferina joacă un rol-cheie în eritropoieza și diviziunea celulară.

Recomandări analiză

- Evaluarea stării nutritive a pacientului sau funcțiile ficatului;
- Diagnosticul și evaluarea anemiilor;
- Diagnosticul supraîncărcării cu fier și hemocromatozei;

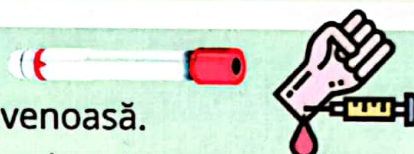
✓ Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

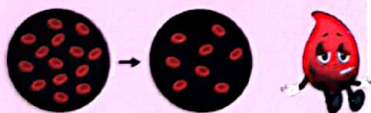

🔥 Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben)

Creșteri ↑
Anemie feriprivă
sarcină,
anticoncepționale orale.

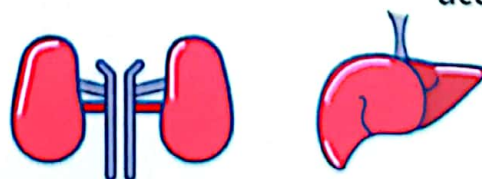
Scăderi ↓

Anemia din bolile cronice,
anemiile sideroblastice,
anemii hemolitice, deficit
proteic: malnutriție sau
pierderi crescute (arsuri,
sindrom nefrotic, boli
hepatice), boli hepatice
acute.

Valori de referință

2.0-3.6 g/L sau
200-360 mg/d

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Endocrini

TSH

Tirotropina

0.27 - 4.20 $\mu\text{U/ml}$

TSH

0.27 - 4.20 $\mu\text{U/ml}$

TSH (tiroid stimulatind hormone) sau tiotropina este hormonul care stimulează glanda tiroidă. Este secretat de glanda pituitară (celulele bazofile ale hipofizei anterioare). Sinteza de TSH este controlată de TRH (tireotrop hormone).

Recomandări analiză

- Când se suspectează un dezechilibru endocrin (afecțiuni ale glandei tiroide, afecțiuni tiroidiene, diagnosticul diferențial al afecțiunilor axului hipotalamo-hipofizo-tiroidian.
- Deseori, examinarea este prescrisă în combinație cu o examinare FT4 și FT3.

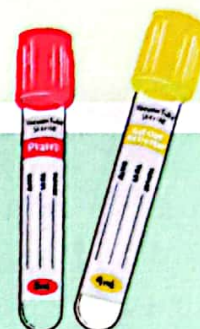
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;
- Pacientul nu necesită pregătiri speciale.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben)

Creșteri

Hipotiroidism congenital,
Hipotiroidism primar,
Disfuncționalități ale
hormonilor tiroidieni.

Scăderi

Hipertiroidism,
Tratamente cu
medicamente.

La vizita la endocrinolog, se corelează rezultatele TSH, T4, T3 cât și fracțiile lor active, adică libere FT3, FT4.

Valori de referință

- 1 – 6 ani: 0.7 – 5.97 $\mu\text{U/ml}$
- 6 – 11 ani: 0.6 – 4.84 $\mu\text{U/ml}$
- peste 20 ani: 0.27 – 4.20 $\mu\text{U/ml}$

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

T3

Triiodotironina

1.3-3.1 nmol/L

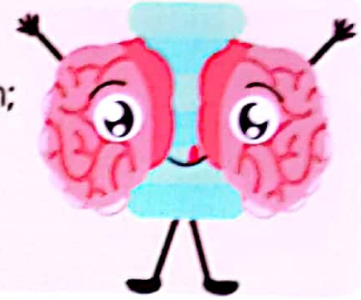
T3

1.3-3.1 nmol/L

Triiodotironina sau T3 este un hormon tiroidian. Acesta este implicat în aproape fiecare proces fiziologic, inclusiv în creștere și dezvoltare, metabolism, temperatura corpului și ritmul cardiac.

Recomandări analiză

- Când se suspectează un dezechilibru endocrin;
- Stabilirea prognosticului la pacienții cu boala Basedow-Graves; evaluarea tireotoxicozei;
- Monitorizarea terapiei de substituție.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;
- Pacientul nu necesită pregătiri speciale.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu, galben)

Creșteri

Femeile gravide au concentrații de T3 mai mari, în funcție de trimestrul de sarcină (ex: – trimestrul III: 2.08-4.02 nmol/L)

Scăderi

Acest test nu se recomandă pentru diagnosticarea hipotiroidismului; valorile scăzute prezintă semnificație; Se recomandă dozarea FT3

Valori de referință

1.3-3.1 nmol/L

Valori de alertă clinică –
nivel scăzut: <0.77 nmol/L;
nivel crescut: >4.62 nmol/L.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

FT3

Triiodotironina liberă

3.4-6.8 pmol/L

Hormonul T3 se află în organism în principal într-o stare legată de proteine. Cantitatea care nu este legată de proteine se numește T3 liberă, sau FT3.

Recomandări analiză

- Când se suspectează un dezechilibru endocrin
- Stabilirea prognosticului la pacienții cu boala Basedow Graves
- Evaluarea severității unui hipotiroidism/ hipertiroidism;
- Monitorizarea tratamentului cu levotiroxină (pentru evitarea supradozării).

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;
- Pacientul nu necesită pregătiri speciale.

Specimen recoltat

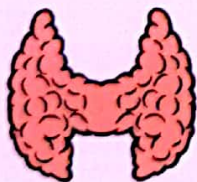
- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu, galben)

Creșteri

Nivelurile crescute de FT3 indică o tiroidă hiperactivă.

Scăderi

Nivelurile scăzute indică faptul că tiroida nu produce suficienți hormoni tiroidieni.

Femeile gravide au concentrații de FT3 mai scăzute, corelate cu vârsta gestațională.

Valori de referință

3.4-6.8 pmol/L

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

T4

Tiroxina totală

66.0-181 nmol/L

T4, tiroxina sau tetraiodotironina este principalul hormon secretat de glanda tiroidă. T4 deține un rol important în metabolismul general. Hormonul T4 se află în organism în principal într-o stare legată de proteine. Acea cantitate mică de tiroxină care nu este legată de proteine se numește T4 liberă, sau FT4. Această fracțiune este responsabilă pentru asigurarea efectului biologic.

Recomandări analiză

- Când se suspectează un dezechilibru endocrin;
- Diagnosticul hiper- și hipotiroidismului (primar sau secundar).

Pregătire pacient

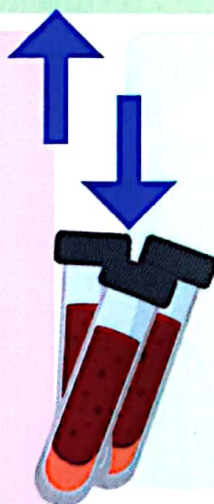
- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu, galben)

Creșteri

În sarcină nivelul T4 înregistrează creșteri de 40-60%, începând cu săptămânile 11-12.

Scăderi

Se recomandă dozarea FT4 și corelarea rezultatelor.

Valori de referință

66.0-181 nmol/L

Valori de alertă clinică –

nivel scăzut: <26 nmol/L (posibilitate de comă mixedematoasă);
nivel crescut: >258 nmol/L (posibilă apariția "furtunii tiroidiene").

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

FT4

Tiroxina liberă

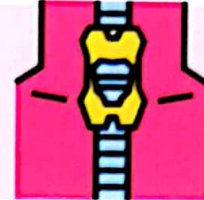
12 - 22 pmol/L

Tiroxina liberă (FT4) este un hormon tiroidian cu efecte asupra metabolismului general. În organism, efectul principal îl exercită hormonii tiroidieni liberi (T4 liber, T3 liber), prin urmare conținutul lor este de cea mai mare importanță pentru determinarea patologiilor tiroidiene.

Recomandări analiză

- FT4 se determină împreună cu TSH atunci când se suspectează afecțiuni tiroidiene.

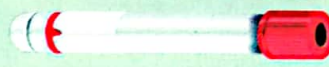
Preștire pacient

- Recoltare à jeun;
- Proba trebuie prelevată exact înainte de administrarea de tiroxină (La pacienții hipotiroidieni, după administrarea de tiroxină, nivelul de tiroxină liberă crește, atingând un maxim la 1-6 ore de la ingestie);

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben)

Creșteri ↑

FT4 este crescut în hipertiroidism.

Scăderi ↓

Femeile gravide au concentrații mai scăzute de FT4.

Valori de referință

1-6 ani - 12.3-22.8 pmol/L
6-11 ani - 12.5-21.5 pmol/L
11-20 ani - 12.6-21 pmol/L
> 20 ani - 12 - 22 pmol/L

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

CORTIZOL SERIC

172-497 nmol/L

CORTIZOL SERIC 172-497 nmol/L

Cortizolul este cel mai important glucocorticosteroid și este esențial pentru menținerea mai multor funcții ale organismului. Este sintetizat în glandele suprarenale.

Recomandări analiză

- Dozarea cortizolului (bazal sau asociat cu teste de stimulare sau supresie) furnizează informații asupra funcționalității corticosuprarenalei, hipofizei și hipotalamusului.
- Monitorizarea unor afecțiuni care se însoțesc de creșterea acestuia (ex.: sindromul Cushing) sau de scăderea lui (ex.: boala Addison).

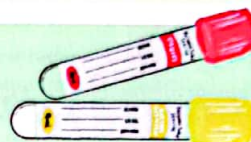
✓ Pregătire pacient

- Nivelul cortizolului în sânge este mai mare între orele 5-10 dimineața, comparativ cu intervalul orar 20-4.
- Recoltarea ideală este dublă: ora 8 și ora 23

🩸 Specimen recoltat

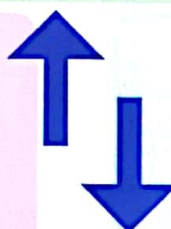
- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri

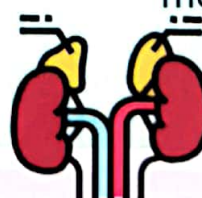
Boala Cushing, sarcină, stres, administrare de estrogeni (contraceptive orale, anticonvulsivante, cortizon, prednison, ranitidină).

Scăderi

Boala Cushing, după administrarea anumitor medicamente.

Valori de referință

dimineața orele 7-10: 172-497 nmol/L;
după-amiază orele 16-20: 71.1-286 nmol/L;

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

ACTH
Hormon
adrenocorticotrop
Corticotropina

1.6-13.9 pmol/L

ACTH

1.6-13.9 pmol/L

ACTH (hormonul adrenocorticotrop, corticotropina sau corticostimulina) controlează dezvoltarea și secreția hormonală a corticosuprarenalei.

De obicei se recoltează simultan și o probă de sânge pentru determinarea cortizolului.

Recomandări analiză

- Diagnosticul sindromului Cushing, boala Addison, hipopituitarismul și tumorile pituitare producătoare de ACTH.

Pregătire pacient

- à jeun (pe nemâncate);
- Pacientul trebuie să nu fie stresat (stres-ul produce o creștere a ACTH-ului plasmatic);
- Există o variație a nivelului plasmatic de ACTH în decursul zilei.
- Se recomandă 2 recoltări de sânge pentru determinarea ACTH: a) între orele 6-10; b) între orele 21-24.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub cu EDTA, se recomandă a fi răcit înainte de utilizare (ținut în frigider).

Creșteri

Boala Cushing, secreția ectopică de ACTH, boala Addison, sindromul adrenogenital.

Scăderi

Adenom sau adenocarcinom suprarenalian: nivelul ACTH este foarte scăzut sau nedecelabil.

Valori de referință

7.2-63.3 pg/mL (1.6-13.9 pmol/L);
(pentru probe recoltate în intervalul 7-10 a.m.)

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

LH

Hormon luteinizant

1-11.4 mUI/mL

LH

1-11.4 mUI/mL

Împreună cu FSH (hormonul foliculostimulant) LH (hormonul luteinizant) aparține familiei gonadotropilor. LH și FSH reglează și stimulează creșterea și funcționarea gonadelor (ovare și testicule). Cel mai mare nivel de LH apare la jumătatea ciclului menstrual inducând ovulația și formarea corpului galben.

Recomandări analiză

Elucidarea disfuncțiilor axului hipotalamo-hipofizo-gonadal, boala ovariană polichistică, amenoree, infertilitate, menopauză.

Pregătire pacient

- à jeun (pe nemâncate);
- Se va menționa data ultimei menstruații sau trimestrul de sarcină;

Specimen recoltat

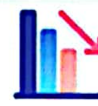
- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant.

Creșteri

Sindrom de ovar polichistic (PCOS), menopauză, anomalii cromozomiale (sindrom Klinefelter), infecții virale (oreion), traumatisme, tumori ectopice, tumori ovariene sau testiculare.

Scăderi

Scăderea LH arata o funcționare necorespunzătoare a gonadelor (hipogonadism), manifestată la bărbați printr-o spermatogeneză deficitară, iar la femei prin amenoree. Secreții scăzute de LH pot fi întâlnite în: sindrom Kallmann, hipopituitarism, hiperprolactinemie, hipogonadism.

Valori de referință

La femei nivelul de LH variază și în funcție de fazele ciclului menstrual:

- faza foliculară - 2.4-12.6 mUI/mL
- faza luteală - 1-11.4 mUI/mL
- faza ovulatorie - 14-95.6 mUI/mL
- postmenopauză - 7.7-58.5 mUI/mL

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

FSH

Hormon

foliculostimulant

1.7-7.7 mUI/mL

FSH

1.7-7.7 mUI/mL

FSH sau hormonul foliculostimulant (foliculotrofina) reglează dezvoltarea, maturizarea pubertară și procesele de reproducere; stimulează maturarea celulelor germinale, atât la bărbat, cât și la femeie.

Recomandări analiză

Elucidarea disfuncțiilor axului hipotalamo-hipofizo-gonadic, ovarul polichistic, tulburări menstruale (inclusiv amenoreea), evaluarea infertilității, evaluarea sindromului de menopauză.

Pregătire pacient

- à jeun (pe nemâncate);
- Se va menționa data ultimei menstruații sau trimestrul de sarcină;

Specimen recoltat

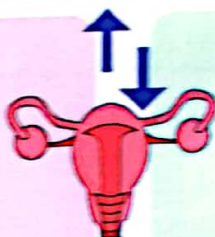

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri ↑

Sindrom Klinefelter, anorhidie, sindromul testiculului feminizant, alcoolism, menopauză, sindrom de ovar polichistic (PCOS), sindrom Turner, tumori ectopice.

Scăderi ↓

Scăderea FSH arată o funcționare necorespunzătoare a gonadelor (hipogonadism), manifestată la bărbați printr-o spermatogeneză deficitară, iar la femei prin amenoree. Secreții scăzute de FSH apar în: hipopituitarism, hiperprolactinemie, hipogonadism.

Valori de referință

La femei nivelul de FSH variază și în funcție de fazele ciclului menstrual:

- faza foliculară - 3.5-12.5 mUI/mL
- faza luteală - 1.7-7.7 mUI/mL
- faza ovulatorie - 4.7-21.5 mUI/mL
- postmenopauză - 25.8-134.8 mUI/mL

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

paginadenursing.ro

PROLACTINA

127-637 $\mu\text{UI/mL}$

Prolactina este un hormon sintetizat, depozitat și secretat de lobul anterior al hipofizei. Funcțiile prolactinei sunt declanșarea secreției și menținerea producției de lapte. Pe parcursul sarcinii nivelul prolactinei crește sub influența estrogenilor și a progesteronului.

Recomandări analiză

- Diagnosticul ciclurilor anovulatorii, a dereglărilor ciclului menstrual, a amenoreei, infertilității, ginecomastie, suspiciunilor de tumori hipofizare (microadenoame și macroadenoame) și mamare.

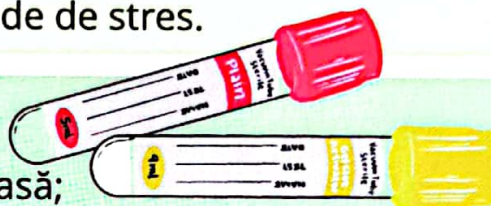
Pregătire pacient

- à jeun (pe nemâncate).
- Se recomandă ca recoltarea să se facă între orele 8 și 10 a.m.
- Se va evita recoltarea în perioade de stres.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri

Stres, anxietate, intervenții chirurgicale, efort fizic, lactație, sarcină, tumori hipofizare secretante de prolactină, sindrom de ovar polichistic, insuficiență corticosuprarenală, hipotiroidie, insuficiență renală, insuficiență hepatică.

Scăderi

Distrucție/apoplexie hipofizară, anticonvulsivantele, dexametazonă, ranitidină, hormonii tiroidieni pot scădea valorile prolactinei.

Valori de referință

>18 ani

Bărbați 98-456 $\mu\text{UI/mL}$

Femei 127-637 $\mu\text{UI/mL}$

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

TESTOSTERON

8.64 - 29 nmol/L

TESTOSTERON

8.64 - 29 nmol/L

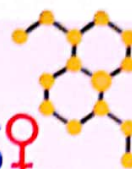
Testosteronul este un hormon steroid din grupul androgenilor. Este principalul hormon masculin și un steroid anabolizant.

Recomandări analiză

- Suspiciune de hipogonadism primar, hipopituitarism, sindrom Down, pubertate întârziată sau precoce, impotență sexuală, infertilitate, tratament cu estrogeni, ciroză hepatică;
- Tumori corticosuprarenaliene, hirsutism, anovulație, amenoree.

Pregătire pacient

- à jeun (pe nemâncate).

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri

Anumite medicamente, hirsutism, în prezența sau absența bolii ovarelor polichistice.

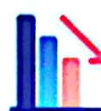
Valori de referință

Bărbați

19 ani: 8.32 – 32.94 nmol/L
20 – 49 ani: 8.64 – 29 nmol/L
≥ 50 ani: 6.69 – 25.7 nmol/L

Femei

20 – 49 ani: 0.29 – 1.67 nmol/L
≥ 50 ani: 0.101 – 1.42 nmol/L

Scăderi

Nivelul de testosteron la bărbați scade o dată cu vârsta.

Valori scăzute ale testosteronului liber pot fi întâlnite la bărbații vârstnici.

Aproape toate afecțiunile severe, în special cele hepatice, renale și circulatorii pot determina scăderi ale concentrației de testosteron.

Valori critice – >5 nmol/L la femei – suspiciune proces tumoral.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

PROGESTERON

0.175-13.2 nmol/l

PROGESTERON

0.175-13.2 nmol/l

Progesteronul este un hormon steroid produs de celulele corpului galben, iar în timpul sarcinii de către placentă. Uterul reprezintă cel mai important organ-țintă al progesteronului.

Recomandări analiză

- Testarea funcției ovariene, evaluarea riscului de avort spontan, de sarcină ectopică;
- Monitorizarea terapiei cu progesteron;
- Evaluarea statusului funcțional al corpului galben la pacientele cu infertilitate;
- Dozarea progesteronului împreună cu beta-HCG permit diferențierea sarcinii uterine normale de sarcină ectopică.

Pregătire pacient

- à jeun (pe nemâncate). Se va menționa data ultimei menstruații sau vârsta gestațională.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri

Nivel crescut: a doua parte a ciclului ovulator, sarcină, chist ovarian.

Valori de referință

Faza foliculară: <0.159-0.616 nmol/l

Ovulație: 0.175-13.2 nmol/l

Faza luteală: 13.1-46.3 nmol/l

Menopauză: <0.159-0.401 nmol/l

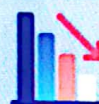
Sarcină

trimestrul I: 35-141 nmol/l

trimestrul II: 80.8-265 nmol/l

trimestrul III: 187-679 nmol/l

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Scăderi

Anumite medicamente pot să scadă valoarea progesteronului (exemplu: ampicilina, contraceptivele orale, dopamină etc)

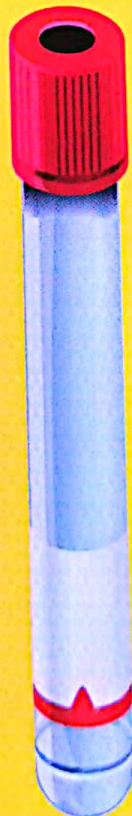

Nivel scăzut poate indica: amenoree, preeclampsie, iminență de avort, toxemie de sarcină, insuficiență placentară/ovariană, cancer ovarian.

ESTRADIOL

0.175-13.2 nmol/l

ESTRADIOL

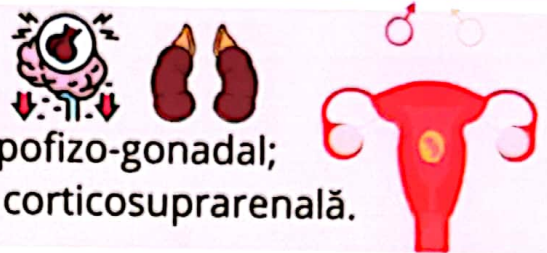
0.175-13.2 nmol/l

Estradiolul este cel mai activ biologic hormon dintre hormonii estrogeni. Împreună cu progesteronul, estradiolul controlează cele mai importante procese reproductive feminine. ♀

Estradiolul este produs de către foliculul care se dezvoltă înainte de ovulație. Nivelul de estradiol crește în fazele ciclului menstrual și e în strânsă dependență cu creșterea și dezvoltarea foliculului ovarian.

Recomandări analiză

- Tulburări de fertilitate;
- Afecțiuni ale axului hipotalamo-hipofizo-gonadal;
- Tumori ovariene și hiperplazia de corticosuprarenală.

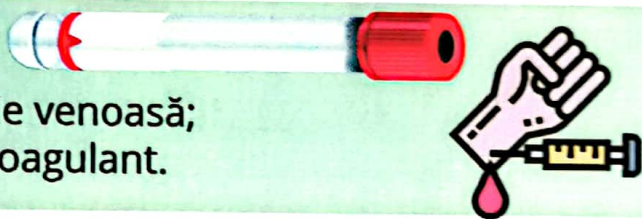
✓ Pregătire pacient

- à jeun (pe nemâncate). Se va menționa data ultimei menstruații sau vârsta gestațională.

🩸 Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant.

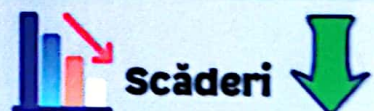
Creșteri

Creșteri ale nivelului de estradiol (atât la bărbați, cât și la femei) apar în tumori.

Valori de referință

Faza foliculara: 114-332 pmol/l
Ovulație: 222-1959 pmol/l
Faza luteală: 222-854 pmol/l
Menopauza: <18.4*-505 pmol/l
Sarcina
trimestrul I: 563-11902 pmol/l
trimestrul II: 5729-78098 pmol/l
trimestrul III: 31287- >110100

Scăderi

Nivelul de estradiol prezintă fluctuații foarte mari în perioada de premenopauză.

Nivelul de estrogen la menopauză este în general scăzut datorită diminuării producției ovariene.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită

BETA – HCG

Gonadotropina corionică umană

<0.1 UI/L

Gonadotropina corionică umană (HCG) este un hormon prezent în sânge și urină numai în cursul sarcinii. Este sintetizat de țesutul placentar.

Recomandări analiză

- Monitorizarea rezultatului fertilizării in vitro;
- Diagnosticul anumitor tumori;
- Screening-ul prenatal (dublu test și triplu test)

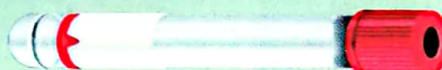
✓ Pregătire pacient

- à jeun (pe nemâncate) sau postprandial; se va menționa data ultimei menstruații sau vârsta gestațională.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri

HCG este un hormon prezent în sânge și urină numai în cursul sarcinii.

Valori de referință

<0.1 UI/L (bărbați, femei în absența sarcinii).

Pentru interpretarea valorilor free beta-HCG în sarcină se utilizează medianele corespunzătoare vârstei gestaționale.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Indice HOMA

<2

Indicele Homa estimează rezistența la insulină. Nu toți cei care au rezistență la insulină evoluează spre diabet zaharat, însă prezintă un risc mult mai mare de a dezvolta diabetul pe parcursul vieții.

Recomandări analiză

- Evaluarea pacienților cu indice de masă corporală crescut;
- Suspiciune de rezistență la insulină (sindrom metabolic, diabet zaharat tip 2); sindromul ovarelor polichistice.

✓ Pregătire pacient

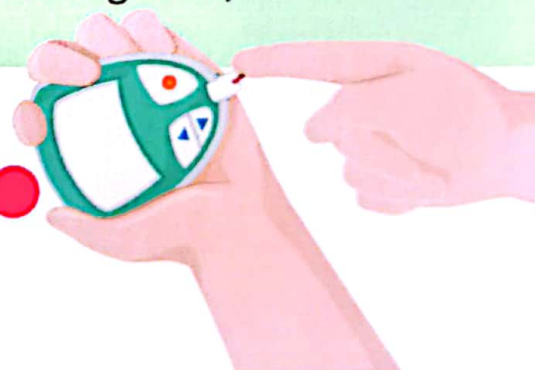
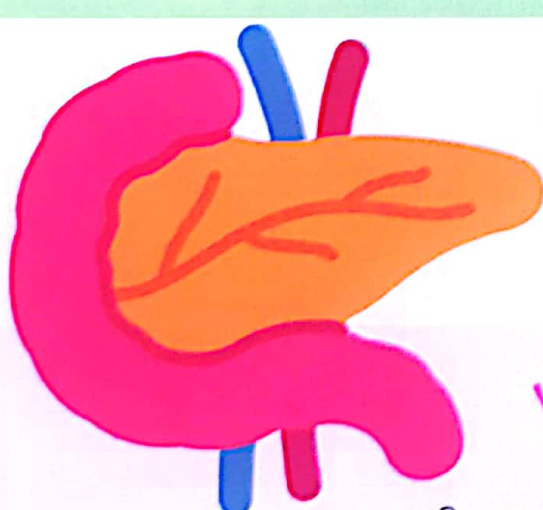
- à jeun (pe nemâncate)
- Indicele HOMA se calculează din nivelurile bazale ale glicemiei și insulinei după formula:

$$HOMA-IR = (insulină (\mu U/mL) \times glicemie (mg/dL)) / 405.$$

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

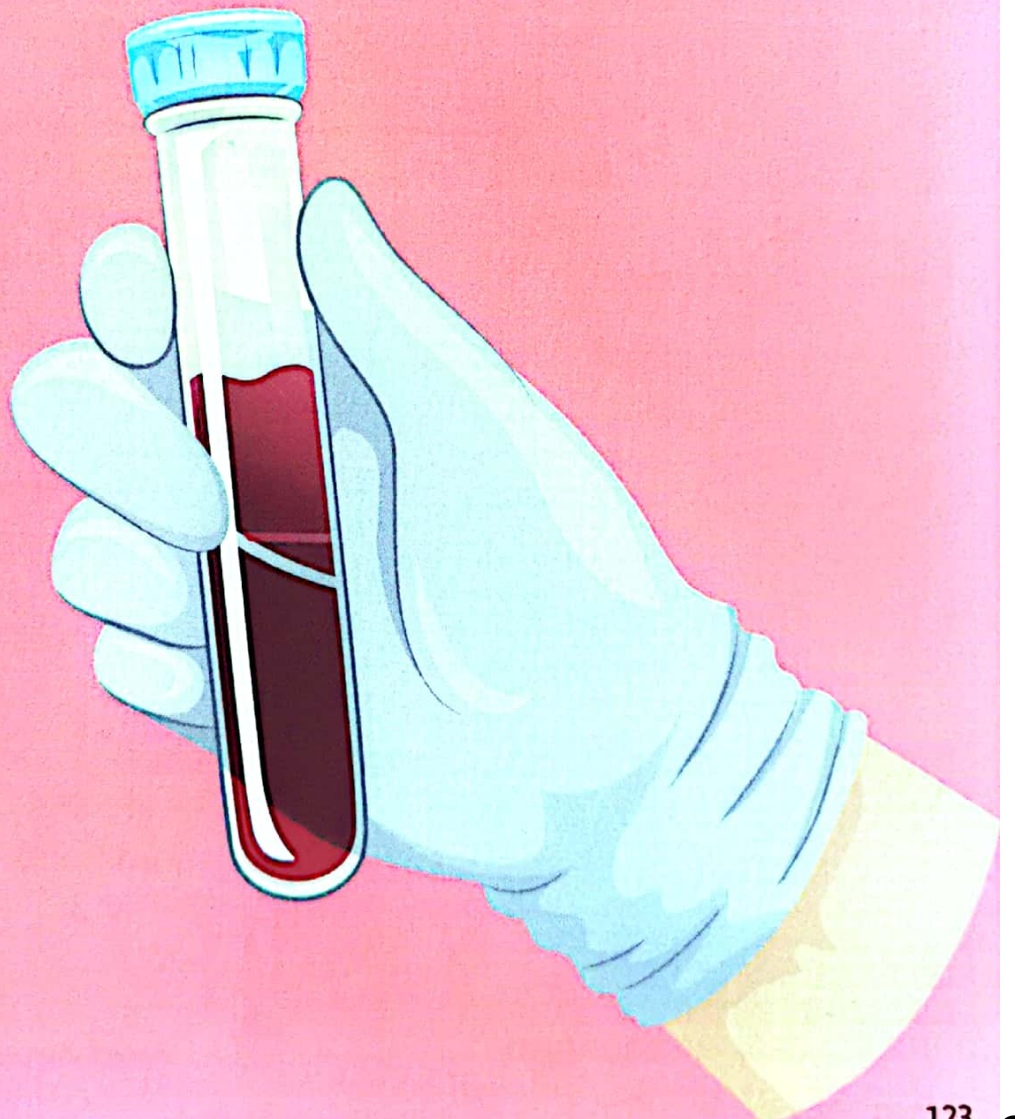

Valori de referință

- <2: normal;
- >2: posibil rezistență la insulină;
- >2.5: probabilitate crescută de rezistență la insulină;
- >5: valoarea medie la persoane diabetice

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită

Profil lipidic

cholesterol

LDL

<100 mg/dl

Colesterol LDL <100 mg/dl

LDL (low density lipoprotein) lipoproteine cu densitate mică
– colesterol "rău".

LDL-colesterol = colesterol total - (HDL-colesterol) - (VLDL-colesterol)

Recomandări analiză

- Determinarea LDL este specifică pentru estimarea riscului cardiovascular;
- Monitorizarea riscului pentru bolile coronariene;
- Screening și tratamentul dislipidemiilor

Preghătire pacient

- Recoltare à jeun;
- Pacientul trebuie să aibă o dieta neschimbată aprox. 3 săptămâni înainte de recoltarea probei;
- Greutatea corporală trebuie să fie stabilă (să nu fie în proces de slăbire sau îngrășare);
- Să nu mănânce 12-14 ore înainte de recoltare;
- Să nu consume alcool timp de 72 de ore înainte de recoltare.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri ↑
Hipercolesterolemie familială, dieta bogată în grăsimi saturate, hipotiroidism, sindrom nefrotic, diabet zaharat, mielom multiplu, insuficiență renală cronică.

Scăderi ↓
Hipertiroidie, anemii cronice, afecțiuni hepatocelulare severe, sindrom Reye, stres acut, boli inflamatorii articulare, afecțiuni pulmonare cronice.

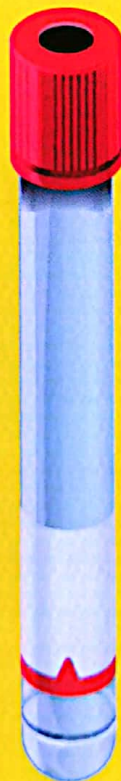
Valori de referință

Optim <100 mg/dl
Optim la limită 100-129 mg/dl
Borderline crescut 130-159 mg/dl
Crescut 160-189 mg/dl
Foarte crescut ≥190 mg/dl

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Cholesterol HDL

>40 mg/dL

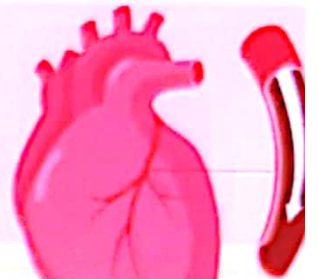
Colesterol HDL

>40 mg/dL

HDL (high density lipoprotein) lipoproteine cu densitate mare - colesterol "bun".

Recomandări analiză

- Determinarea LDL este specifică pentru estimarea riscului cardiovascular;
- Monitorizarea riscului pentru bolile coronariene;
- Screening și tratamentul dislipidemiilor.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;
- Pacientul trebuie să aibă o dietă neschimbată aprox. 3 săptămâni înainte de recoltarea probei;
- Greutatea corporală trebuie să fie stabilă (să nu fie în proces de slăbire sau îngrășare);
- Să nu mănânce 12-14 ore înainte de recoltare;
- Să nu consume alcool timp de 72 de ore înainte de recoltare.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu sau galben).

Creșteri ↑
Hiperalfalipoproteinemi
e (exces de HDL),
clearance crescut al
trigliceridelor,
hepatopatie cronică.

Scăderi ↓
Anorexie, fumat, stres și
boală recentă (IMA, AVC,
intervenții chirurgicale,
traumatisme), obezitate,
lipsa antrenamentului
fizic, hipertrigliceridemie,
afecțiuni hepatocelulare,
afectare renală cronică,
uremie, sindrom nefrotic,
anemii, diabet zaharat,
hipo și hipertiroidism.

Valori de referință

Normal >40 mg/dL
Factor protector >60 mg/dL
Valori de alertă clinică - < 40
mg/dL se asociază cu risc crescut
de boală coronariană.

* Pot varia în funcție de laborator și metodologia folosită.

TRIGLICERIDE

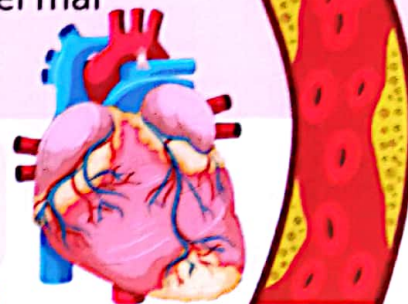
<150 mg/dl

TRIGLICERIDE

<150 mg/dl

Trigliceridele sunt grăsimi compuse din mai multe tipuri de acizi grași care se regăsesc în organismul uman, fie în sânge, fie în țesutul adipos. Trigliceridele sunt cel mai important depozit de rezerve energetice ale organismului.

Recomandări analiză

- Hipercolesterolemia și hipertrigliceridemie sunt factorii principali de risc pentru ateroscleroză.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;
- Pacientul trebuie să aibă o dietă neschimbată aprox. 3 săptămâni înainte de recoltarea probei ;
- Greutatea corporală trebuie să fie stabilă (să nu fie în proces de slăbire sau îngrășare);
- Să nu mănânce 12-14 ore înainte de recoltare;
- Să nu consume alcool timp de 72 de ore înainte de recoltare.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient de recoltare – tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben)

Creșteri

Gută, pancreatită, boli hepatice, boli renale IMA (infarct miocardic acut) diabet zaharat, hipotiroidism alcoolism, anumite medicamente, moștenire genetică, dietă hipercalorică, creșteri temporare apar după o masă bogată, consum de alcool, sarcină, sedentarism, în timpul scăderii ponderale.

Scăderi

Hipertiroidism, malnutriție, BPOC, anumite medicamente

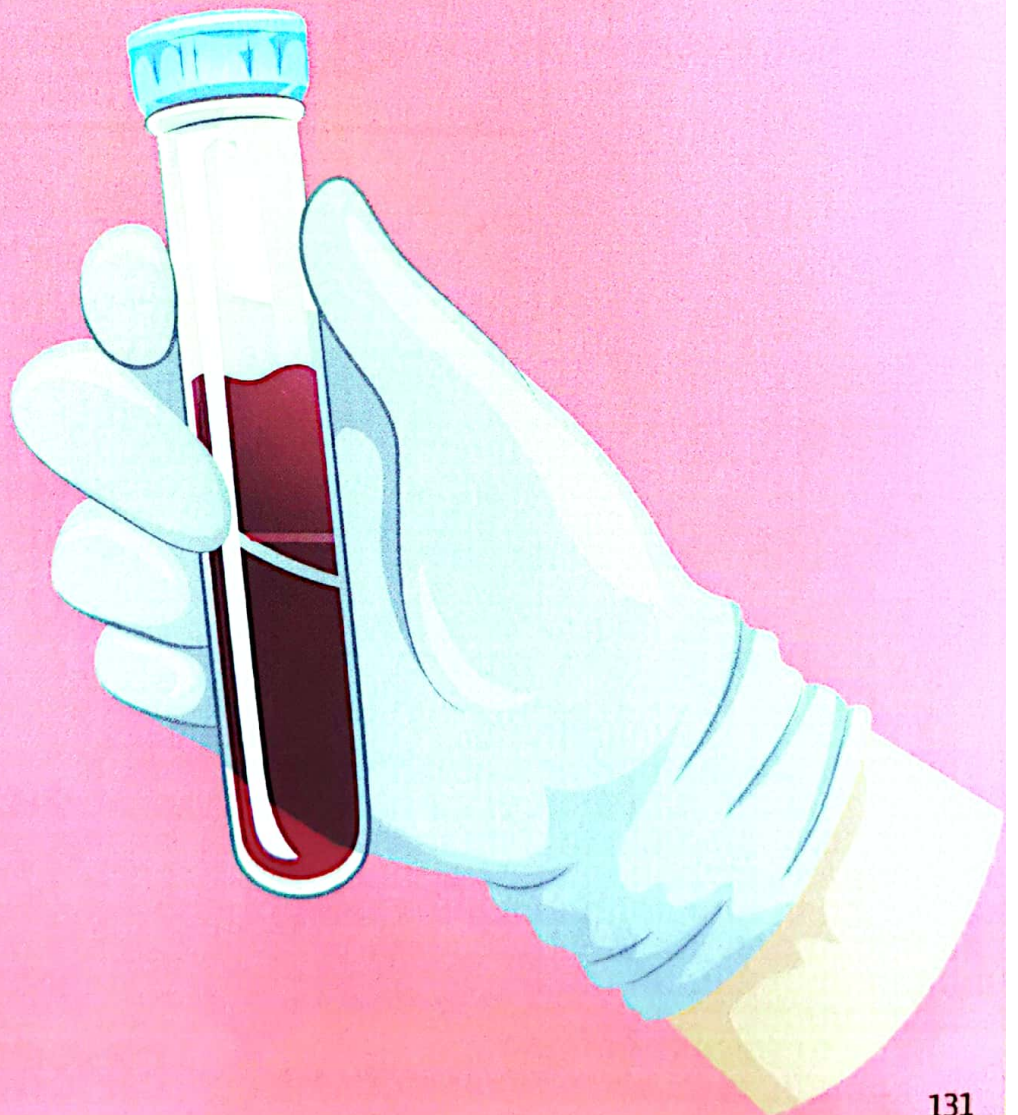

Valori de referință

- normal – <150 mg/dl
- crescut – 150-499 mg/dl
- foarte crescut – >500mg/dl

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Teste de inflamație

CRP

Proteina C REACTIVĂ

<0.5 mg/dL

CRP

<0.5 mg/dL

Proteina C reactivă este o proteină serică produsă de ficat care apare în sânge în faza acută a inflamațiilor ("proteină de fază acută"). Este numită și PCR sau CRP ("C reactive protein").

Recomandări analiză

- Evaluarea gradului de inflamație;
- Diferențierea bolii Crohn (CRP crescut) de colită ulceroasă (CRP scăzut) și a poliartritei reumatoide (CRP crescut) de boală lupică necomplicată (CRP scăzut);
- Detectarea complicațiilor postoperatorii;
- Depistarea de infecții;
- Evaluarea extinderii sau reinfarctizării după IMA;
- Monitorizarea tratamentului antibiotic în infecții bacteriene;
- Monitorizarea terapiei antiinflamatorii în boli reumatice.
- PCR este un indicator urmărit și analizat în evoluția bolilor

 deoarece concentrațiile sale cresc odată cu existența unor inflamații din corp. PCR este un indicator mai sensibil și mai prompt decât VSH.

Pregătire pacient

- a jeun (pe nemâncate)

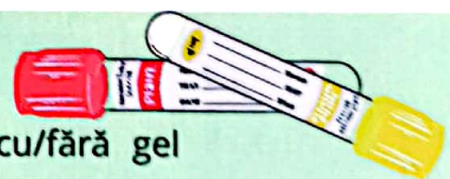

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.

Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben)

Creșteri

Reumatismul articular acut, poliartrita reumatoidă, boala Crohn, rectocolita hemoragică, infecții virale sau bacteriene; boli ca lupus eritematos sistemic, sclerodermia, dermatomiozita.

Valori de referință

- Valori de referință – <0.5 mg/dL.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Imunologie

ASLO

Antistreptolizina O

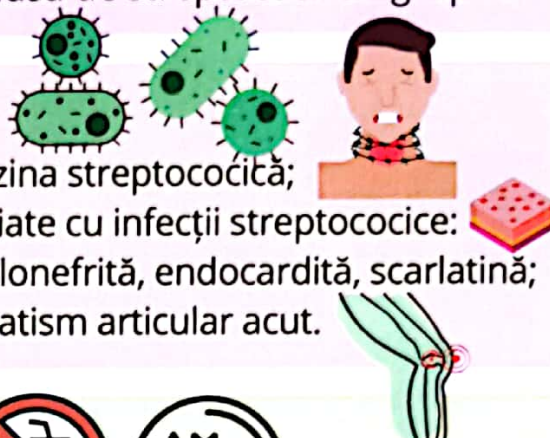
<200

Acest test măsoară cantitatea de antistreptolizina O (ASLO) din sânge. ASLO este un anticorp orientat împotriva streptolizinei O. Streptolizina este o hemolizină produsă de streptococii de grup A.

Recomandări analiză

- Confirmarea expunerii la streptolizina streptococică;
- Util în diagnosticul condițiilor asociate cu infecții streptococice: reumatism articular acut, glomerulonefrită, endocardită, scarlatină;
- Monitorizarea pacienților cu reumatism articular acut.

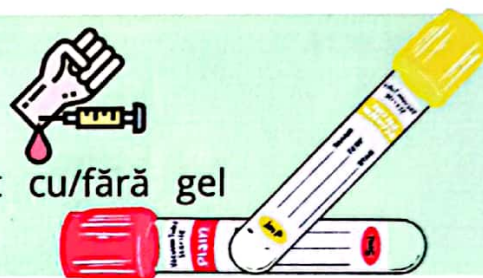
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben)

Valori de referință

<200

- Titrul ASLO este crescut în 80-85% din cazurile de infecție streptococică A. Nivelul anticorpilor ASLO atinge valori foarte mari în special în reumatismul articular acut.
- Titrul ASLO poate fi crescut și la unii purtători sănătoși de streptococ betahemolitic grup A

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Ag HBS

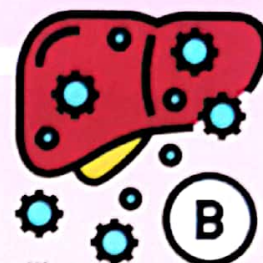
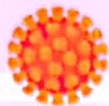
NEGATIV

Ag HBS

NEGATIV

Detectarea AgHBs este esențială în diagnosticarea infecției cu virusul hepatic B. Acesta este primul marker imunologic al infectării cu virusul hepatitei B.

Recomandări analiză

- Diagnosticul de infecție cu virusul hepatitei B;
- Monitorizarea evoluției bolii și a tratamentului;
- Screening-ul produselor de sânge în cazul transfuziilor;
- Screening-ul prenatal;

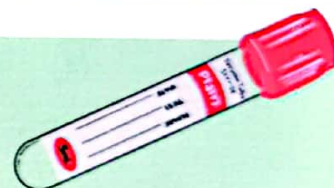
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

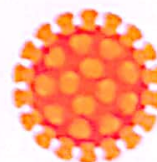
Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben).

Valori de referință AgHBs negativ

- Detectarea AgHBs în ser indică prezența infecției cu virusul hepatitei B.
- AgHBs este primul marker imunologic al infecției;
- AgHBs este prezent în ser cu câteva săptămâni înainte de debutul clinic al bolii;
- AgHBs rămâne detectabil o perioadă de 1-4 luni după care se negativează (în infecția acută);
- Dacă AgHBs persistă mai mult de 6 luni, se consideră că este infecție cronică;
- Aproximativ o treime din pacienții purtători de AgHBs dezvoltă hepatita cronică care în timp poate evolua spre ciroză hepatică și, în unele cazuri, spre carcinom hepatocelular.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită

Anti-HCV

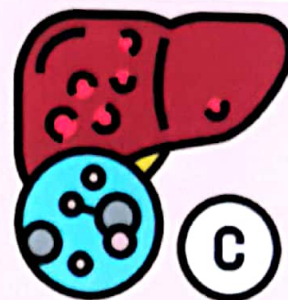
NEGATIV

Virusul hepatitei C (VHC) este răspunzător de aproximativ 20% din hepatitele acute, 60-70 % din hepatitele cronice și aproximativ 30% din cirozele și cancerurile hepatice.

Recomandări analiză

- Diagnosticul de infecție acută/cronică sau în antecedente cu virusul hepatitei C;
- Screening-ul produselor de sânge și al donatorilor;
- Screening-ul prenatal.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

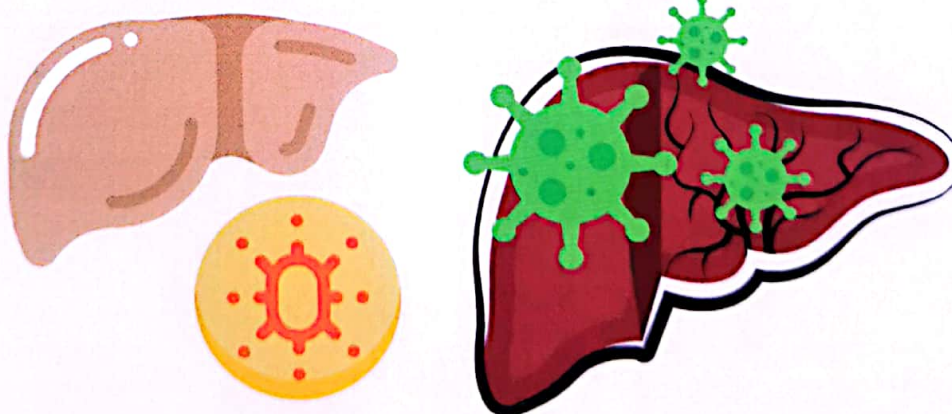
- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben).

Valori de referință

Anti-HCV negativ

- Detectarea anticorpilor anti-HCV nu permite distincția dintre o infecție curentă și o infecție în antecedente.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

VDRL

NEGATIV

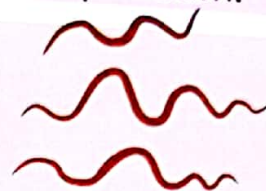

Testul VDRL (Venereal Disease Research Laboratory) este o investigație de laborator prin intermediul căreia este pusă în evidență prezența în ser a anticorpilor nespecfici pentru sifilis. Sifilisul este o boală infecțioasă și contagioasă determinată de *Treponema pallidum*.

Recomandări analiză

- Detectarea sau excluderea infecției la pacienții cu simptomele sugestive;
- Test screening prenatal, premarital, donatori de sânge și organe;

Treponema Pallidum

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben)

Reactii fals pozitive:

- Infecții bacteriene: pneumonie pneumococică, scarlatină, endocardita bacteriană, malarie, leptospiroză, tuberculoză, pneumonie cu mycoplasma.
- Infecții virale: varicelă, rujeolă, mononucleoză infecțioasă, oreion, hepatită virală, SIDA.
- Cauze neinfecțioase: graviditate, boli hepatice, neoplasme, mielom multiplu, boli ale țesutului de collagen, transfuzii, vârsta înaintată.

Valori de referință

negativ

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

AFP

Alfa-feto proteina

2.50 MoM

AFP (Alfa-feto proteina) – Marker sarcina/Triplu test

Analiza AFP este recomandată în screening prenatal pentru evidențierea defectelor de închidere a tubului neural, trisomia 21 și trisomia 18.

Recomandări analiză

- Screening prenatal pentru defect de tub neural (deschis)

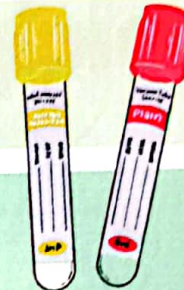
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant, cu/fără gel separator (roșu sau galben).

Creșteri

Rasa, greutatea, fumatul, sarcina multiplă și diabetul insulino-dependent, pot afecta concentrațiile biomarkerului. Fumatul poate determina o valoare a AFP seric matern mai mare în al doilea trimestru.

Un rezultat pozitiv nu certifică un diagnostic definitiv, ci doar semnaleză faptul că ar trebui luată în considerare evaluări suplimentare.

Valori de referință

2.5 - rezultat negativ.

Mai mare de 2,5 - poate indica un risc crescut pentru tub neural deschis.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită

ANTI – TPO

Anti– tiroidperoxidaza

< 34 UI/mL

ANTI-TPO

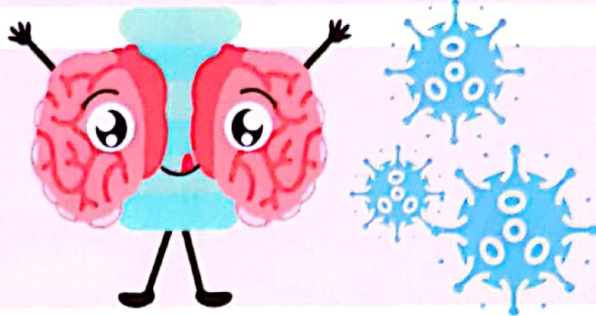
< 34 (UI/mL)

Concentrații crescute de Anti-TPO apar în diferite tipuri de tiroidite autoimune. Nivele crescute de anti-TPO se întâlnesc la pacienții cu tiroidită cronică Hashimoto și la pacienții cu boala Graves.

Recomandări analiză

- Diagnosticul diferențial între hipotiroidism și tiroidite autoimune;

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben).

Creșteri

Tiroidită cronică Hashimoto, boala Basedow Graves.

Testul se poate pozitiva și în alte afecțiuni cum ar fi: sindrom Sjögren, lupus eritematos, artrita reumatoidă, anemie pernicioasă, mixedem.

Valori de referință

< 34 (UI/mL)

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

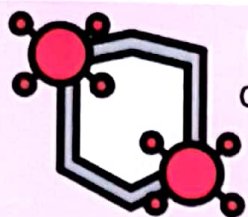
FACTOR REUMATOID

<14 UI/mL

FACTOR REUMATOID

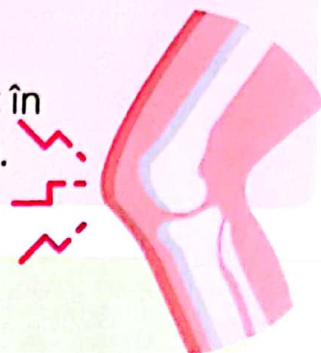
<14 UI/mL

Detectarea factorului reumatoid reprezintă unul din criteriile de diagnostic al poliartritei reumatoide. Tirurile mari sunt mai specifice pentru diagnosticul de artrită reumatoidă. Factorii reumatoizi sunt un grup de autoanticorpi.

Recomandări analiză

- Diagnosticul artritelor;
- Nivelul seric al factorului reumatoid este crescut în peste 70% din cazurile de poliartrita reumatoidă.

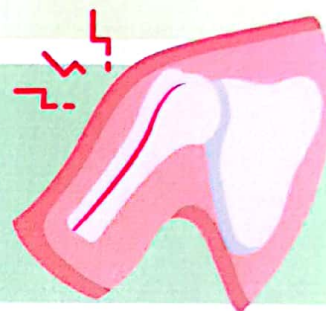
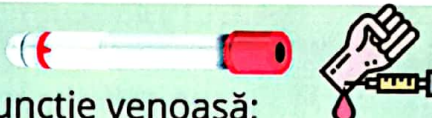
✓ Pregătire pacient

- Recoltare à jeun (pe nemâncate);

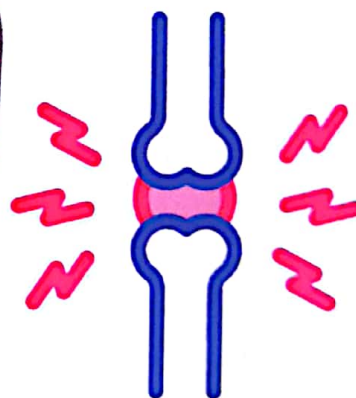
🩸 Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben).

Creșteri

Factorul reumatoid nu este specific pentru poliartrita reumatoidă. Este întâlnit și în alte boli ale țesutului conjunctiv, LES, Sindrom Sjögren, în infecții cronice (endocardită, tuberculoză, hepatita B).

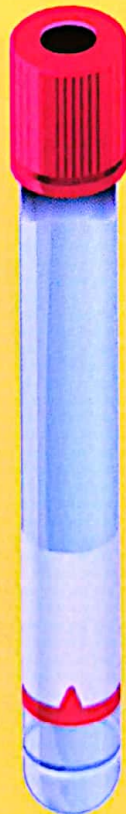
Valori de referință

<14 UI/mL

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită

Imunoglobulina IgA

70 - 400 mg/dl

Imunoglobulina IgA 70 - 400 mg/dl

Există 5 tipuri de imunoglobuline în sânge: IgA, IgG, IgM, IgE și IgD.

Dintre cele 5, doar valorile primelor 3 sunt relevante pentru imunogramă. IgA reprezintă 10-15% din totalul imunoglobulinelor.

IgA sunt anticorpii secretori majori; se găsesc în lacrimi, salivă, secreții respiratorii, gastrointestinale și urogenitale.

Recomandări analiză

- Evaluarea imunității umorale;
- Monitorizarea tratamentului în mielomul IgA.

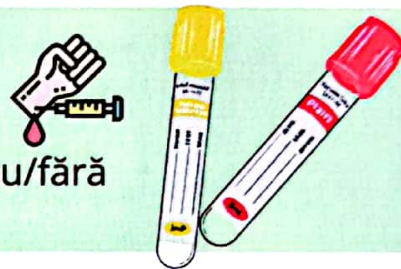
✓ Pregătire pacient

- Recoltare à jeun (pe nemâncate);

🩸 Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben).

📈 Creșteri ↑

Mielom IgA, ciroză hepatică, icter obstructiv, alcoolism, infecții subacute și cronice, LES.

📉 Scăderi ↓

Boala sinopulmonară cronică, malabsorbție, deficit congenital. Pacienții cu deficit congenital de IgA sunt predispuși la afecțiuni autoimune și pot avea risc de anafilaxie dacă sunt transfuzați.

Valori de referință

Adult
70 – 400 mg/dl

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Imunoglobulina IgG

700 - 1600 mg/dl

Imunoglobulina IgG

700-1600 mg/dl

IgG reprezintă 75% din imunoglobulinele plasmatice. Sunt anticorpii produși ca răspuns la un contact secundar cu un antigen, astfel sunt utili în estimarea riscului de infecții. Scăderile IgG cresc susceptibilitatea pentru infecții bacteriene.

Recomandări analiză

- Evaluarea imunității umorale;
- Monitorizarea tratamentului în mielomul IgA.

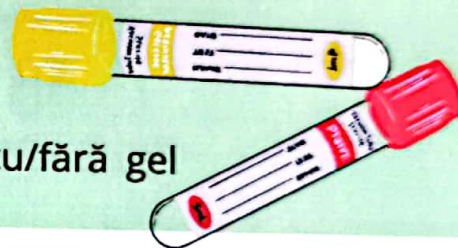
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun (pe nemâncate);

Specimen recoltat

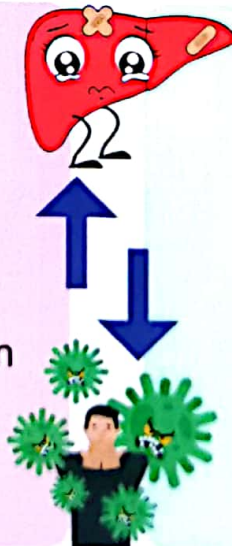
- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben).

Creșteri ↑

Sarcoidoza, afecțiuni hepatice cronice, boli autoimune, parazitoze, infecții cronice, mielom IgG.

Scăderi ↓

Sindroame cu pierdere de proteine, sarcină, mielom non-IgG, leucemie limfatică cronică.

Valori de referință

Adult

700 – 1600 mg/dl

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Imunoglobulina IgM

40 - 230 mg/dl

Imunoglobulina IgM 40 - 230 mg/dl

IgM reprezintă tipul de anticorpi produși inițial în cursul răspunsului imun (ex: în infecție acută sunt prezenți anticorpii IgM, iar în infecție cronică predomina anticorpii IgG; un nou-născut cu anticorpi IgM este infectat, iar un nou-născut cu anticorpi IgG a dobândit pasiv, transplacentar). Dozarea anticorpilor IgM specifici este utilă în evaluarea stadiului infecției și a probabilității infecției congenitale.

Recomandări analiză

- Evaluarea imunității umorale;
- Evaluarea stadiului infecției și a probabilității infecției congenitale.
- Diagnosticul și monitorizarea tratamentului.

Preștire pacient

- Recoltare à jeun (pe nemâncate);

Specimen recoltat

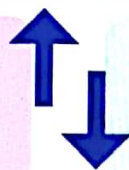

- Sânge venos prin puncție venoasă;
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben).

Creșteri

Boala Waldenström, afecțiuni hepatice, ciroza biliară primitivă, infecții cronice, malarie, lupus, poliartrita reumatoidă.

Scăderi

Sindroame cu pierdere de proteine, mielom non-IgM, leucemie limfatică cronică.

Valori de referință

Adult

40 – 230 mg/dl

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Electroliti

CALCIU SERIC

8.6 - 10 mg/dL

CALCIU SERIC

8.6 - 10 mg/dL

Calciul este un component mineral major al oaselor. Calciul constituie aproximativ 2% din masa corporală. 99% din cantitatea de calciu din organism se afla în oase și dinți.

Recomandări analiză

- Screening-ul osteoporozei, în tetanie, fracturi spontane, dureri osoase, modificări osoase radiologice, tulburări de creștere, probleme dentare; postoperator; boli tiroidiene, tumori, pancreatită, calculi.

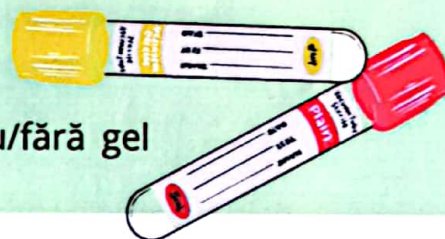
Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

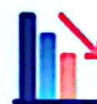
- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben).

Creșteri ↑

Hiperparatiroidism primar, insuficiența renală, posttransplant renal, tumori boli granulomatoase, afecțiuni endocrine.

Scăderi ↓

Hipoparatiroidism chirurgical, boală celiacă, malabsorbție de calciu și vitamina D, deficit vit D, icter obstructiv, malnutriție, rahitism, pancreatită, IR, tumori.

Valori de referință

- Adulți - 8.6 - 10.0 mg/dL
- Copii (2-12 ani) 8.8 - 10.8 - mg/dL

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

SODIU SERIC

136 - 145 mmol/L

SODIU SERIC 136 - 145 mmol/L

Sodiul este un microelement cu proprietatea de a menține constant echilibrul apei la exteriorul celulelor și cu rol în menținerea echilibrului acido-bazic. Sodiul este prezent în toate umorile organismului, în sectorul extracelular, în timp ce potasiul este prezent în sectorul intracelular.

Recomandări analiză

- Investigarea echilibrului hidro-electrolitic și acido-bazic în diverse patologii: deshidratare, diabet insipid, intoxicație cu apă, sindroame diareice severe, edeme, insuficiență renală, hipertensiune, insuficiență cardiacă, ciroza hepatică, hipotiroidism, etc.

Pregătire pacient

Na

- Recoltare à jeun;
- Trebuie evitată compresia venoasă >2 minute;
- Nu se recoltează sânge din brațul prin care pacientul a primit recent o transfuzie.

Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben).

Creșteri

Aport mare de sodiu, aport inadecvat de lichide.

Scăderi

Diuretice, deshidratări globale, deficit de glucocorticoizi, acidoză tubulară renală, alcaloza metabolică, pierderi extrarenale de Na⁺ și apă (pancreatită, peritonită, ileus, arsuri, diaree severă, vărsături), hipotiroidism, boala Addison, durere, stres, postoperator, medicamente, boli asociate cu edeme (insuficiență cardiacă, renală, ciroza hepatică).

Valori de referință

1 - 18 ani - 138 - 145 mmol/L

Adulți - 136 - 145 mmol/L

Valori critice -

nivel scăzut: <120 mmol/L;

nivel crescut: >160 mmol/L

Valorile <115 mmol/L pot genera edem cerebral și hipertensiune intracraniană

Pentru un adult sunt suficiente 3-5g sare în 24h, cantitate care înlocuiește pierderile urinare și cutanate și previne astfel bilanțul sodic negativ.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

POTASIU SERIC

3.5 - 5.1 mEq/l

3.5 - 5.1 mEq/l

Potasiul este principalul electrolit și constituent al sistemului tampon din lichidul intracelular. 90% din potasiu este concentrat în interiorul celulei.

Recomandări analiză

- Investigarea echilibrului hidro-electrolitic și acido-bazic în diverse patologii.

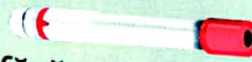
✓ Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;
- Se vor evita: acele de puncție foarte subțiri (produc hemoliza mecanică), staza venoasă provocată de garou și strângerea pumnului în timpul recoltării (poate modifica valoarea), recoltarea din brațul prin care pacientul a primit recent o transfuzie, efectuarea activităților musculare intense (valori modificate).

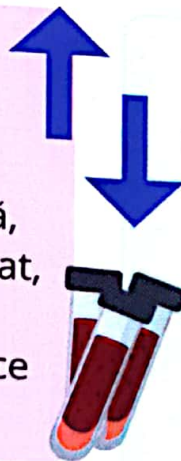
Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben).

Creșteri (hiperkaliemie)

Traumatisme musculare masive, acidoza metabolică, diabet zaharat decompensat, insuficiența renală, criza addisoniană, AINS, diuretice care economisesc K⁺

Scăderi (hipokaliemie)

Diuretice care nu economisesc K⁺ (furosemid), diaree, vărsături, laxative, arsuri severe, inaniție, anorexie, malabsorbție, alcoolism cronic, acidoza metabolică, leucemii, cetoacidoza diabetică sau alcoolică.

Valori de referință

Adulți 3.5 – 5.1
Valori critice
nivel scăzut: <2.5 mEq/l
nivel crescut: >6.5 mEq/l

Hipopotasemia severă apare la valori < 2,5 mEq/l. La aceste valori se identifică modificări pe electrocardiogramă. Pot să apară aritmii fatale.

Hiperpotasemia apare la valori de peste 5 mEq/l. O valoare peste 7 mEq/l conduce la semne de risc vital, iar peste 9 mEq/l este letală.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

MAGNEZIU SERIC

1.6-2.6 mg/dl

MAGNEZIU SERIC 1.6-2.6 mg/dl

Magneziul se găsește în proporție mică în organism, dar prezintă mare importanță din punct de vedere structural și funcțional.

Recomandări analiză

- Evaluarea funcției renale; diverse afecțiuni cardiace (insuficiența cardiacă, hipertrofie ventriculară stângă, aritmii ventriculare); monitorizarea pacienților care primesc tratament cu medicamente nefrotoxice; sindroame de malabsorbție, nutriție parenterală.

✓ Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;
- Recoltarea se va efectua în poziție decubit dorsal, deoarece în ortostatism nivelul magneziului seric crește; se va evita staza venoasă cu garoul;

🩸 Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant cu/fără gel separator (roșu sau galben).

Creșteri ↑ (hipermagneziemia)

Antiacide cu magneziu, clisme cu magneziu, insuficiența renală, deshidratare; coma diabetică, hipotiroidism; boala Addison;

Scăderi ↓ (hipokaliemie)

Malabsorbție sau pierderi exagerate de lichide pe cale digestivă; glomerulonefrită cronică, pielonefrită cronică, medicamente, tulburări de nutriție, tulburări endocrine, diabet zaharat, tulburări metabolice, toxemia de sarcină sau eclampsia, pancreatită acută (cronică), transfuzie de sânge, hemodializă, arsuri severe, transpirații, stări septice.

Valori de referință

Adult (2-60 ani)

1.6-2.6 mg/dl

Valori critice

- nivel scăzut <1 mg/dL

nivel crescut >4.7 mg/dL

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

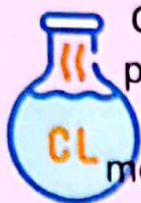
CLOR SERIC

98-106 mmol/L

CLOR SERIC

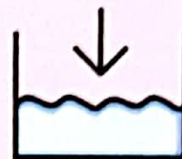
98-106 mmol/L

Clorul menține integritatea celulară prin influența sa asupra presiunii osmotice și a echilibrului acido-bazic. În condiții de urgență este cel mai puțin important electrolit, dar este în mod special important în corectarea alcalozei hipopotasemice.

Recomandări analiză

- Investigarea echilibrului hidro-electrolitic și acido-bazic în anumite patologii: insuficiență suprarenaliană, mucoviscidoza, sindroame diareice și vărsături, diabet zaharat, hiperparatiroidism.

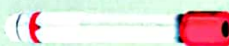
Preștire pacient

- Recoltare à jeun sau postprandial;
- Se va evita recoltarea din brațul prin care pacientul a primit recent o transfuzie.

Specimen recoltat

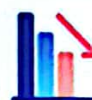
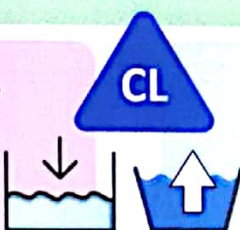
- Sânge venos prin puncție venoasă.
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu, galben)

Creșteri

Deshidratare, acidoză respiratorie, acidoză metabolică, hiperparatiroidism, diabet insipid, traumatism cranio-cerebral, eclampsie.

Scăderi

Intoxicație cu apă, vărsături, diuretice, sindrom Cushing, tumori producătoare de ACTH, arsuri, insuficiență cardiacă congestivă, boala Addison, nefrite, alcaloza metabolică.

Valori de referință

Adulți - 98-106 mmol/L

Valori critice - nivel scăzut: <70 mmol/L; nivel crescut: >120 mmol/L

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

FOSFOR SERIC

2.5-4.5 mg/dL

FOSFOR SERIC

2.5-4.5 mg/dL

După calciu, fosforul este cel mai abundent element mineral din organism, aflându-se în orice țesut. Fosforul reprezintă 1% din greutatea corpului. Fosforul intra în compoziția oaselor și a dinților, menține echilibrul acido-bazic, e implicat în procese enzimatice, energetice și în menținerea activității neuronale

Recomandări analiză

- Boli osoase, boli renale cronice, pacienți dializați, status posttiroidectomie, boli paratiroidiene, nefrolitiază, alcoolism cronic, slăbiciune musculară.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

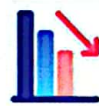
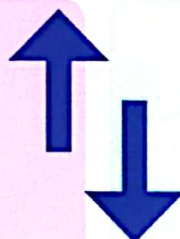
Specimen recoltat

- Sânge venos prin puncție venoasă
- Recipient: tub fără anticoagulant (roșu, galben).

Creșteri ↑

Insuficiență renală, hipoparatiroidism, acidoză metabolică, hipocalcemie, metastaze osteolitice, sarcoidoză, acromegalie, boala Adisson, hipertiroidism.

Scăderi ↓

Atleți de performanță, hiperparatiroidism primar, carențe de vitamina D, hiperinsulinism, alcoolism, malabsorbție, vărsături și diaree severe, arsuri severe, septicemie; osteomalacie.

Valori de referință

2.5-4.5 mg/dL

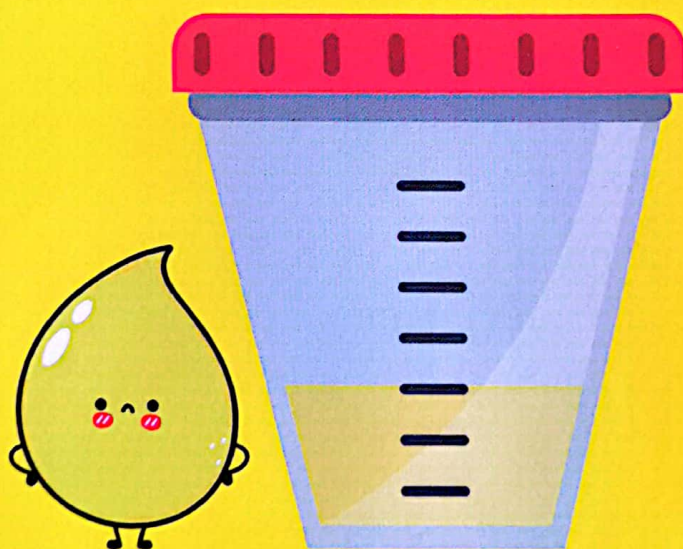
Valori critice – nivel scăzut: < 1 mg/dL; nivel crescut: > 9 mg/dL

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Urina

SUMAR URINĂ

SUMAR URINĂ

Urina biochimie și sediment. Aceste două teste alcătuiesc profilul cunoscut sub denumirea sumar de urină. Analiza include determinarea caracterelor fizice (culoare, aspect, densitate), chimice (pH, proteine, glucoză, corpi cetonici, bilirubină, urobilinogen, nitriți, leucocite, eritrocite, hemoglobină) și examenul microscopic al sedimentului urinar.

Recomandări analiză

- Disfuncții renale, urinare, hepatice și metabolice.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Urină (preferabil prima urină de dimineață)
- Prima urină de dimineață are avantajul că este mai concentrată și nu este influențată de dietă și activitatea fizică.
- recipient: urocultor steril, cantitate recoltată – aproximativ 10 ml

Analiza completă de urină include determinarea caracterelor fizice:

- culoare, aspect, greutate chimice:

- pH,
- proteine,
- glucoza,
- corpi cetonici,
- hematii,
- bilirubin,
- urobilinogen,
- leucocite,
- nitriți;

examenul microscopic sediment.

Valori de referință

Densitate 1.015-1.022

pH 4.8-7.4

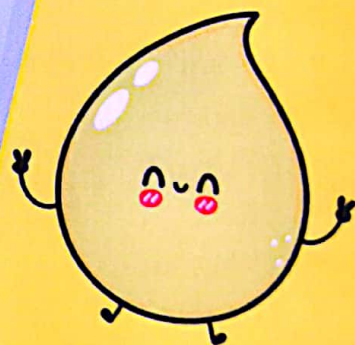
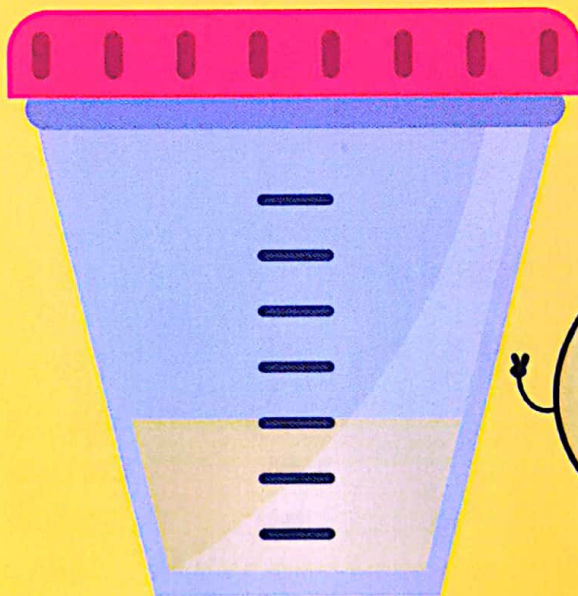
- Leucocite Negativ
- Nitriti Negativ
- Proteine <10mg/dL
- Glucoza Nedetectabila
- Corpi cetonici Negativ
- Urobilinogen Negativ
- Bilirubina Negativ
- Eritrocite Negativ

Pentru raportarea cilindrilor, celulelor epiteliale, leucocitelor, hematiilor se folosesc următoarele modalități de exprimare a rezultatelor: „rare”, „relativ frecvente”, „frecvente”, „foarte frecvente”. În cazul cristalelor, se raportează doar prezența.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

DENSITATE URINĂ

1.015-1.022

Densitatea urinei (sau greutatea specifică) măsoară capacitatea rinichiului de a concentra urina.

Recomandări analiză

- Disfuncții renale, urinare, hepatice și metabolice.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

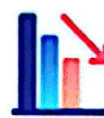
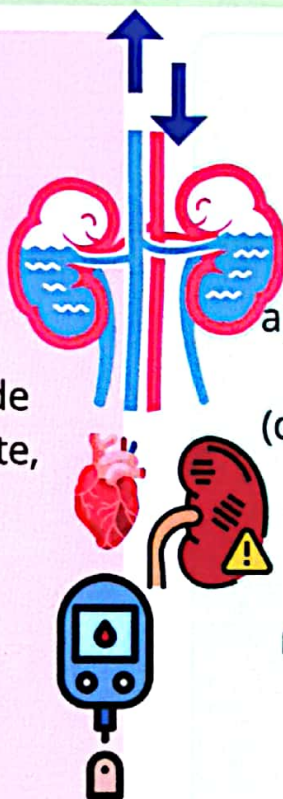
Specimen recoltat

- Urină (preferabil prima urină de dimineață).
- Recipient: urocultor steril, cantitate recoltată – aproximativ 10 ml.

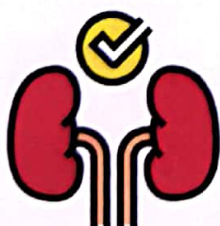
Creșteri ↑

Densitate >1.022
(**hiperstenurie**):
proteinurie, nefroze,
diabet, pierderi excesive de
apă (transpirații abundente,
stări febrile, vărsături,
diaree), stres chirurgical,
insuficiență cardiacă
congestivă, toxemie de
sarcină.

Scăderi ↓

Densitate <1.015
(**hipostenurie**):
aport excesiv de apă, diabet
insipid, glomerulonefrite
(densitatea poate fi scăzută,
cu volum de urină scăzut),
pielonefrite cronice
hipertensiune (volum
normal, densitate scăzută),
boala renală cronică
incipientă (volum crescut,
densitate scăzută).

Valori de referință

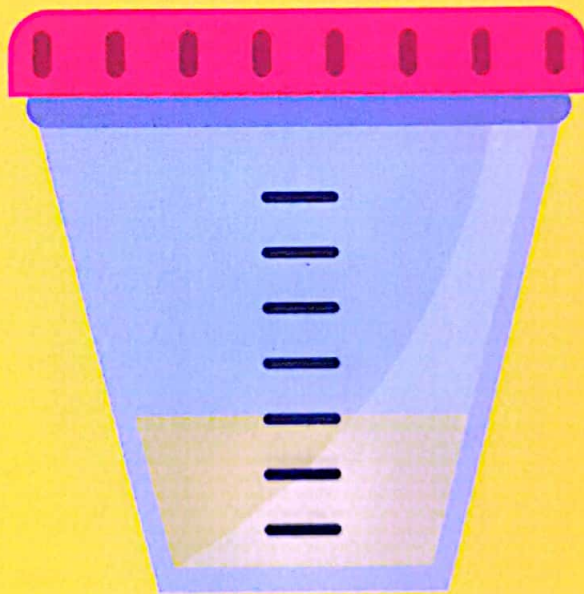
1.015-1.022

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Ph

URINAR

4.8-7.4

Ph urinar

4.8-7.4

pH-ul indică capacitatea tubilor renali de a menține echilibrul acido-bazic. Importanța pH-ului urinar constă în determinarea existenței unei afecțiuni acido-bazice sistemice de origine metabolică sau respiratorie.

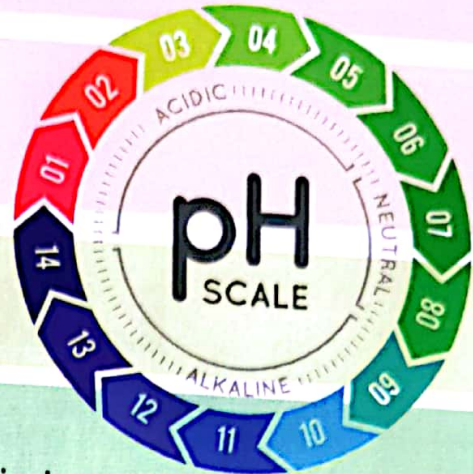
Recomandări analiză

- Disfuncții renale, urinare, hepatice și metabolice.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

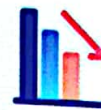
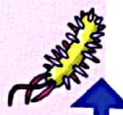
- Urină (preferabil prima urină de dimineață)
- Recipient: urocultor steril (cantitate aproximativ 10 ml).

Creșteri

Valori ale pH-ului ≥ 8 (urină alcalină) se întâlnesc postprandial (normal), infecții ale căilor urinare, vărsături abundente (alcaloza metabolică), alcaloza respiratorie.

Scăderi

Valori scăzute ale pH-ului (urină acidă) apar: în timpul somnului (urină concentrată), dieta bogată în carne și proteine, diuretice, cetoacidoză diabetică, acidoză respiratorie, acidoză metabolică, diaree, inaniție, insuficiență renală, pirexie, infecții urinare (Escherichia coli).

Valori de referință

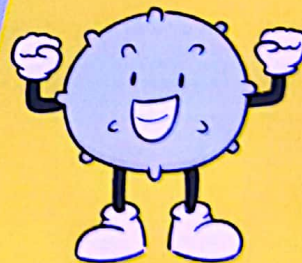
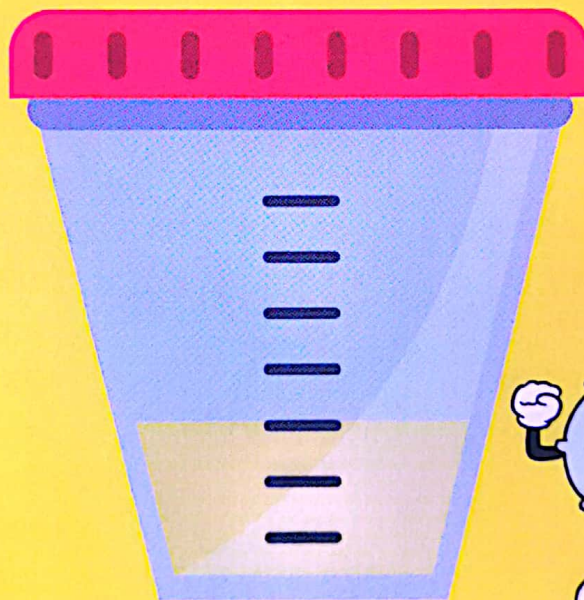
4.8-7.4

Urina proaspătă provenită de la persoane sănătoase are un pH de 5-6.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

LEUCOCITE în urină

NEGATIV

LEUCOCITE ÎN URINĂ

NEGATIV

Leucocituria este un indicator important pentru afecțiuni inflamatorii ale tractului urinar. În urina normală este prezent un număr mic de leucocite. Un număr crescut de leucocite sugerează un proces inflamator la nivelul tractului urinar sau în zonele adiacente.

Recomandări analiză

- Disfuncții renale, urinare, hepatice și metabolice.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;
- Pacientul nu necesită pregătiri speciale.

Specimen recoltat

- Urină (preferabil prima urină de dimineață)
- Recipient: urocultor steril, cantitate recoltată – aproximativ 10 ml

PREZENTE

Afecțiuni inflamatorii ale tractului urinar: infecții bacteriene (cistită, uretrită, pielonefrită acută sau cronică), infecții virale sau fungice, parazitare, glomerulopatii, nefropatie, intoxicații, tulburări în evacuarea urinei.

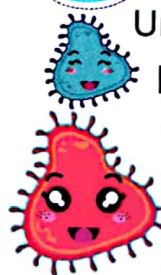

ABSENTE

normal

Urina cu un rezultat pozitiv pentru leucocite trebuie examinată microscopic pentru bacterii.

La femei pot fi întâlnite până la 40% rezultate fals- pozitive, ca urmare a contaminării vaginale.

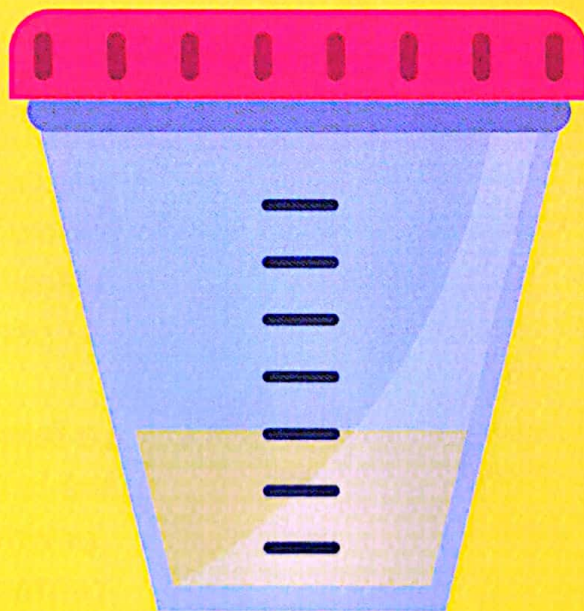
Valori de referință

absente

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

NITRIȚI în urină

NEGATIV

Testul de nitriți în urină este specific pentru prezența bacteriuriei. Prezența leucocitelor și a nitriților în urină semnalizează o infecție urinară.

Recomandări analiză

- Disfuncții renale, urinare, hepatice și metabolice, bacteriurie.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Urină (preferabil prima urină de dimineață)
- Recipient: urocultor steril, cantitate recoltată – aproximativ 10 ml

PREZENT

Infecție urinară produsă de bacterii ca Escherichia coli, Enterobacter, Klebsiella, Citrobacter, etc.

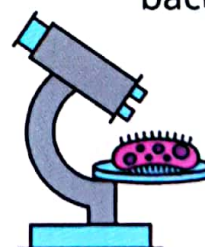

ABSENT

normal

Urina cu un rezultat pozitiv pentru leucocite și nitriți trebuie examinate microscopic pentru bacterii.

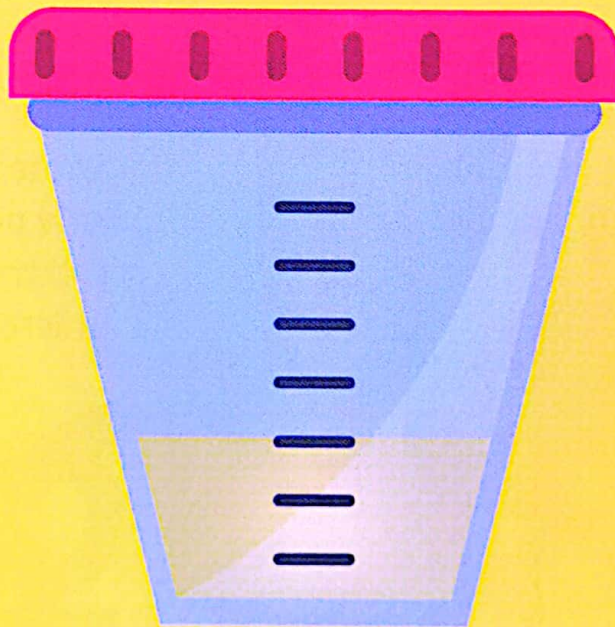
Valori de referință

negativ

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

PROTEINE în urină

<10mg/dL

Prezența unui exces de proteine în urină se numește proteinurie. În condiții patologice, proteinele apar în urină în cantități variabile. Prezența proteinelor în urină este cel mai important indicator de boală renală.

Recomandări analiză

- Disfuncții renale, urinare, hepatice și metabolice.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

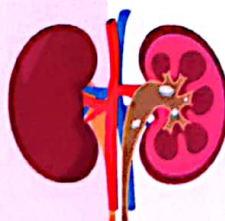
- Urină (preferabil prima urină de dimineață)
- Recipient: urocultor steril, cantitate recoltată – 10 ml

PROTEINURIE

Stări infecțioase, stări febrile, insuficiență cardiacă, edem acut pulmonar (proteinurie tranzitorie); în condiții de efort sau oboseală (proteinurie tranzitorie) glomerulonefrite, sindrom nefrotic, afecțiuni localizate ale rinichiului, tumori, litiază, tuberculoză (asociată cu leziune renală), la alcoolici.

ABSENT

normal

Detecția repetată de proteine în urină necesită determinarea cantității de proteine în urina de 24 ore.

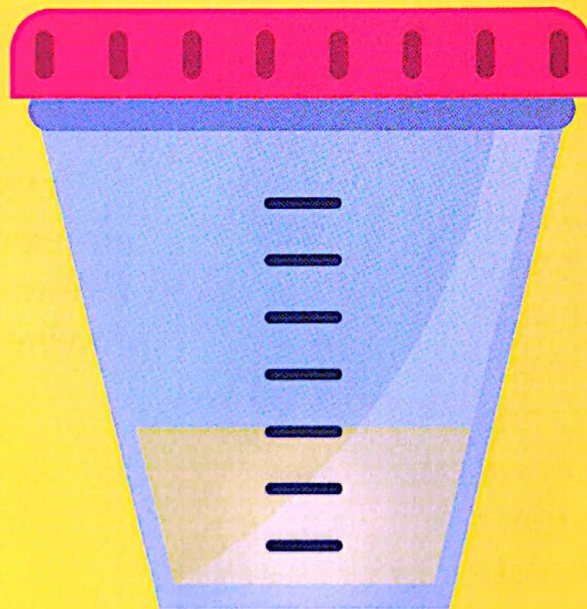
Valori de referință

<10mg/dL

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

GLUCOZA în urină

Nedetectabilă

Glucosa detectată în urină se numește glicozurie. Glicozuria apare în mod specific în diabetul zaharat.

Recomandări analiză

- Disfuncții renale, urinare, hepatice și metabolice.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Urină (preferabil prima urină de dimineață)
- Recipient: urocultor steril, cantitate recoltată – 10 ml

GLICOZURIE

Glicozuria apare în diabetul zaharat;
Alte condiții în care poate să mai apară glicozuria sunt: hipertiroidism, acromegalie, boala Cushing, boli hepatice și pancreatice, boli SNC (traumatisme cerebrale, AVC), sarcina cu diabet gestațional.

ABSENT

normal

Valori de alertă clinică –
>1000 mg/dL (trebuie testată glucoza serică)

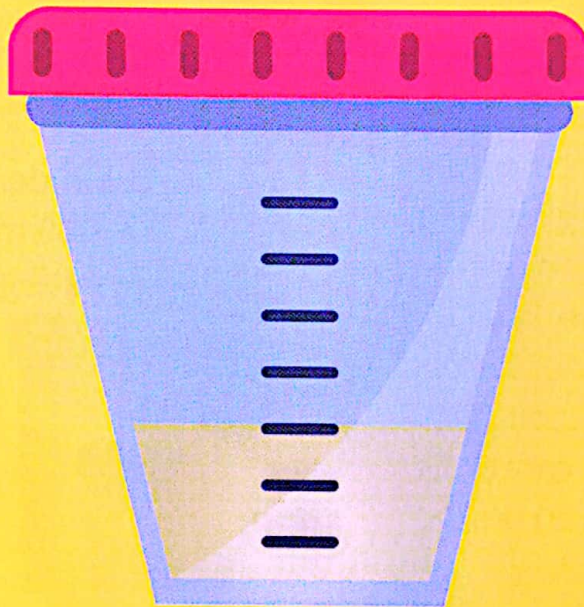
Valori de referință

Nedetectabilă

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

CORPI CETONICI

Negativ

CORPI CETONICI

NEGATIV

Prezența corpiilor cetonici în urină se numește cetonurie. Corpii cetonici apar în urină în condiții asociate cu alterarea metabolismului carbohidraților.

Recomandări analiză

- Disfuncții renale, urinare, hepatice și metabolice.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Urină (preferabil prima urină de dimineață)
- Recipient: urocultor steril, cantitate recoltată – 10 ml

CETONURIE

Inaniție, anorexie, regim alimentar bogat în lipide și sărac în glucide, diabet zaharat (acidoza diabetică), vărsături, diaree prelungite, eclampsie, hipertiroidism, febră, sarcină, bolile acute, stres sever, efort fizic intens, după anestezie.

ABSENT

normal

Prezența corpiilor cetonici în urina unui pacient cu diabet zaharat arată că diabetul nu este bine controlat.

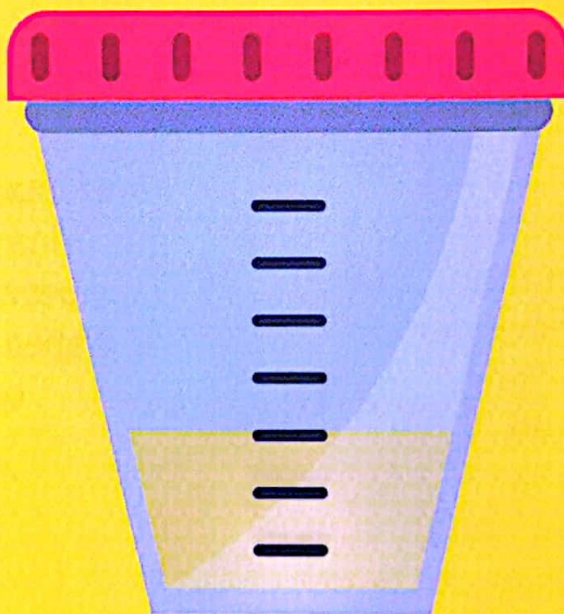
Valori de referință

Negativ

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

BILIRUBINA în urină

Negativ

BILIRUBINĂ

NEGATIV

Pigmenții biliari în mod normal sunt absenți în urină normală sau apar în cantități foarte mici.

Recomandări analiză

- Disfuncții renale, urinare, hepatice și metabolice.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Urină (preferabil prima urină de dimineață)
- Recipient: urocultor steril, cantitate recoltată – 10 ml.

PREZENT

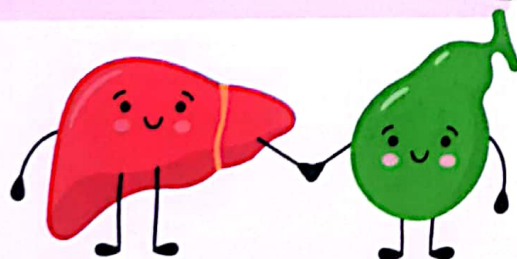
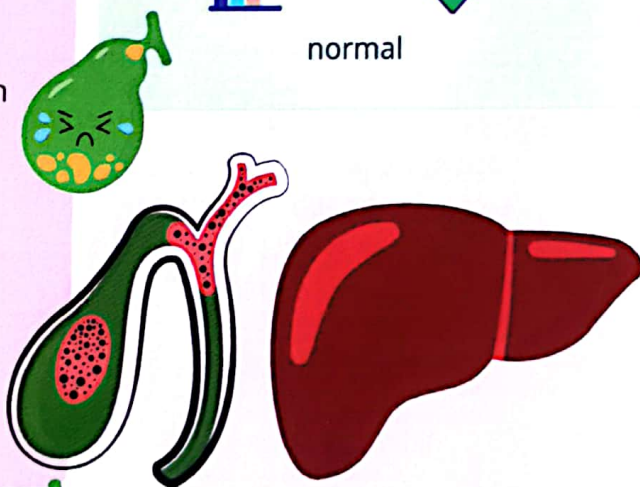
Bilirubina urinară este un semn precoce de boală hepatocelulară sau obstrucție biliară. Urobilinogenul apare în condiții asociate cu icter hemolitic și insuficiență hepatică, în cazul obstrucției căilor biliare.

ABSENT

normal

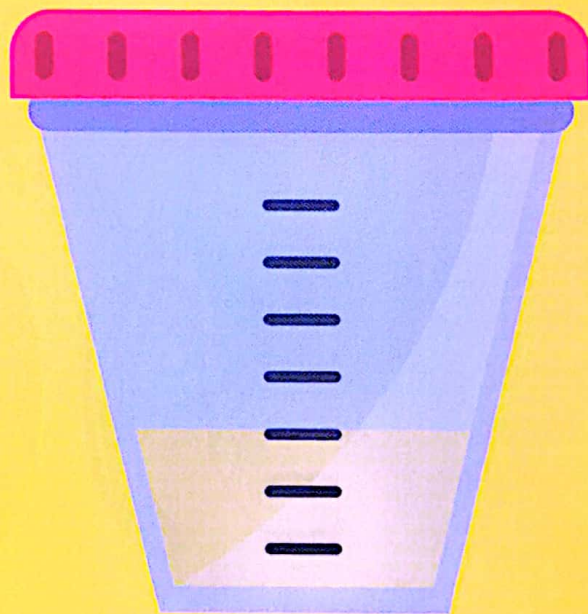
Valori de referință

Negativ

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

ERITROCITE în urină

Negativ

Pigmenții sanguini pot să apară în urină în anumite stări patologice. Prezența pigmentilor sanguini în urină poartă numele de hematurie. Hematuria poate fi microscopică sau macroscopică (în cazul prezenței >0.5 mL sânge/litru de urină).

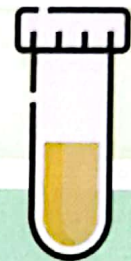
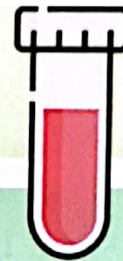
Recomandări analiză

- Disfuncții renale, urinare, hepatice și metabolice.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

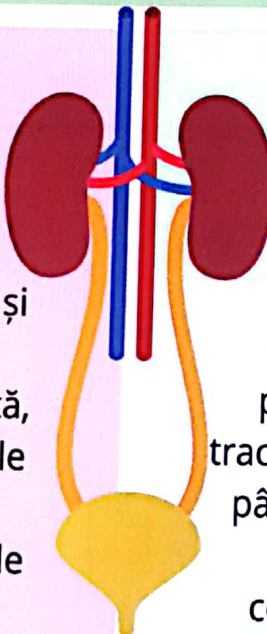
- Urină (preferabil prima urină de dimineață)
- Recipient: urocultor steril, cantitate recoltată – 10 ml

PREZENT

Hematuria apare în afecțiuni ale rinichilor și tractului urogenital: litiază, glomerulonefrită, tumori renale, ureterale sau vezicale, cistită, pielonefrite, adenom de prostată, necroză papilară, infarct renal, traumatisme, rinichi polichistic, hemofilie, trombocitopenii, tratament anticoagulant.

ABSENT

normal

Hematiile din urină pot proveni din orice parte a tractului urinar, de la glomerul până la meatul urinar, iar la femei pot fi rezultatul contaminării menstruale.

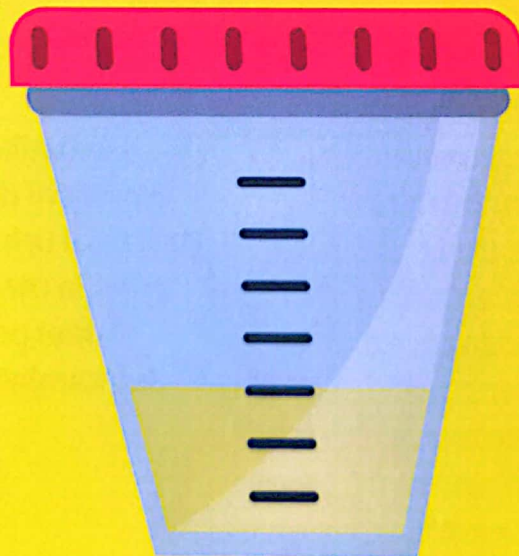
Valori de referință

Negativ

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

CELULE EPITELIALE

Rare

CELULE EPITELIALE

rare

Celulele epiteliale se găsesc în mod normal în urină ca urmare a descuamării fiziologice, dar o creștere semnificativă a acestora indică inflamație în tractul urinar din care provin aceste celule.

Recomandări analiză

- Disfuncții renale, urinare, hepatice și metabolice.

Pregătire pacient

- Recoltare à jeun;

Specimen recoltat

- Urină (preferabil prima urină de dimineață)
- Recipient: urocultor steril, cantitate recoltată – 10 ml

PREZENT

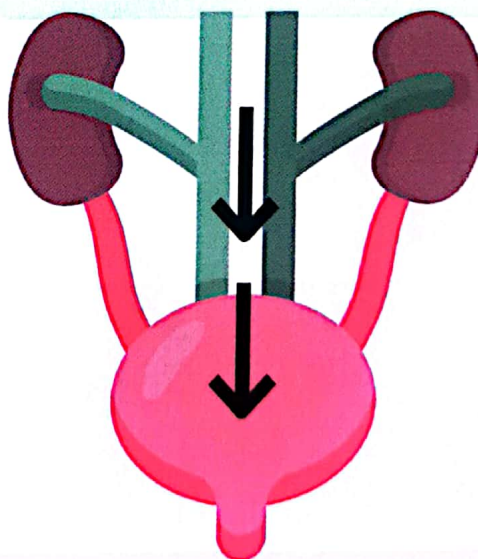
Celulele epiteliale tubulare renale (apar în pielonefrite, necroză tubulară acută);
Celulele epiteliale tranziționale (provin din epitelii care căptușește tractul urinar);
Celulele epiteliale scuamoase (provin din uretră și vagin).

ABSENT

rare

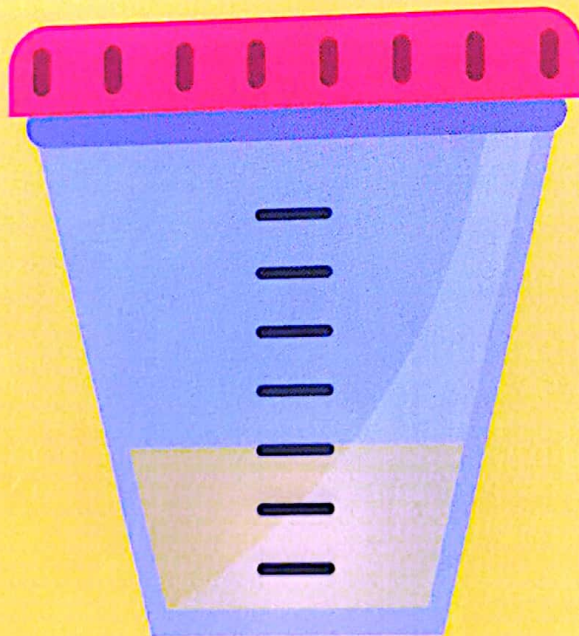
Valori de referință

rare

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

UROCULTURĂ cu antibiogramă

NEGATIV

Urocultura este un test care depistează infecțiile de tract urinar (ITU) – afecțiuni inflamatorii produse de diferite microorganisme care ajung la nivelul aparatului urinar. ITU pot fi joase (sunt afectate uretra și vezica urinară) și înalte (sunt cuprinse și ureterele și rinichii).

Recomandări analiză

Depistarea infecțiilor de tract urinar (cistită, uretrită, pielonefrită).

✓ Pregătire pacient

- Înaintea recoltării probei se va face o toaletă locală riguroasă cu apă și săpun;
- Proba va fi recoltată din jetul urinar mijlociu, fără a întrerupe fluxul, într-un recipient steril;
- Pentru a preveni contaminarea probei, se evită atingerea recipientului de zona genitală.

Specimen recoltat

- Urină recoltată dimineața din jetul mijlociu
- Recipient: urocultor steril, cantitate recoltată – 10 ml

BACTERIURIE

Dacă pe mediile de cultură se dezvoltă floră microbiană patogenă se execută o antibiogramă, iar rezultatul se eliberează în 48 - 72 ore.

Germenii întâlniți frecvent în ITU sunt: Escherichia coli, Klebsiella, Proteus, Enterobacter, Citrobacter, Morganella, Pseudomonas, Acinetobacter, Enterococcus spp., Staphylococcus aureus, Staphylococcus saprophyticus, Streptococcus hemolitic grup B.

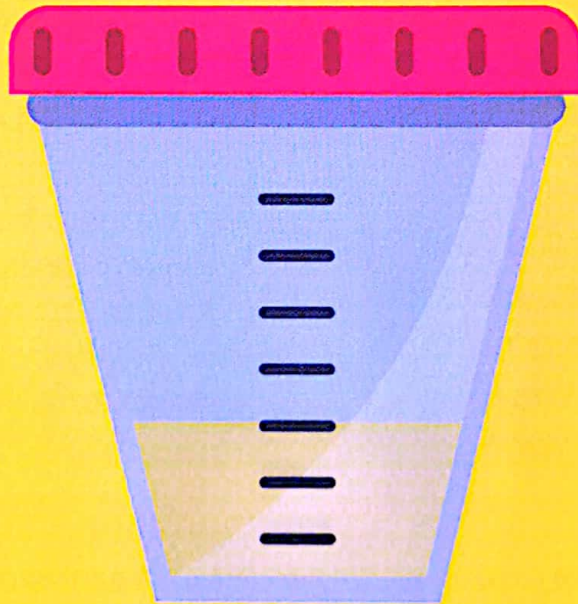
Valori de referință

$\geq 100\ 000$ UFC/mL = bacteriurie semnificativă pentru o infecție urinară;
 $10\ 000 - 100\ 000$ UFC/mL = bacteriurie cu suspiciune de infecție urinară;
 $1000 - 10\ 000$ UFC/mL = bacteriurie clinic nesemnificativă.
 Limita de detecție **1.000 UFC/mL** - Negativ **< 1000 UFC/mL**.
 Flora polimorfă = posibilă contaminare, cu recomandarea repetării recoltării în condiții de igienă.

*UFC = unitati formatoare de colonii * Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

ACID URIC URINAR

37-92 mg/dL

ACID URIC URINAR

37-92 mg/dL

Determinarea excreției urinare de acid uric este utilă la pacienții care prezintă calculi renali.

Recomandări analiză

- Evaluarea metabolismul acidului uric în gută și nefrolitiază.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Urina din 24 ore: dimineața pacientul urinează și nu reține această urină; apoi colectează într-un vas curat de 2-3 litri toate emisiile de urină până la ora 7 dimineața în ziua următoare; cantitate recoltată aproximativ 100 mL;
- O probă de urină spontană (preferabil prima urină de dimineață); cantitate recoltată aproximativ 10 mL;
- Recipient: vas de 2 – 3 litri și pahar de plastic de unică folosință pentru urină, pe care se notează cantitatea totală de urină din 24 ore sau eprubetă urină (urocultor).

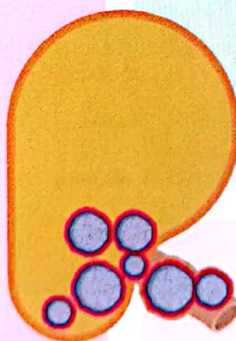

Creșteri

- Nefrolitiază, leucemii, hepatite virale;

Efortul fizic susținut și o dietă bogată în purine cresc concentrațiile de acid uric urinar.

scăderi

Afecțiuni renale cronice;

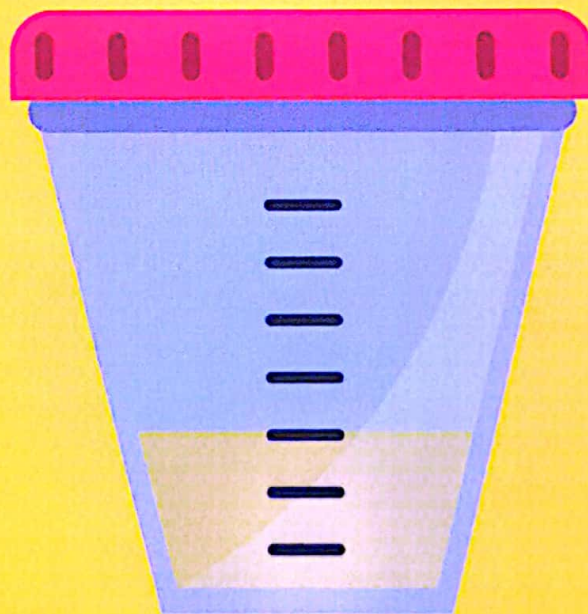
Valori de referință

- 200-1000mg/24 ore;
- 37-92 mg/dL (în prima urină de dimineață).

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

CREATININA URINARĂ

90-300 mg/dL

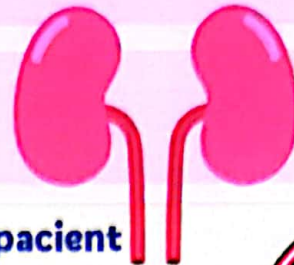
CREATININA URINARĂ

90-300 mg/dL

Determinarea creatininei urinare împreună cu creatinina serică pot avea valoare în estimarea funcției renale. Creatinina este excretată de către rinichi.

Recomandări analiză

- Evaluarea funcției renale.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Urina din 24 ore: dimineața pacientul urinează și nu reține această urină; apoi colectează într-un vas curat de 2- 3 litri toate emisiile de urină până la ora 7 dimineața în ziua următoare; cantitate recoltată aproximativ 100 mL;
- O probă de urină spontană (preferabil prima urină de dimineață); cantitate recoltată aproximativ 10 mL;
- Recipient: vas de 2 – 3 litri și pahar de plastic de unică folosință pentru urină, pe care se notează cantitatea totală de urină din 24 ore sau eprubetă urină (urocultor).

Creșteri

Acromegalie,
gigantism,
diabet zaharat.

Efortul fizic, sarcina, dieta bogată în carne pot determina creșteri ale creatininei urinare.

scăderi

Insuficiență renală cronică,
stenoză renală.

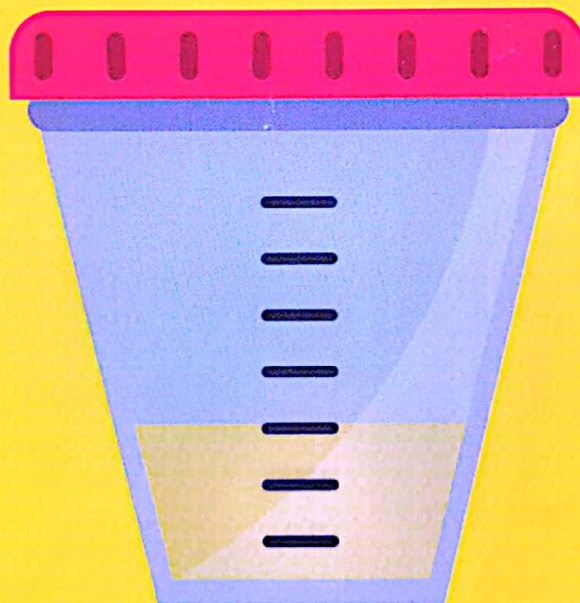
Valori de referință

- 600-2000 mg/24h;
- 90-300 mg/dL

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

SODIU URINAR

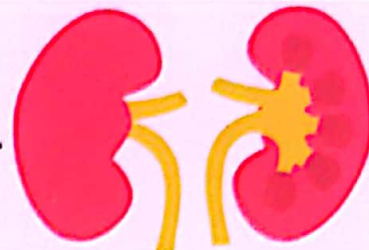
54-150 mmol/L

Cantitatea de Na^+ ce apare în urină poate oferi orientare către diagnostic și tratament în diverse stări patologice.

Recomandări analiză

- Investigarea tulburărilor hidro-electrolitice, acido-bazice, renale, suprarenale, volemice.
- Diagnosticul în insuficiență renală acută, hiponatremie, nefrolitiază.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Urina din 24 ore: dimineața pacientul urinează și nu reține această urină; apoi colectează într-un vas curat de 2- 3 litri toate emisiile de urină până la ora 7 dimineața în ziua următoare; cantitate recoltată aproximativ 100 mL;
- O probă de urină spontană (preferabil prima urină de dimineață); cantitate recoltată aproximativ 10 mL;
- Recipient: vas de 2 – 3 litri și pahar de plastic de unică folosință pentru urină, pe care se notează cantitatea totală de urină din 24 ore sau eprubetă urină (urocultor).

Creșteri

Insuficiență corticosuprarenală cronică, acidoză, febră, secreție inadecvată de ADH.

scăderi

Vărsături, diaree, arsuri, pancreatită, peritonită, insuficiență cardiacă congestivă, sindrom nefrotic, ciroză.

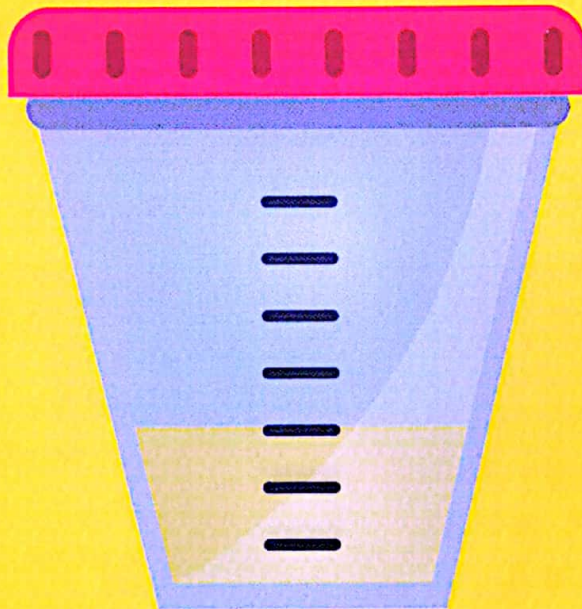
Valori de referință

40-220 mmol / urina pe 24h;
54-150 mmol/L / probă spontană de urină.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

POTASIU URINAR

20-80 mmol/L

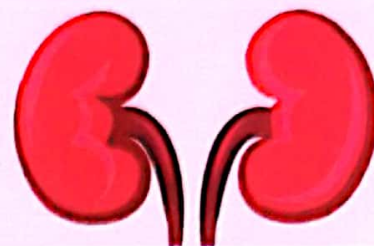
POTASIU URINAR

20-80 mmol/L

Cantitatea de Na^+ ce apare în urină poate oferi orientare către diagnostic și tratament în diverse stări patologice.

Recomandări analiză

- Investigarea tulburărilor hidro-electrolitice, acido-bazice, renale, suprarenale
- Diagnosticul diferențial al hipo-si hiperkaliemiilor.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Urina din 24 ore: dimineța pacientul urinează și nu reține această urină; apoi colectează într-un vas curat de 2-3 litri toate emisiile de urină până la ora 7 dimineța în ziua următoare; cantitate recoltată aproximativ 100 mL;
- O probă de urină spontană (preferabil prima urină de dimineță); cantitate recoltată aproximativ 10 mL;
- Recipient: vas de 2 – 3 litri și pahar de plastic de unică folosință pentru urină, pe care se notează cantitatea totală de urină din 24 ore sau eprubetă urină (urocultor).

Creșteri

Boli renale, diuretice, sindrom Cushing, alcaloza metabolică, aport crescut de potasiu.

scăderi

Aport scăzut de K^+ , pierderi extrarenale de potasiu (cutanate, fistule, laxative, diaree), hipoaldosteronism.

Valori de referință

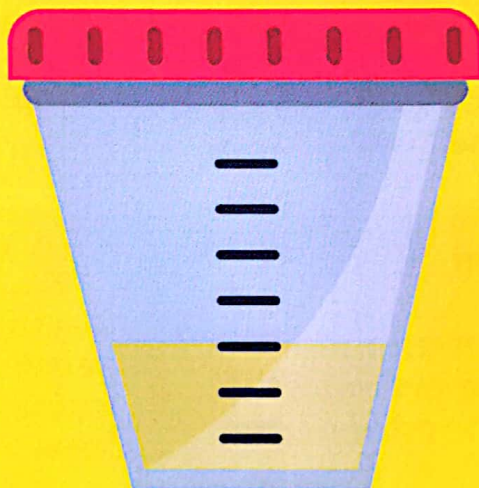
25-125 mmol/24h;

20-80 mmol/L probă spontană de urină

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

MAGNEZIU URINAR

72.9-121.5 mg/24h

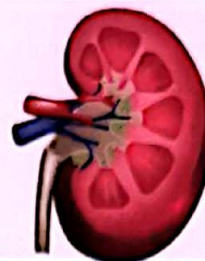

MAGNEZIU URINAR 72.9-121.5 mg/24h

Cantitatea de magneziu ce apare în urină poate oferi orientare către diagnostic și tratament în diverse stări patologice.

Recomandări analiză

- Status electrolitic; stabilirea cauzei unui nivel seric anormal de magneziu;
- Investigarea nefrolitiaziei.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Urina din 24 ore: dimineața pacientul urinează și nu reține această urină; apoi colectează într-un vas curat de 2-3 litri toate emisiile de urină până la ora 7 dimineața în ziua următoare; Din urina din 24 ore, se rețin 100 mL;
- Recipient: vas de 2 – 3 litri și pahar de plastic de unică folosință pentru urină, pe care se notează cantitatea totală de urină din 24 ore.

Creșteri

Boli renale cu pierderi excesive de magneziu (glomerulonefrita cronică, pielonefrită cronică, acidoză tubulară renală) hiperaldosteronism; transplant renal.

scăderi

Malabsorbție, malnutriție, tratament parenteral îndelungat, insuficiență renală cronică, boala Addison.

Scăderea magneziului urinar arată deficit de magneziu. Aproximativ 2400 mg de magneziu trec prin rinichi, iar din acestea 0,10-0,20 sunt eliminate, rinichiul având rol esențial în păstrarea magneziului în organism.

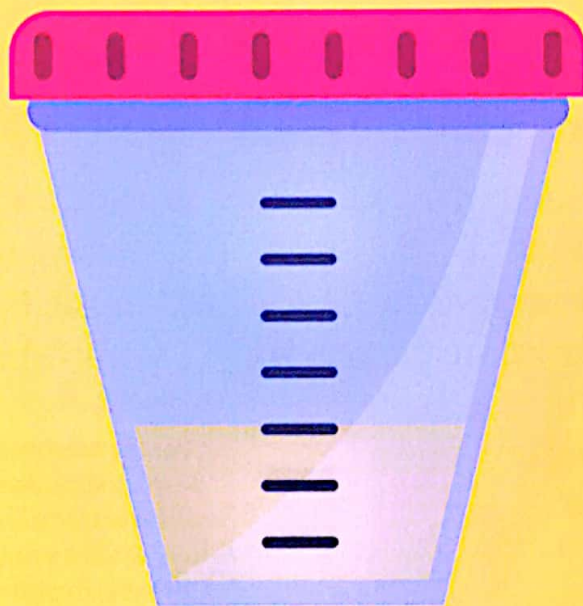
Valori de referință

72.9-121.5 mg/24h

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

CLO URINAR

46-168 mmol/L

CLORE URINAR

46-168 mmol/L

Cantitatea de Clor ce apare în urină poate oferi orientare către diagnostic și tratament în diverse stări patologice.

Recomandări analiză

- Deshidratare; monitorizarea administrării de soluții perfuzabile; monitorizarea regimului hiposodat; evaluarea acidozei metabolice hiperclorice;

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Urina din 24 ore: dimineața pacientul urinează și nu reține această urină; apoi colectează într-un vas curat de 2-3 litri toate emisiile de urină până la ora 7 dimineață în ziua următoare; cantitate recoltată aproximativ 100 mL;
- O probă de urină spontană (preferabil prima urină de dimineață); cantitate recoltată aproximativ 10 mL;
- Recipient: vas de 2 - 3 litri și pahar de plastic de unică folosință pentru urină, pe care se notează cantitatea totală de urină din 24 ore sau eprubetă urină (urocultor).

Creșteri

Aport crescut de sare, depleție de potasiu, insuficiență corticosuprarenaliană, nefrite.

scăderi

Secreție inadecvată de ADH, varsături, diaree, transpirații profuze, boala Addison, diuretice, tumori.

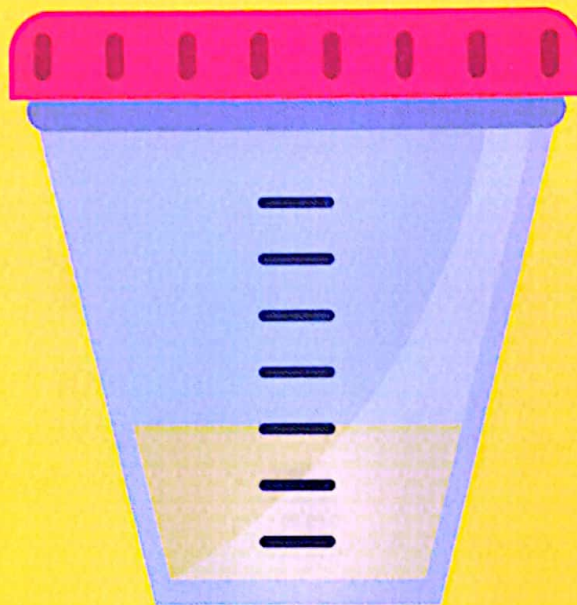
Valori de referință

110-250 mmol/24h;
46-168 mmol/L

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

CALCIU URINAR

100 - 320mg/24h

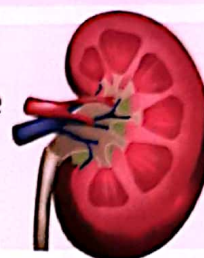
CALCIU URINAR

100 - 320mg/24h

Calciul se elimină prin materiile fecale, iar o cantitate mai mică de calciu este excretată în urină. Atunci când este excretat în cantități crescute, favorizează producerea nefrolitiaziei.

Recomandări analiză

- Diagnosticul hipercalcemiei responsabile de apariția calculilor renali.
- Hipoparatiroidism, rahitism, osteomalacie, insuficiență renală.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Urina din 24 ore: dimineața pacientul urinează și nu reține această urină; apoi colectează într-un vas curat de 2-3 litri toate emisiile de urină până la ora 7 dimineața în ziua următoare; cantitate recoltată aproximativ 100 mL;
- Recipient: vas de 2 - 3 litri și pahar de plastic de unică folosință pentru urină, pe care se notează cantitatea totală de urina din 24 ore.

Creșteri

Hiperparatiroidism, alimentație cu un conținut ridicat de calciu, intoxicație cu vitamina D, sarcoidoză, mielom multiplu, cancer, osteoporoză.

scăderi

Hipoparatiroidism, rahitism, osteomalacie, deficit de vitamina D, malabsorbție, insuficiență renală.

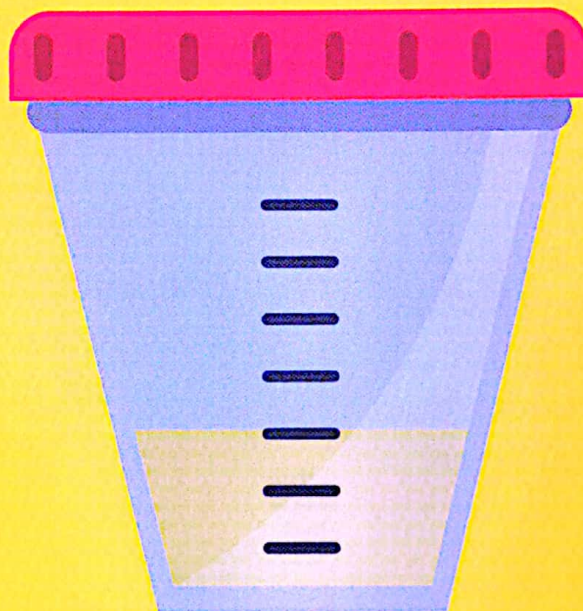
Valori de referință

100 - 320mg/24h

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

FOSFOR URINAR

40-140 mg/dL

FOSFOR URINAR

40-140 mg/dL

Determinarea fosforului urinar este utilă pentru evaluarea balanței fosfo-calcice și a nefrolitiaziei.

Recomandări analiză

- Evaluarea balanței fosfo-calcice și a nefrolitiaziei.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Urina din 24 ore: dimineața pacientul urinează și nu reține aceasta urină; apoi colectează într-un vas curat de 2-3 litri toate emisiile de urină până la ora 7 dimineața în ziua următoare; cantitate recoltată aproximativ 100 mL;
- O probă de urină spontană (preferabil prima urină de dimineață); cantitate recoltată aproximativ 10 mL;
- Recipient: vas de 2 – 3 litri și pahar de plastic de unică folosință pentru urină, pe care se notează cantitatea totală de urină din 24 ore sau eprubetă urină (urocultor).

Creșteri

Hiperparatiroidism primar,
deficit de vitamina D,
acidoza tubulara renală,
administrare de diuretice.

scăderi

Hipoparatiroidism,
intoxicație cu vitamina D.

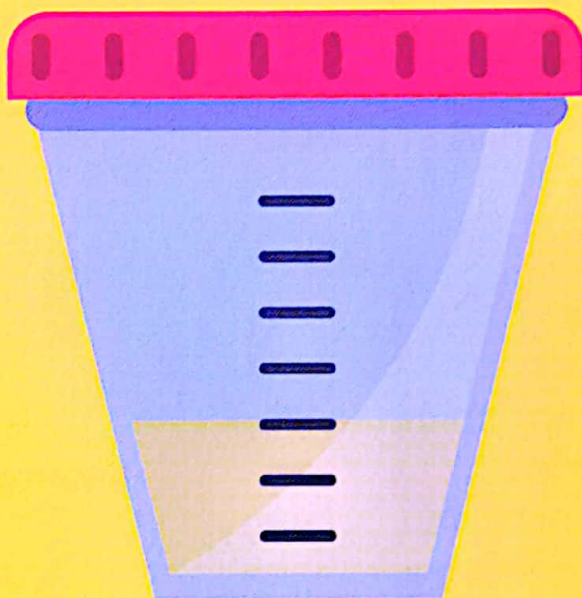
Valori de referință

400 – 1300 mg/24h;
40-140 mg/dL (probă de urină spontană)

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

UREE URINARĂ

10-35 g/24h

UREE URINARĂ

10-35 g/24h

Excreția urinară de uree depinde de regimul alimentar.

Recomandări analiză

- Evaluarea funcției renale;

Specimen recoltat și pregătire pacient

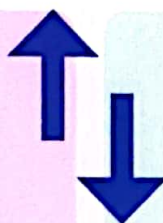
- Urina din 24 ore: dimineața pacientul urinează și nu reține această urină; apoi colectează într-un vas curat de 2-3 litri toate emisiile de urină până la ora 7 dimineața în ziua următoare; cantitate recoltată aproximativ 100 mL;
- O probă de urină spontană (preferabil prima urină de dimineață); cantitate recoltată aproximativ 10 mL;
- Recipient: vas de 2 - 3 litri și pahar de plastic de unică folosință pentru urină, pe care se notează cantitatea totală de urină din 24 ore sau eprubetă urină (urocultor).

Creșteri

Hipercatabolism protidic,
regim bazat pe proteine.

scăderi

Insuficiență renală acută și
cronică,
insuficiență hepatică,
regim vegetarian.

Valori de referință

10-35 g/24h

847-2967 mg/dL (probă de urină spontană)

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Materii fecale

COPROCULTURĂ

negativ

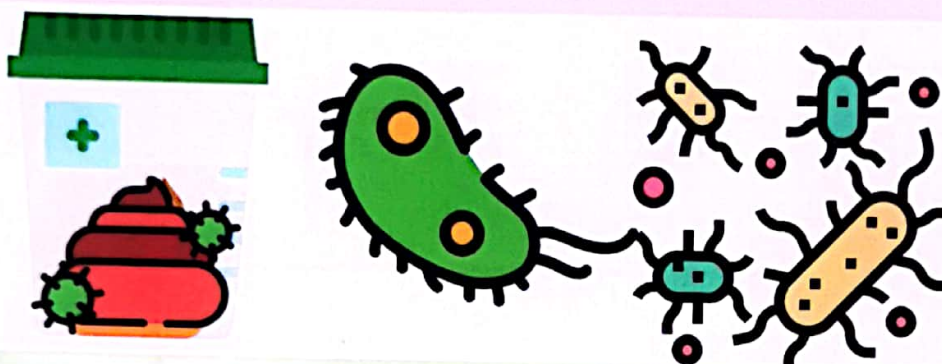
COPROCULTURĂ

negativ

Coprocultura este un examen bacteriologic din materiile fecale pentru descoperirea bolilor digestive de natură microbiană.

Recomandări analiză

- Testul va identifica și efectua antibiograma pentru bacterii implicate în bolile diareice acute (*Salmonella* spp., *Shigella* spp., *E. coli*, *Aeromonas* spp., *Plesiomonas* spp., *Campylobacter* spp. și *Yersinia enterocolitica*).

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Prelevare materii fecale din scaunul emis spontan sau prelevare din anus cu tampon sau sondă
- Recipient de recoltare: recipient cu mediu de transport lichid fecal (coprocultor)
- Se recoltează cu lingurița coprocultorului câteva fragmente de fecale (cca. 50g) din diverse zone ale scaunului și se introduce lingurița în coprocultor.
- Recoltarea să se facă înainte de începerea unui tratament cu antibiotic, altfel rezultatul poate fi alterat.

Valori de referință

rezultat negativ

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

COPROPARAZITOLOGIC

negativ

COPROPARAZITOLOGIC

negativ

Examenul coproparazitologic constă în examinarea materiilor fecale în vederea detectării prezenței paraziților.

Recomandări analiză

- Testul va identifica: Giardia lamblia, Trichomonas intestinalis, Entamoeba spp., Blastocystis hominis, Ascaris lumbricoides, Trichuris trichiura, Enterobius vermicularis, Strongyloides stercoralis, Taenia spp., Hymenolepis nana.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Prelevare materii fecale din scaunul emis spontan sau prelevare din anus cu tampon sau sondă
- Recipient de recoltare: coprocultoare din material plastic de unică întrebuințare, fără mediu de transport.
- Se recoltează câte o porțiune de mărimea unei alune, din 3 locuri diferite ale bolului fecal.
- Recoltarea să se facă înainte de începerea unui tratament, altfel rezultatul poate fi alterat.
- Pacientul nu trebuie să utilizeze purgative sau laxative.

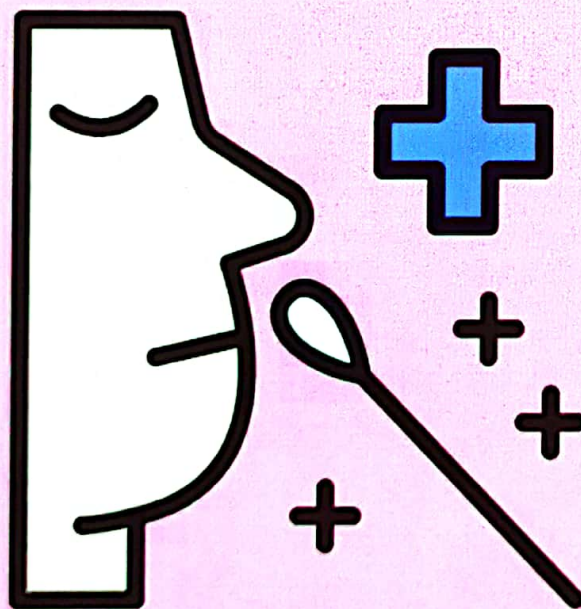
Valori de referință

rezultat negativ

Un singur examen negativ nu exclude posibilitatea infestării parazitare.

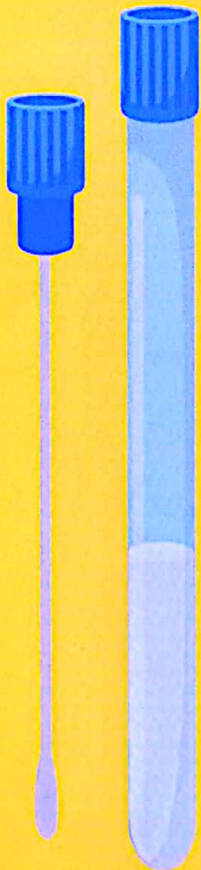
* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Secreții tract respirator

EXSUDAT FARINGIAN

negativ

EXSUDAT FARINGIAN

negativ

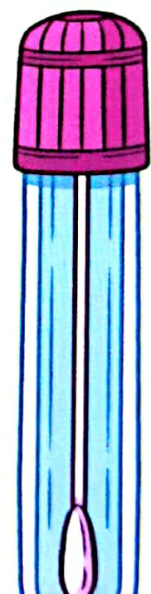
Recoltarea exsudatului nazofaringian presupune prelevarea secrețiilor nazofaringiene pentru analize de laborator. Testul este recomandat în special pentru diagnosticul faringitelor cu Streptococ β hemolitic (grup A - Streptococcus pyogenes, responsabil de majoritatea faringitelor bacteriene, cărora le imprimă gravitate prin complicațiile infecțioase: - sinuzite, otite medii, mastoidite, reumatism articular acut, glomerulonefrita, coree; grup B,C și grup G - ocazional cauze de faringite bacteriene).

Recomandări analiză

- Afecțiuni din sfera ORL. Unele dintre ele pot fi grupate sub denumirea de infecții acute ale căilor aeriene superioare (IACRS).
- Descoperirea unor afecțiuni precum amigdalita, otita, faringita, laringita
- Stabilirea tratamentului în urma efectuării antibiogramei.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Specimen recoltat: Prelevare de secreții faringiene
- Recoltarea exsudatului faringian se face înaintea instituirii tratamentului antibiotic sau antimicotic;
- Este important a nu se efectua igiena orală în dimineața recoltării exsudatului faringian;
- Pacientul este așezat cu gâtul în ușoară extensie, faringele bine expus prin iluminare și deprimarea bazei limbii cu apăsător de limbă steril, pronunță tare vocala A. Tamponul se introduce fără a atinge limba sau palatul și se tamponează ferm orice zonă inflamată, purulentă sau ulcerată. Tamponul scos cu precauție, se reintroduce în tubul protector.
- Recipient de recoltare: tampon steril cu tub mediu de transport.

**TEST RAPID
DETECȚIE
ANTIGEN
STREPTOCOCIC
GRUP A**

negativ

ANTIGEN STREPTOCOC BETAHEMOLITIC GRUP A

negativ

Este un test de depistare rapidă a Antigenului streptococic de grup A din exsudatul faringian. Cel mai frecvent agent etiologic al faringitei bacteriene este streptococul beta-hemolitic grup A. Avantajul testului este că rezultatele unei culturi obișnuite de exsudat faringian sunt obținute după minim 48 ore. Testul e indicat în special la pacienți pediatrici.

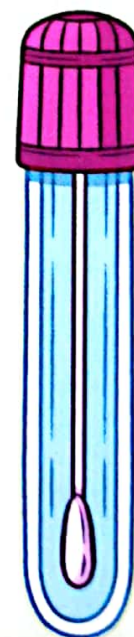
Recomandări analiză

- Indicațiile testului: Pacienții cu faringita streptococică grup A beta-hemolitic prezintă în mod frecvent dureri "în gât" (în general cu debut brusc), dureri severe la deglutiție și febră.
- Testul e folosit pentru identificarea germenului și începerea promptă a tratamentului antibiotic, înainte de a aștepta rezultatele culturii care devin disponibile în 48 ore.
- Testul mai poate fi folosit și la pacienții asimptomatici pentru depistarea stării de purtător.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Specimen recoltat: Prelevare de secreții faringiene
- Recoltarea exsudatului faringian se face înaintea instituirii tratamentului antibiotic sau antimicotic;
- Este important a nu se efectua igiena orală în dimineața recoltării exsudatului faringian;
- Pacientul este așezat cu gâtul în ușoară extensie, faringele bine expus prin iluminare și deprimarea bazei limbii cu apăsător de limbă steril, pronunță tare vocala A. Tamponul se introduce fără a atinge limba sau palatul și se tamponează ferm orice zonă inflamată, purulentă sau ulcerată. Tamponul scos cu precauție, se reintroduce în tubul protector.
- Recipient de recoltare: tub protector simplu fără mediu de transport

Valori de referință
rezultat negativ

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

EXSUDAT NAZAL

negativ

EXSUDAT NAZAL

negativ

Recoltarea exsudatului nazal presupune prelevarea secrețiilor nazale pentru analize de laborator. Pentru recoltarea secrețiilor se folosesc tampoane sterile flexibile care se introduc în narină și se șterg pereții laterali. Rinita este cauzată cel mai adesea de virusuri (rhinovirusuri, adenovirusuri, virusuri gripale, paragripale, Cocksackie A) și rareori de bacterii. Examenul microbiologic al exsudatului nazal este indicat pentru depistarea de germeni patogeni în căile respiratorii superioare.

Recomandări analiză

- identificarea germenilor (Staphylococcus aureus, Streptococcus pyogenes, Streptococcus pneumoniae, Haemophilus influenzae serotipul B, enterobacterii. Staphylococcus aureus, Neisseria meningitidis, Klebsiella rhinoscleromatis, Klebsiella ozenae) și efectuarea antibiogramei.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Specimen recoltat: Prelevare de secreții nazale
- Recoltarea exsudatului nazal se face înaintea instituirii tratamentului antibiotic sau antimicotic;
- Din seara de înainte de recoltare nu se mai administrează intranazal nici un fel de medicament (picături, soluții, creme etc).
- Pacientul este așezat pe scaunul de recoltare cu capul ușor flectat pe spate. Se introduce tamponul steril în fosele nazale, aproximativ 2 cm în nara la adult, 1 cm la copil, având grijă să nu se atingă tegumentul și se rotește ușor
- Recipient de recoltare: tampon steril în recipient cu mediu de transport.

Valori de referință

rezultat negativ

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

CULTURĂ SPUTĂ

negativ

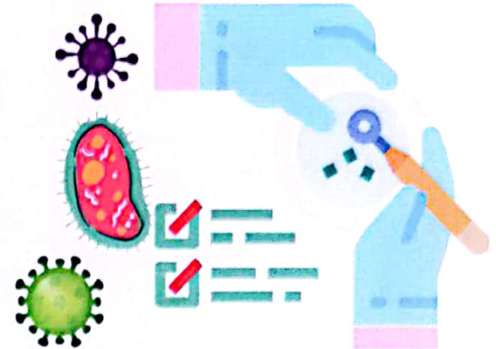
CULTURĂ SPUTĂ

negativ

 Infecțiile tractului respirator inferior sunt determinate de virusuri, bacterii și mai rar de fungi sau protozoare. Sputa reprezintă secreția traheobronșică expectorată în cursul unui acces de tuse.

Recomandări analiză

- În boli precum: traheobronșite, pneumonii, bronhopneumonii, examenul sputei reprezintă o metodă importantă de diagnostic etiologic.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Specimen recoltat: Prelevare de spută din expectorația de dimineață, 1-2 ml minim.
- Recipient de recoltare: recipient steril, cu gât larg, prevăzut cu capac.
- Bolnavul va efectua o gargară cu ser fiziologic steril sau cu apă fiartă și răcită. Pacientul trebuie instruit asupra obținerii sputei propriu-zise și nu a salivei sau a secrețiilor nazale.
- Pacienții care nu pot expectora trebuie asistați de cadre medicale (prin folosirea de aerosoli care induc sputa sau poziții drenante).

Valori de referință
rezultat negativ

Examen macroscopic

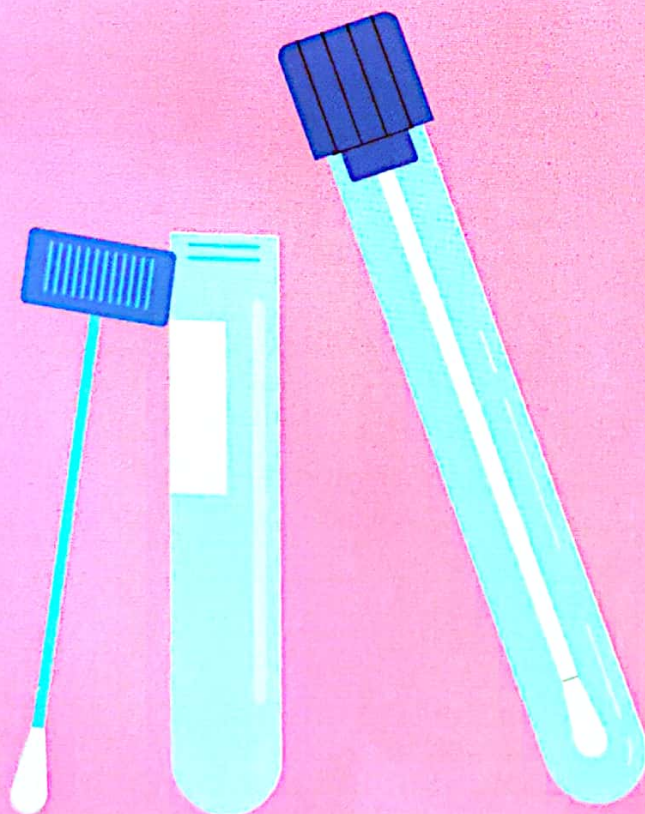
Aspectul sputei este particular în anumite afecțiuni:

- sputa mucoasă, aerată – în bronșite acute și astm bronșic;
- sputa mucopurulentă – în traheobronșite cronice, bronhopneumonii;
- sputa purulentă – în abcese pulmonare, bronșiectazii;
- sputa sanghinolentă – în TBC și neoplasme.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

Secreții urogenitale

SPERMOGRAMA ȘI SPERMOCULTURĂ

SPERMOGRAMA – SPERMOCULTURA

Sperma este un produs complex la formarea căruia contribuie întregul tract reproductiv al bărbatului. **Spermocultura** este metoda ce permite, prin analizarea și cultivarea probelor, identificarea agenților patogeni responsabili de infecțiile tractului genital masculin. **Spermograma** include măsurarea următorilor parametri: volumul de lichid, pH-ul, timpul de lichefiere, numărul de spermatozoizi, mobilitatea, morfologia spermatozoizilor, numărul de leucocite prezente în spermă; alte elemente.

Recomandări analiză

- Spermograma este indicată în diagnosticul infertilității masculine, evaluarea eficienței vasectomiei.
- Spermocultura - identificarea agenților patogeni.
- Infecțiile bacteriene ale tractului seminal pot avea următorii patogeni: *Neisseria gonorrhoeae*, *Chlamydia trachomatis* și alți patogeni ocazionali.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Specimen recoltat: lichid seminal.
- Recipient de recoltare: recipient steril de unică folosință.
- Pacientul va avea o perioadă de abținere sexuală de 2-7 zile, nu va folosi prezervativ pentru recoltare, cu o 1 săptămână înainte de recoltare va opri medicația în curs, dacă acest lucru este posibil.

Valori de referință

Volum spermă 2-5 mL
Aspect spermă Normal
Timp de fluidificare completă 0-30 min.
pH spermă 7.12-8

Număr spermatozoizi 20-120 mil./mL
Spermatozoizi mobilitate normală 60-100 %
Spermatozoizi mobilitate redusă 0-40 %
Spermatozoizi imobili 0-10%
Spermatozoizi aspect normal 70-100 %
Spermatozoizi forme aberante 0-30 %
Spermatozoizi viabili 80-100%

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

CULTURĂ SECREȚII VAGINALE / CERVICALE

CULTURĂ SECREȚII VAGINALE/CERVICALE

Leucoreea (secreția vaginală) poate fi normală sau patologică. Leucoreea normală apare uneori după sarcină, băi locale, mijlocul ciclului menstrual și nu necesită tratament. Leucoreea patologică apare în diverse patologii (candidoze, trichomonază, vaginite bacteriene, cervicită gonococică sau chlamidiană, dermatoze vulvare, reacții alergice etc). Leucoreea patologică necesită stabilirea factorului etiologic și instituirea unui tratament specific.

Recomandări analiză

Infecțiile genitale feminine cauzate în special de microorganisme cu transmitere sexuală (bacterii, virusuri, protozoare).

Specimen recoltat și pregătire pacientă

- Specimen recoltat: secreție vaginală/col.
- Recipient de recoltare: Tamponul cu tub cu mediu de transport.
- Medicul clinician recoltează secreții de la nivelul tractului genital.
- Recoltarea se efectuează în cabinetele de ginecologie cu instrumentar adecvat, de obicei din fundul de sac vaginal posterior pentru secreția vaginală, sau de la nivelul endocolului pentru secreția cervicală.
- Femeile nu au contact sexual, nu se spală endovaginal, nu utilizează spermicide sau altă medicație endovaginală în ziua anterioară recoltării.

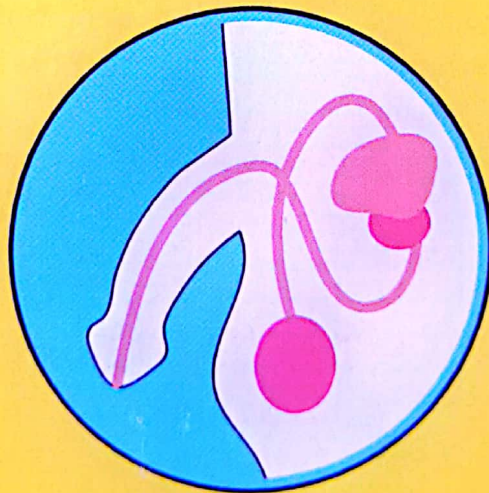
Valori de referință floră vaginală normală

Infecții vulvare	Trichomonas vaginalis,
Bartholoniță	Treponema pallidum,
Vaginită	Herpes simplex ,
Cervicită	Neisseria gonorrhoeae,
Candidoză	C. trachomatis,
	exacerbarea florei
	genitale locale,
	Staphylococcus aureus,
	Candida albicans

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.

CULTURĂ SECREȚIE URETRALĂ

CULTURĂ

SECREȚIE URETRALĂ

Infecțiile genitale masculine se clasifică în: uretrite, prostatite, epididimite și orhite. Recoltarea secreției uretrale la bărbat are ca scop identificarea agenților patogeni responsabili de infecție și stabilirea antibiogramei (după caz).

Recomandări analiză

- Identificarea agenților patogeni responsabili de infecțiile uretrei masculine și/sau a prostatei.
- Uretrita este cel mai frecvent sindrom BTS, întâlnit la bărbați.

Specimen recoltat și pregătire pacient

- Specimen recoltat: secreție uretrală prelevată de la nivelul meatului urinar.
- Recipient de recoltare: Tamponul cu tub cu mediu de transport.
- Recoltarea se efectuează de către medicul clinician sau cadrul mediu instruit.
- Recoltarea este indicat să se facă dimineața, fără ca pacientul să-și facă toaleta organelor genitale ori să urineze sau pacientul să nu fi urinat cu cel puțin 2 ore înainte de recoltare.

Valori de referință
secreție uretrală normală

Agenți patogeni

N. gonorrhoeae; C. trachomatis, Enterobacteriaceae, pseudomonade, enterococi; mai rar Staphylococcus saprophyticus, Trichomonas vaginalis, Chlamydia trachomatis; virusul herpes simplex. Pot apărea localizări metastatice în infecții sistemice (tuberculoză), Candida sp.

* Pot varia în funcție de laborator și de metoda folosită.